

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Regionální politika a její úloha v rozvoji
mikroregionu Rožnovsko**

Kristýna Černobilová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Černobilová Kristýna

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Regionální politika a její úloha v rozvoji mikroregionu Rožnovsko

Anglický název

Regional Policy and its Role in Development of the Microregion Rožnovsko

Cíle práce

Cílem diplomové práce je charakterizovat sdružení obcí mikroregionu Rožnovsko se zaměřením na regionální politiku Evropské Unie a prostřednictvím analýzy tohoto mikroregionu zhodnotit úlohu regionální politiky při rozvoji tohoto mikroregionu.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů (sekundární analýzy dat) a také polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry rozvoje mikroregionu.

Harmonogram zpracování

Úvod + Cíl a metodika: 06/2013

Teoretická část: 11/2013

Empirická část: 01/2014 - 02/2014

Závěry (1. zkompletovaná verze práce): 03/2014

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

Evropská Unie, Regionální politika, Strukturální fondy, Operační program, Mikroregion, Projekt

Doporučené zdroje informací

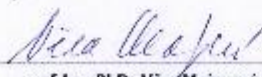
1. ROL AJT. 2008. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Pízeň, Aleš Čeněk
  2. MATEŠ, P., WOKOUN, R. et al. 2001: Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha, Prospektum
  3. BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. 2012: Teorie regionálního rozvoje: nástřih, logika, implikace. Praha, Karolinum
  4. JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. 1999: Marketing měst a obcí. Praha, Grada Publishing
  5. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. 2002: Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha, ASPI Publishing
  6. ROL AJT. 2008. Řízení obcí I. Praha, Professional Publishing
  7. ROL AJT. 2008. Řízení obcí II. Praha, Professional Publishing
  8. BEHAN, V. 2003: Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí. Praha, Academia
  9. WOKOUN, R. a kol. 2008: Regionální rozvoj. Praha, Linde
  10. Materiály mikroregionu Rožnovsko a ČSÚ
- Další literatura bude doporučena v průběhu zpracování práce.

Vedoucí práce

Husák Jakub, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. PhDr. Věra Majerová, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.
Děkan fakulty

V Praze dne 5. 12. 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Regionální politika a její úloha v rozvoji mikroregionu Rožnovsko“ jsem vypracovala samostatně, pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze, dne 31. března 2014

.....

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu diplomové práce panu Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za vedení, odbornou pomoc, cenné rady a bezproblémovou komunikaci při zpracovávání diplomové práce. Současně děkuji panu Ing. Ivovi Marcinovi, Ing. Pavle Novosadové, Aleši Deptovi a Petrovi Malěřovi za poskytnutí informací a podkladů pro diplomovou práci.

**Regionální politika a její úloha v rozvoji
mikroregionu Rožnovsko**

**Regional policy and its Role in the Development
of the Microregion Rožnovsko**

Souhrn

Pilířem této diplomové práce je charakteristika sdružení obcí mikroregionu Rožnovsko se zaměřením na regionální politiku Evropské Unie. Prostřednictvím analýzy vybraných obcí tohoto mikroregionu hodnotí úlohu regionální politiky při rozvoji tohoto území. Studie zkoumá na konkrétním příkladu vybraných obcí Rožnov pod Radhoštěm, Dolní Bečva Vigantice a Hutisko - Solanec, zda je u nich možné uplatňovat principy rovnoměrného a udržitelného rozvoje za pomoci finančních prostředků EU ze strukturálních fondů v období 2007-2013. Na realizované projekty je pohlíženo ze dvou hledisek – dle podílu jednotlivých fondů EU a dle příslušnosti k operačnímu programu, prostřednictvím kterého získaly finanční podporu. Na základě vytvořeného přehledu obdržených dotací jsou identifikovány a následně bádány dopady těchto skupin projektů. Díky finančním prostředkům z evropských fondů se tak dají řešit nejzávažnější problémy na území mikroregionu. Avšak při financování projektů z těchto zdrojů je vždy potřeba překonat nespočet úskalí, která jsou v práci rozebrána s hlavními aktéry v oblasti rozvoje tohoto mikroregionu.

Klíčová slova:

Evropská Unie

Regionální politika

Strukturální fondy

Operační program

Mikroregion

Projekt

Summary

The pillar of this thesis is to characterize the municipal association of micro-region Rožnovsko, focusing on regional policy of the European Union . Through an analysis of selected villages of the micro-region the thesis evaluates the role of regional policy in the development of this specific area . The study focuses on these villages: Rožnov pod Radhoštěm, Dolní Bečva Vigantice and Hutisko - Solanec and examines whether they can apply the principles of equitable and sustainable development with the help of funding from the EU Structural Funds in the period of 2007-2013. On the completed project is viewed from two perspectives - according to the share of each EU fund and if they are applicable to the operational program , through which they received financial support. Based on the established list of received grants thesis identifies and then researches the impact of these groups of projects . Thanks to funding from European funds microregions can solve the most serious problems in the area. However, when funding projects from these sources there is always a need to overcome countless difficulties. These difficulties are analyzed with the key players in the development of the microregions.

Keywords:

The European Union

Regional policy

Structural funds

Operational program

Microregion

Project

OBSAH

1	ÚVOD	10
2	CÍL A METODIKA	12
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	14
3.1	Regionální politika	14
3.1.1	Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje	14
3.1.2	Definice regionální politiky	15
3.1.3	Nástroje regionální politiky.....	16
3.1.4	Hlavní mezníky vývoje regionální politiky v ČR po roce 1989	18
3.1.5	Institucionální zabezpečení regionální politiky ČR.....	19
3.2	Regionální rozvoj	19
3.2.1	Regionální disparity.....	19
3.2.2	Strategie regionálního rozvoje ČR.....	20
3.3	Regionální politika EU	21
3.3.1	Cíle pro období 2007-2013	22
3.3.2	Nástroje regionální politiky EU.....	23
3.3.3	Programování evropské regionální politiky v ČR	25
3.3.4	Příprava pro období 2014-2020.....	27
3.4	Mikroregiony	28
3.4.1	Typologie mikroregionů	28
3.4.2	Územní plánování – využití a využitelnost u mikroregionů	30
3.4.3	Strategické plánování mikroregionů	31
3.4.4	Zdroje financování rozvoje mikroregionů.....	32
3.4.5	Přehled společných problémů mikroregionů.....	34
3.4.6	Management rozvoje mikroregionů.....	38
4	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH OBCÍ	40
4.1	Mikroregion Rožnovsko	41
4.1.1	Všeobecná charakteristika.....	41
4.1.2	Strategická vize	42
4.1.3	Obyvatelstvo.....	42
4.1.4	Trh práce a nezaměstnanost	44
4.1.5	Občanská infrastruktura	46
4.1.6	Doprava.....	46
4.1.7	Technická infrastruktura	47

4. 2	Obec Rožnov pod Radhoštěm	47
4. 2. 1	Rozpočet obce	49
4. 2. 2	Přehled získaných dotací z fondů EU	51
4. 3	Obec Dolní Bečva.....	54
4. 3. 1	Rozpočet obce	56
4. 3. 2	Přehled získaných dotací z fondů EU	58
4. 4	Obec Vigantice	61
4. 4. 1	Rozpočet obce	62
4. 4. 2	Přehled získaných dotací z fondů EU	64
4. 4	Hutisko – Solanec	66
4. 4. 1	Rozpočet obce	68
4. 4. 2	Přehled získaných dotací z fondů EU	70
5	KOMPARACE ROZVOJE OBCÍ Z HLEDISKA PROJEKTOVÝCH ŽÁDOSTÍ.....	72
5. 1	Dopady konkrétních nástrojů regionální politiky	77
5. 1. 1	Projekty v oblasti cestovní ruch.....	77
5. 1. 2	Projekty v oblasti infrastruktura a rozvoj obcí	78
5. 1. 3	Projekty v oblasti obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	79
5. 1. 4	Projekty v oblasti ostatní.....	79
5. 2	Hodnocení účinnosti uplatnění nástrojů regionální politiky	80
5. 3	Problémy obcí s čerpáním dotací a navržení úpravy stávajících nástrojů.....	83
5. 4	Hodnocení přínosů realizace rozvojových projektů	87
6	ZÁVĚR.....	89
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	92
7. 1	Odborné knihy	92
7. 2	Elektronické dokumenty	93
7. 3.	Internetové stránky	93
7. 4.	Další zdroje	96
	SEZNAM ZKRATEK.....	96
	PŘÍLOHY	99

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Rozdíly mezi tradičním a současným pojetím regionální politiky.....	15
Tabulka 2 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013	23
Tabulka 3 – Rozdělení operačních programů v letech 2007-2013	27
Tabulka 4 – Demografické údaje mikroregionu Rožnovsko (v%)	43
Tabulka 5 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů Rožnov p. R.	54
Tabulka 6 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů na Dolní Bečvě	60
Tabulka 7 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů ve Viganticích	66
Tabulka 8 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů Hutisko – Sol.....	72
Tabulka 9 – Podíl realizovaných projektů obcí mikroregionu včetně výsledné finanční spoluúčasti.....	73
Tabulka 10 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů ve vybraných obcích mikroregionu	76
Tabulka 11 – Procentní zastoupení realizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu na 1 obyvatele..	80
Tabulka 12 – Celkové náklady realizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu na 1 obyvatele.....	81

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel Rožnovska v letech 2001-2012.....	43
Graf 2 - Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2001 – 2012 v mikroregionu Rožnovsko	45
Graf 3 – Vývoj příjmů a výdajů města Rožnov pod Radhoštěm (v tis.) Kč.....	49
Graf 4 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření Rožnova pod Radhoštěm (v %)	50
Graf 5 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu Rožnova pod Radhoštěm, relativní vyjádření (v %).....	51
Graf 6 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Rožnov pod Radhoštěm	52
Graf 7 – Rozložení celkové výše dotací mezi jednotlivé operační programy v Rožnově p. R.....	52
Graf 8 – Vývoj příjmů a výdajů obce Dolní Bečva (v tis.) Kč.....	56
Graf 9 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Dolní Bečva (v %)	57
Graf 10 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Dolní Bečva, relativní vyjádření (v %).....	58
Graf 11– Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Dolní Bečva	59
Graf 12 – Rozložení celkové výše dotací EU mezi jednotlivé OP na Dolní Bečvě.....	59
Graf 13 – Vývoj příjmů a výdajů obce Vigantice (v Kč).....	63
Graf 14 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Vigantice (v %).....	63
Graf 15 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Vigantice, relativní vyjádření (v %)	64
Graf 16 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Vigantice	65
Graf 17 – Vývoj příjmů a výdajů obce Hutisko - Solanec (v Kč)	68
Graf 18 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Hutisko - Solanec (v %).....	69

Graf 19 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Hutisko - Solanec, relativní vyjádření (v %)	69
Graf 20 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Hutisko - Solanec	70
Graf 21 – Rozložení celkové výše dotací EU mezi jednotlivé OP Hutisko - Sol.	71
Graf 22 – Souhrnný podíl fondů EU na realizovaných projektech vybraných obcí mikroregionu	73
Graf 23 – Souhrnná výše dotací EU ve vybraných obcích mikroregionu dle jednotlivých OP	74

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Soustava strategických programových dokumentů	25
Obrázek 2 - Financování rozvoje mikroregionu	34
Obrázek 3 - Schéma managementu rozvoje svazku obcí	39
Obrázek 4 - Nomenklatura statistických územních jednotek Rožnovsko	40
Obrázek 5 - Administrativní členění mikroregionu Rožnovsko	41

1 ÚVOD

Nejsilnější formou české regionální politiky je v současné době s největší pravděpodobností regionální politika EU. Postavení této politiky a jejích fondů prošlo v určitém časovém období značnými změnami. Evropská integrace nebyla v počátcích přesně definována a nestála v centru zájmu Společenství. Celý systém politiky hospodářské a sociální soudržnosti se vyvíjel na základě rozšiřování Společenství. Změna přístupu partnerství zabývající se především eliminací rozdílů mezi nejchudšími regiony nastala připojením evropských států s nižší ekonomickou a sociální silou, což vedlo k zvýšenému zájmu o sjednocení cílů a přístupů a také k poskytování velkých objemů finančních prostředků politiky z nadnárodní úrovně. Výzvu pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti ES představovalo přijetí dvanácti nových členů v letech 2004 a 2007, které vykazují rozlišné hospodářské rozmanitosti a socioekonomické disparity. Mezi jednotlivými členskými státy, především mezi jejich regiony jsou v tomto ohledu značné rozdíly i přesto, že státy unie zabírají přední příčky ekonomicky nejúspěšnějších zemí. Tyto rozdíly Unie řeší pomocí investic dlouhodobého charakteru, které poskytuje znevýhodněným regionům prostřednictvím strukturálních fondů a jejich programů.

Česká republika začala rozvíjet regionální politiku až v druhé polovině 90. let 20. století a vstoupila do Evropské Unie před několika lety. Po stejnou dobu se jí otevřely možnosti čerpat tyto dotační prostředky. Obcím a občanům se naskytují příležitosti zlepšování kvality, úrovně služeb a jiné výhody vyplývající z členství v EU. Avšak cílem hospodářské a sociální politiky není jen vyrovnat šance a možnosti jednotlivých regionů, ale i zajištění plnohodnotného využívání jeho potenciálu. Je-li prioritou státu vytvořit rovné šance pro své obyvatele všech územních celků, musí přijímat opatření jak na státní, regionální a nadnárodní úrovni, která se zaslouží o zmírnění regionálních disparit. Aby bylo dosaženo jisté optimální meziregionální úrovně je třeba začít od nejnižších územních celků – obcí. Obce v přenesené působnosti vytváří svou výkonnou činnost v oblasti místního rozvoje a přesto, že hrají v tomto úsilí klíčovou roli, si mnoho jejich představitelů není jisto, jak nabízené možnosti finanční pomoci efektivně využít.

Tato práce se zabývá dopady regionální politiky na úrovni mikroregionu, tedy na úrovni, kde se setkáváme s několika nejmenšími samosprávnými jednotkami.

V práci bude zkoumáno na konkrétním příkladu vybraných obcí, zda je možné uplatňovat principy rovnoměrného a udržitelného rozvoje za pomoci finančních prostředků EU ze strukturálních fondů. Vzhledem k závažnosti tématu regionálního rozvoje se tato práce zabývá adrešností využívání prostředků EU. Představy jednotlivých aktérů obcí jsou v některých případech různé a na pohled problematicky slučitelné. Tyto představy musí být realizovány ve prospěch flexibility a konkurenceschopnosti regionu na národní a mezinárodní úrovni. Finanční podpory čerpány na rozvoj obcí v mikroregionu by z hlediska účelnosti využití dotací měly být zaměřeny na rozvoj zmíněných problémů. Předmětem práce je proto srovnání využití prostředků čerpaných z rozpočtu unie.

2 CÍL A METODIKA

Záměrem diplomové práce je charakterizovat sdružení obcí mikroregionu Rožnovsko se zaměřením na regionální politiku Evropské Unie a prostřednictvím analýzy tohoto mikroregionu zhodnotit úlohu a smysl regionální politiky. Zjistit zda dochází ke spravedlivé alokaci a zda jsou finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské Unie efektivně využívány a úspěšně realizovány.

Otázkou je, zda tento mikroregion je vhodný z hlediska získávání dotací, ale i zda plní funkci spolupráce možnosti rozvoje. Tudíž hlavním cílem práce je analyzovat rozvoj a zhodnotit využívání prostředků regionální politiky EU a jejich efektivitu v rámci obcí mikroregionu Rožnovsko s detailnějším zaměřením na obce Rožnov pod Radhoštěm, Vigantice, Hutisko - Solanec a Dolní Bečva, jež jsou součástí mikroregionu. Sdružení se nachází ve Zlínském kraji na úpatí Beskydských hor a jeho součástí je 9 obcí, avšak pro tuto studii byly vybrány 4 z nich, zmíněných výše, které jsou nejvhodnějším reprezentativním vzorkem z důvodů nejvýstižnějšího zachycení efektivity rozvoje.

Diplomová práce je členěna do čtyř hlavních kapitol, kdy v první části jsou vymezeny teoretické předpoklady, cíle, principy, nástroje a vývoj regionální politiky. Jsou zde zmíněny strategické dokumenty pro plnění regionální politiky EU v ČR, se zaměřením na operační programy, pomocí nich jsou čerpány finanční prostředky pro konkrétní oblast podpory. Regionální politika je realizována na základě sedmiletého programovacího období, a proto se v této práci vychází z období, které náleží roku 2007-2013. Tato část práce následně vymezuje administrativní členění ČR pro účely EU a zaměřuje se na roli a pojetí mikroregionu v regionální oblasti. Pro vypracování rešerše bude použito techniky studia dokumentů, a to zejména odborné literatury tištěné povahy. K naplnění primárního cíle diplomové práce jsou stanoveny cíle sekundární, kterými jsou:

- stručné seznámení s mikroregionem,
- charakteristika vybraných obcí
- charakteristika rozpočtů obcí Rožnov pod Radhoštěm, Vigantice, Hutisko - Solanec a Dolní Bečva,
- vytvoření přehledů dotací v daném časovém úseku v obcích Rožnov pod Radhoštěm, Vigantice, Hutisko - Solanec a Dolní Bečva,

- uplatnění konkrétních nástrojů regionální politiky,
- vyvození problémů obcí spojených s čerpáním prostředků,
- hodnocení přínosnosti realizovaných rozvojových projektů.

Dílčím cílem této práce je zhodnocení přínosnosti realizovaných projektů a postupně bude naplňován dle jednotlivých stěžejních kapitol. Následná druhá část práce se stává již konkrétnější. Zachycuje analýzu obcí mikroregionu Rožnovsko od geografické polohy, přes obyvatelstvo, dopravu a ekonomickou aktivitu obyvatel až po rozbor příjmů a výdajů rozpočtů obcí v časové řadě s detailnějším zaměřením na obce Rožnov pod Radhoštěm, Vigantice, Hutisko - Solanec a Dolní Bečva, které budou pro následné analýzy výchozí. V této analýze bude využito veřejné databáze Českého statistického úřadu, informací na internetových stránkách obcí a interního materiálu příslušných obcí. Třetím celkem je zhodnocení účinnosti regionální politiky. Nachází se zde přehled úspěšně realizovaných projektů, získaných dotací na jednotlivé projektové žádosti v daném období a měřitelné přínosy jednotlivých projektů. Projekty budou rozděleny do 4 základních skupin podle sledované oblasti:

1. cestovní ruch,
2. infrastruktura a udržitelný rozvoj obce,
3. obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku,
4. ostatní.

Tato část práce je provedena především technikou sekundární analýzy dokumentů jednotlivých obecních úřadů obcí zmíněného mikroregionu. Problémy obcí spojené s čerpáním prostředků a nedostatečnou spoluprací z hlediska rozvoje jsou zjišťovány prostřednictvím semistandardizovaných rozhovorů s pověřenými osobami těchto úřadů. Jejich otázky jsou zaznamenány formou zápisek. Na základě analýzy záznamu odpovědí budou odvozovány závěry formou návrhů, které by se případně mohly stát podkladem pro zájemce o regionální politiku a její úlohu v rozvoji. V závěrečné kapitole jsou shrnuty poznatky a výsledky diplomové práce.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Regionální politika

3.1.1 Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje

Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje bylo vytvořeno poměrně značný počet a lze je klasifikovat mnoha způsoby v závislosti na přijetí různých kritérií. Hlavním cílem bylo považováno zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti, a tím snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů. V souvislosti s touto koncepcí regionálního rozvoje existují nejen významné rozdíly v citlivosti společnosti na regionální disparity v různých sférách, ale i rozdíly v možnostech společnosti disparity v různých sférách ovlivnit. Regionální politika tedy představuje konkrétní projev úsilí společnosti o snížení velikosti regionálních rozdílů. Je chápána jako součást souboru ekonomických a sociálních politik, pomocí nichž státy dosahují národních cílů, jako je ekonomický růst, sociální a politická stabilita, spravedlivé rozdělování příjmů a rovnost šancí obyvatel, které jsou ekonomicky stimulační. Základním klíčovým prvkem fungování regionální politiky je vymezení regionů a stanovení cílů, vůči kterým bude regionální politika uplatňována, tedy zaměření podpory pouze na vybrané regiony.

V současné době je hlavním trendem regionální politiky propojování s podpůrnými státními politikami, zejména sociální politikou, a také regionalizací sektorových politik např.: politika hospodářské a sociální soudržnosti, která vznikla 1989 spojením regionální, sociální a části zemědělské politiky.¹

Mezi základní důvody meziregionálních rozdílů řadíme typy regionů s nedostatečným vybavením přírodních zdrojů, regiony s nedostatečným využíváním vlastních zdrojů a regiony se stagnujícími či upadajícími základními odvětvími. Příkladem citlivějšího posuzování regionálních dopadů je především odlišná výše investičních pobídek podle jednotlivých regionů v souladu s politikou na podporu přílivu zahraničních investic.

Kolébku regionální politiky je označována Velké Británie, která v 30. letech 20. stol. byla nucena čelit velké hospodářské krizi a přijmout určité kroky k zabránění dalšímu zvyšování už tak vysokých socioekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony. Od této doby jednotlivé země reformují pojetí regionální politiky.

---

¹ Blažek, Uhlíř, 2011, s. 18-19.

Politika, která se uplatňovala zhruba od poloviny 70. let je označována jako tradiční regionální politika. Tato politika se orientovala na rozdíly dichotomního typu s regiony vysoce rozvinutými a naopak regiony velmi zaostalými. „Šlo zejména o agrární oblasti, které zvyšovaly svoji rozvojovou úroveň standardním procesem industrializace.“² Z důvodu rychle vyvinutosti inovačních a prosperujících regionů se v druhé polovině 70. let prokázalo, že institucionalizovaná státní regionální politika není schopna reagovat na rychlé změny a že bude nutné, aby samotné regiony čelily hlavnímu fungování regionální politiky. Rozdíl mezi současným a tradičním pojetím regionální politiky znázorňuje následující tabulka.³

Tabulka 1 - Rozdíly mezi tradičním a současným pojetím regionální politiky

Aspekt	Regionální politika	
	Tradiční	Současná
regiony	geograficky relativně stále problémové regiony	geograficky relativně rychle se měnící regiony
problémy	rozvinutost/zaostalost	strukturální změny
strategie	regionální růst	regionální inovace
nástroje	meziregionální přerozdělování	mobilizace vnitřních zdrojů
orientace na	kapitál, suroviny, velké firmy	informace, technologie, služby, malé a střední firmy
organizační forma	centralizace	decentralizace

Zdroj: Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2 vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4, vlastní úprava.

Tradiční pojetí se posunulo již v několika rovinách. Původní myšlenka harmonického rozvoje všech regionů byla nahrazena myšlenkou tzv. rovnosti šancí a v EU také tvorbou finančních zdrojů na financování regionální politiky. Uplatňovaným názorem se stal požadavek, že realizované projekty mají řešit místní problémy s návratností a efektivností vynaložených prostředků a zároveň s charakterem tzv. růstového efektu se zájmem využití prostředků EU. Přirozená transformace má fungovat za předpokladu, že silnější regiony mají poskytovat významné hospodářské příležitosti zaostalejším regionům.⁴

3. 1. 2 Definice regionální politiky

V současné době se nevyskytuje žádná všeobecně uznávaná definice. Významnější definice jsou zachyceny v následujícím stručném výčtu.

² Kolektiv autorů, 2008, s. 104.

³ Tamtéž.

⁴ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 11-12.

Obecně regionální politiku lze definovat jakou soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.⁵

Dle strategie regionálního rozvoje ČR na období 2007-2013 je regionální politika soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je výstižné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí.⁶

Regionální politika je součtem strategií, práva a opatření pro stanovení a ovlivňování rámce a procesů v jednotlivých oblastech národa prostřednictvím speciálních regionálních politických vlád se snaží snížit prostorové rozdíly v ekonomice.⁷

3. 1. 3 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky představují všechny prostředky, které napomáhají k dosažení rozvojových cílů určitého území. Jednotlivé regiony musí z hlediska celkové koncepce používat příslušné nástroje s ohledem na členství ČR v Evropské unii, harmonizovat tyto nástroje se systémem regionální politiky EU a s pružností a efektivitou řešit konkrétní regionální problémy. Základní klasifikace zahrnuje nástroje makroekonomické a mikroekonomické povahy, zmíněné níže.⁸ Nicméně existuje nepřehledné množství pohledů na rozvoj regionů. Zpravidla jsou zaměřeny na přilákání kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu.

Makroekonomické nástroje

Využití těchto nástrojů je výrazně omezeno řadou národohospodářských cílů, zejména udržením inflace na žádoucí úrovni, vyrovnaností platební bilance, případně realizací cílů průmyslové či agrární politiky.

---

⁵ Wokoun, Mates, 2006, s. 112.

⁶ MMR, 2006, s. 7.

⁷ Nicke, 2007, s. 3.

⁸ Wokoun, Mates. 2006, 104-116.

A. Fiskální politika

Je uplatňována prostřednictvím přerozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu. Redistribuce spočívá v systému daní a odvodů na straně jedné a na druhé straně působí transferové platby a další výdaje státního rozpočtu. V případě fiskální politiky platí pravidlo, že vysoce příjmové regiony platí více do rozpočtu než regiony s nízkými příjmy nejen obyvatelstva, ale i firem. Zejména prostřednictvím sociálních výdajů, jako je například podpora v nezaměstnanosti, plyne více prostředků do regionů nízkopříjmových.

B. Monetární politika

Hlavní funkcí této politiky je ovlivňování množství peněz v ekonomice, proto je využití peněžních prostředků na problémy regionální politiky velmi přísně omezené vzhledem k jejich negativním vlivům na inflaci. Monetární politika může být prováděna prostřednictvím usnadňování přístupu k úvěrům.

C. Protekcionismus

Protekcionismus se vyznačuje státním ovlivňováním dovozů prostřednictvím dovozních limitů a cel. Tento nástroj v rámci regionální politiky bylo možné využívat prostřednictvím uvalení dovozních limitů a cel na produkty, které se vyráběly v upadajících regionech. Protekcionismus značně klesl vstupem ČR do EU po zavedení jednotného celního území, avšak z hlediska volného obchodu to může být efektivní pro řadu regionů.

Mikroekonomické nástroje

Povaha těchto nástrojů má za úkol ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Tyto nástroje mají vždy podobu určitých finančních prostředků účelově poskytovaných.

A. Realokace pracovních sil

Nástroje podporující prostorové přemístění pracovních sil byly používány zejména v období vzniku regionální politiky. Aplikace musí předcházet rozhodnutí, zda je vůbec účelné a žádoucí podporovat emigraci z upadajících regionů. Dnes z velké části převládají nástroje na podporu rekvalifikace pracovníků.

B. Realokace kapitálu

Úkolem nástroje realokace je ovlivnit tvorbu nových pracovních míst a přilákání kapitálu do regionu. Jednotlivé regiony toho mohou docílit prostřednictvím již působících společností v regionu nebo přilákáním nových investorů. Motivací jsou určité formy subvence, či nízké daňové sazby.⁹

Ostatní nástroje

Do této skupiny jsou zahrnovány především administrativní a institucionální nástroje, které se používají jen zřídka. Administrativní nástroje potlačují charakter ekonomických subjektů, neboť vybraným firmám bylo na základě rozhodnutí určeno zastavit ekonomickou činnost, která nevyhovovala potřebám vyváženého rozvoje.

Využívání institucionálních nástrojů je v praxi častější a mezi toto využívání spadají regionální rozvojové agentury (RRA), které disponují širokým spektrem úkolů v zabezpečování tvorby regionální programů a plánů, prezentace regionů a obcí, podporu vzdělávacích aktivit apod.¹⁰

3. 1. 4 Hlavní mezníky vývoje regionální politiky v ČR po roce 1989

V roce 1989 se centrálně plánovaná ekonomika postupně začala transformovat na ekonomiku tržního hospodářství. Tato přeměna nastartovala svobodné podnikání a obnovila občanské a politické svobody v republice. Díky privatizaci tehdejší meziregionální rozdíly nebyly tolik markantní, tudíž se jim nevěnovala dostatečná pozornost. V 90. letech rozdělením tehdejší České a Slovenské Federativní republiky nabyla regionální politika svého významu včetně jejích cílů a nástrojů. Avšak nebyla příliš ve středu zájmů tehdejších centrálních orgánů a z tohoto důvodu se regionální politika zaměřovala pouze na podporu malých a středních podniků. Do popředí zájmů se regionální politika dostává rokem 1996, kdy došlo k hospodářské recesi, která měla spíše odlišné ekonomické dopady na jednotlivé regiony. Zájem o politiku vyvolalo také předvstupní jednání ČR do EU a sladování české regionální politiky se strukturální politikou EU. Na základě této události vzniklo v témže roce Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), které v regionální politice sehrává významnou a klíčovou roli. Z hlediska ustanovení regionální politiky byl rok 2000 zlomový. Byly schváleny zákony č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Jedním z posledních významných mezníků je označován

⁹ Wokoun, Mates. 2006, s. 116-121.

¹⁰ Kolektiv autorů, 2008, s. 112.

samozejmě rok 2004, kdy ČR oficiálně vstoupila do EU a podstoupila možnosti čerpání finančních prostředků z fondů unie.¹¹

3. 1. 5 Institucionální zabezpečení regionální politiky ČR

Za klíčové aktéry regionální politiky v ČR jsou považovány tři základní hierarchické úrovně – státní, krajská, obecní. Na státní úrovni jsou aktéry regionální politiky zákonodárné a výkonné složky státu, kdy prostřednictvím státní úrovně je politika je zabezpečována MMR. Pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou určeny regionální rady a Centrum pro regionální rozvoj ČR. V čele řídicích a monitorovacích orgánů stojí Řídící a koordinační výbor a Výbor regionálního rozvoje, také Národní výbor a Monitorovací výbor pro oblast hospodářské a sociální soudržnosti. Orgánem samosprávy na krajské úrovni je základní institucí Asociace krajů ČR a na obecní úrovni je zastoupena Svazem měst a obcí ČR. Mezi další aktéry regionálního rozvoje se řadí Rozvojové agentury s celostátní či regionální působností (CzechIndustry, CzechInvest, CzechTrade, CzechTourism, Agentura pro regionální rozvoj, Česká energetická agentura) dále lze řadit hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení apod.¹²

3. 2 Regionální rozvoj

Pojem regionální politika se běžně prolíná s pojmem regionální rozvoj. Proto je nutné si tento pojem definovat a chápat ho jako růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel. V tomto ohledu jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí (regionů, mikroregionů) a odstraňování, popřípadě zmírňování regionálních disparit.¹³

3. 2. 1 Regionální disparity

Disparity bývají často chápány pouze ve smyslu celospolečensky nežádoucího jevu, ale na druhou stranu mohou být definovány i disparity kladné, ve smyslu silných stránek regionu, kdy se jedná o komparativní výhodu vedoucí k ekonomickému růstu daného území. V doslovném překladu disparita znamená nerovnost, rozdílnost.

---

¹¹ Jách a kolektiv, 2010, s. 42.

¹² Wokoun. Malinovský a kol, 2008, s. 406.

¹³ MMR, 2006, s. 7.

Definice představuje systém prvků a vazeb projevující se kumulací jevů ovlivňující rozvoj určité oblasti v daném prostoru.

Disparitami, které je třeba řešit jsou rozdíly vyvolané subjektivní lidskou činností, nikoliv rozdíly objektivních příčin.¹⁴ K příčinám regionálních rozdílů, zejména ekonomickým patří:

- Odlišná tempa růstu pracovních sil a kapitálu a mobilita výrobních faktorů
- Rozdílné tempa technického pokroku
- Úroveň technické infrastruktury a dopravní dostupnost území
- Různá kvalita lidských zdrojů
- Stav životního prostředí
- Intenzita bytové výstavby
- Rozvoj sektoru služeb apod.

3. 2. 2 Strategie regionálního rozvoje ČR

Strategie regionálního rozvoje podléhá legislativě č. 248/2000 Sb., obsahuje jednotlivé analýzy vymezuje strategické cíle regionálního rozvoje v ČR a vymezuje regiony se soustředěnou podporou státu. Tuto strategii vytváří MMR a schvaluje ji vláda. Vize pro období 2007-2013 říká, že republika chce být aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnou zemí s kvalitním životním prostředím, která v souladu s principy udržitelného rozvoje dosahuje všech základních kritérií EU a stará se o zabezpečování a zvyšování kvality života svých obyvatel. Přičemž bude usilovat o výrazné zmírnění regionálních disparit, bude zajišťovat alespoň minimální rozvojový potenciál ve všech mikroregionech v oblasti infrastruktury se zvýšeným podílem aktivní a inovativní populace v jednotlivých regionech. K naplnění vize rozvoje je stanoven globální cíl, který určuje dlouhodobé zaměření regionálního rozvoje. Daný cíl sestává ze tří strategických cílů, které jsou následující:

- zvýšení ekonomického a enviromentálního potenciálu, konkurenceschopnosti a sociální úrovně regionů na úroveň srovnatelnou s vyspělými regiony Evropy,
- zastavení růstu a postupné snižování nepřiměřených regionálních disparit,
- institucionální a finanční zabezpečení strategie.¹⁵

---

¹⁴ Jáč a kolektiv, 2010, s. 14.

¹⁵Viturka a kolektiv, 2010, s. 157-161.

3.3 Regionální politika EU

Evropská regionální politika nazývaná též politikou hospodářské a sociální soudržnosti má nezanedbatelný význam. Regionální politika se podílí na rozpočtu unie ve výši kolem 35,7 %¹⁶, což je po společné zemědělské politice druhou nejvyšší výdajovou kategorií. Motivů pro založení regionální politiky EU bylo několik, především ekonomických, sociálních, politických a následně i ekologických.

Regionální politika v EU patří mezi tzv. koordinované komunitární politiky, které na úrovni EU a ES určovaly v průběhu vývoje významné mezníky, které odrážely situaci zejména vstupem nových členů.

Tato politika je uplatňována na nadnárodní, národní a regionální úrovni. Vychází ze dvou významných hodnot solidarity a soudržnosti. Soudržnost představuje výhodu pro snižování rozdílů všech zúčastněných, zatím co, solidarita je vnímaná jako pomoc znevýhodněným občanům a regionům oproti průměrně situaci členských států.¹⁷

V počátcích rozvoje byly regionální zásahy chápány jako prostředek k řešení již vzniklých problémů. V současné době působí na vlastní rozvojový potenciál a vyrovnání se s jednotlivými potížemi. Zvláštní pozornost je pak věnována specifickým územím a to venkovským regionům. Regionální politika je nejen součástí hospodářské politiky každé země, ale i součástí národní politiky. V České republice je strukturální politika EU zahrnována jako součást politiky regionální.

Mnohaletý proces započal rokem 1957 vytvořením Evropského sociálního fondu (ESF), který byl určen k řešení problémů na trhu práce. Následně dalším významným aspektem byl rok 1975, kdy byl zřízen druhý velmi významný fond na podporu zaostalým regionům, Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), který disponuje největším objemem finančních prostředků. V druhé polovině osmdesátých let (1988) Evropské společenství (ES) přijalo rozhodnutí o integraci regionální politiky a části sociální a agrární politiky do strukturální politiky¹⁸, což je označováno za první reformu regionální politiky. Snižování regionálních rozdílů, zlepšování sociální úrovně, podpora trvale udržitelného rozvoje regionů spolu se zlepšováním životního prostředí si vyžadovala důslednější a cílevědomější integrační proces a proto od roku 1993 na základě Maastrichtské smlouvy

---

¹⁶ http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm, 2013.

¹⁷ Novotná, 2007, s. 54.

¹⁸ Novotná, 2007, s. 59.

došlo k novému pojetí regionální politiky a propojení regionální a části sociální politiky do nově koncipované strukturální politiky vyplývající z nového zdroje – Fondu soudržnosti.¹⁹

Evropská Unie uplatňuje regionální politiku prostřednictvím cílů, které si stanoví na určité programovací období a které jsou pro všechny členské země závazné. Cíle nebyly součástí regionální politiky od počátku jejího vzniku. Své regionální problémy si řešila každá členská země sama. První snahy Společenství vést regionální politiku se objevují v tzv. regionálních programech viz kapitola 3. 3. 3.

3. 3. 1 Cíle pro období 2007-2013

Na toto období byly v rámci regionální politiky vytyčeny tři základní cíle:²⁰

Cíl 1 – Konvergence – usiluje o podporu ekonomického růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských státech a jejich regionech (úrovni NUTS 2) jejichž HDP na osobu je nižší než 75 % průměru EU. Dále jsou k čerpání způsobilé státy, jejichž HND na osobu je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou Unii. Konvergence je prioritním cílem všech fondů a prostřednictvím jeho se realizují investice do modernizace ekonomiky, zlepšení základní infrastruktury a na ochranu životního prostředí. Tento cíl pokrývá celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy.

Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – zde spadají oblasti, které nejsou zaraženy do cíle konvergence (tudíž regiony na úrovni NUTS 1 a NUTS 2). Tento cíl podporuje především čelit ekonomickým změnám v průmyslových, městských a venkovských oblastech a napomáhá předvídat hospodářské změny. V rámci tohoto cíle působí také hl. město Praha.

Cíl 3 – Evropská územní spolupráce – podporuje harmonický a vyvážený rozvoj další integrace EU pomocí přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Zde jsou zařazovány všechny regiony, které se nacházejí poblíž pozemských hranic (na úrovni NUTS 3). Tento cíl pokrývá celé území ČR.

Podíl financování jak pro EU, tak pro ČR v období 2007-2013 znázorňuje následující tabulka.

---

¹⁹ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 1.

²⁰ Marek, Kantor, 2009, s. 24-26.

Tabulka 2 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
	mld. EUR	%	mld. EUR	%
Konvergence	283	81,54	25,88	96,9
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96	15,95	419,09	1,56
Evropská územní spolupráce	8,72	2,52	389,05	1,46
Celkem	347	100	26,69	100

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz>; vlastní úprava

Regionální politika Unie funguje na několika základních principech, které jsou reflektovány v programové úpravě celého procesu poskytování pomoci z fondů EU. Pro zmiňované období 2007-2013 se jedná především o těchto pět hlavních principů: princip programování, koncentrace (zásada koncentrace úsilí), partnerství, adicionality (doplňkovosti), monitorování a vyhodnocování.²¹

3. 3. 2 Nástroje regionální politiky EU

Tyto nástroje slouží pro dosažení výše zmíněných cílů. Čerpání finančních prostředků v minulém programovacím období bylo umožněno ze tří nástrojů.

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Význam ERDF postupně v čase roste. V současné době podporuje projekty plynoucí k posílení konkurenceschopnosti, inovace, vytváření a ochranu udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje. Už od svého vzniku v roce 1975 disponoval významným zdrojem dotací do regionů Společenství a jeho objem prostředků se pohyboval ve výši 50 %.²² Nyní prostředky z ERDF alokované pro ČR na období 2007-2013 dle jednotlivých operačních programů (OP) činí okolo 13 694 060 617 EUR. Regionálnímu OP Střední Morava (do kterého spadá mikroregion Rožnovsko) bylo v letech 2007-2013 vyčleněno 657,39 mil. EUR.²³

Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond má nejdelší působnost v rámci strukturálních fondů EU. Je označován za nejvýznamnější nástroj v oblasti intervencí orientovaných na lidské

²¹ Marek, Kantor, 2009, s. 27.

²² Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 163.

²³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>, 2013.

zdroje, zejména na mladé, ale i starší pracovní síly a nezaměstnané, posílení sociálního začleňování znevýhodněných osob a podporu partnerství v oblastech zaměstnanosti. I po vzniku dalších strukturálních fondů se v něm soustřeďují prostředky, které tvoří více jak třetinu všech finančních prostředků fondů.²⁴ V současném programovacím období je pro ČR dle jednotlivých OP vyčleněno okolo 3 774 521 428 EUR.²⁵

Kohezní fond (KF)

Kohezní fond neboli nazývaný též jako Fond soudržnosti byl ustanoven na základě Maastrichtské smlouvy za účelem pomoci členským zemím, které se potýkaly s problémy souvisejícími se vznikem hospodářské a měnové unie. Je důležité si uvědomit, že tento fond není zahrnován mezi strukturální fondy, protože jeho prostředky plynou přímo členským státům nikoli jednotlivým regionům. Na podporu z tohoto fondu mají nárok členské státy, které mají HDP nižší než 90 % průměru Společenství. Své finance směřuje především do oblasti životního prostředí a transevropských dopravních sítí.²⁶ Finanční prostředky alokované pro ČR na období 2007-2013 dle jednotlivých OP činí okolo 5 029 022 439 EUR.²⁷

Minulé programovací období přineslo do oblasti strukturální politiky zásadní změny, kdy došlo k redukci fondů ze čtyř na dva (ERDF a ESF) a byly zřízeny nové fondy, které nejsou zahrnovány do strukturální politiky, ale podílejí se na financování společné zemědělské a rybolovné politiky. Vznikl nový Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský rybářský fond (EFF).²⁸ Prostřednictvím těchto fondů se rozdělují dané finanční prostředky a tyto příspěvky jsou vázány na jednotlivé operační programy.

Od začátku minulého programového období 2007-2013 se České republice podařilo v rámci kohezní politiky EU vyčerpat téměř 30 % (239 miliard korun) své národní alokace, kterou má k dispozici.²⁹

---

²⁴ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 103.

²⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>, 2013.

²⁶ Marek, Kantor, 2009, s. 30.

²⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>, 2013.

²⁸ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 100.

²⁹ <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cr-vycerpala-temer-30--narodni-alokace-ve-fondech-eu-010562>, 2013.

3. 3. 3 Programování evropské regionální politiky v ČR

Přistoupením ČR do strukturální politiky EU vznikla nutnost vypracovat řadu strategických a programových dokumentů. Jak již bylo zmíněno regionální politika je charakterizována cykly, které se shodují se sedmiletými programovacími mechanismy. Jakmile jsou definovány cíle na úrovni EU postupuje jednání k nalezení shody mezi cíli EU s jednotlivými členskými státy. Proces potřebných programovacích dokumentů zachycuje následující obrázek.

Obrázek 1 - Soustava strategických programových dokumentů

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9, str.161, vlastní úprava.

Proto Evropská komise navrhla **Strategické obecné zásady společenství (SOZS)**. Tento rámcový strategický dokument obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU pro programovací období 2007-2013. Doporučuje způsoby, jak by dané regiony jednotlivých členských států měly co nejefektivněji využít poskytovaných finančních podpor z unie.³⁰

Za tímto účelem jednotlivé země zpracovávají **Národní rozvojový plán (NRP)**. Tento plán představuje pohled ČR na možnosti veřejných podpor v souladu s cíli politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), který je schvalován vládou. Definiuje konkrétní pravidla a strategii čerpání finančních prostředků. Tento dokument Česká republika zpracovává dobrovolně.

Následně na základě NRP a cílů EU je vypracován **Národní strategický referenční rámec (NSRR)**, který vychází přímo z legislativy EU, jako základní rozvojová

³⁰ Marek, Kantor, 2009. s. 33.

strategie České republiky a vymezuje podobu realizace politiky HSS na území členského státu. Úkolem tohoto dokumentu je provést analýzu hospodářského vývoje ČR, přičemž důraz je kladen na vymezení silných stránek důležitých pro zlepšení konkurenceschopnosti a určení problémových oblastí, které představují překážku udržitelného rozvoje ČR. Další část NSRR tvoří podklad pro jednotlivé operační programy v níž jsou podrobně rozebrány strategické cíle a definovány jednotlivé OP a programové dokumenty s jejich zaměřením. Záměrem dokumentu je především nalézt společný průnik, aby priority rozvoje státu odpovídaly prioritám politiky HSS.³¹

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU plyne prostřednictvím **operačních programů** (OP), které jsou rámcově vymezené pro konkrétní oblast podpory. Tímto poskytují žadatelům informace, na co lze prostředky EU žádat. OP nejsou izolované, sektorové nebo regionální dokumenty, nýbrž jsou nástrojem realizace NRP/NSRR a politik jednotlivých členských států. Jejich působnost se vztahuje k jednotlivým cílům regionální politiky. Každý OP je rozpracován do prioritních os. Tyto osy se zaměřují na intervence vyplývající ze strategických dokumentů (NRP, NSRR, Lisabonská strategie, Evropa 2020 apod.). Každá prioritní osa je následně zpracována do několika oblastí podpory, které se stávají nástrojem realizace OP. Právě tyto oblasti podpory vymezují hlavní aktivity, konečné příjemce, způsob realizace atd. Současné OP nejsou rozpracovány do takových detailů, aby zde příjemce našel všechny nezbytné informace pro realizaci projektu. K tomu slouží implementační neboli prováděcí dokumenty a jednotlivé výzvy. V konečném důsledku o jejich schválení rozhoduje Evropská komise. Programy se člení do dvou variant, a to tematických a regionálních. Institucionální a programové zabezpečení spadá pod Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR). Přípravy dokumentů na národní úrovni má na starost Řídící a koordinační výbor. Prioritní osy a oblasti podpory byly jsou stanoveny tak, aby naplňovaly a rozpracovávaly příslušné priority Národního Rozvojového plánu a NSRR a přispívaly tak ke zlepšení stávající situace.³² Vláda ČR přijala na základě výše zmíněných dokumentů 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jak uvádí následující tabulka. Podrobnější rozčlenění viz příloha č. 1.

---

³¹ Provazníková, 2009. s. 162.

³² Chvojková, Květoň. 2007, s. 10-16.

Tabulka 3 – Rozdělení operačních programů v letech 2007-2013

Regionální OP	Tematické OP
1) ROP NUTS II Severozápad 2) ROP NUTS II Severovýchod 3) ROP NUTS II Střední Čechy 4) ROP NUTS II Jihozápad 5) ROP NUTS II Jihovýchod 6) ROP NUTS II Moravskoslezsko 7) ROP NUTS II Střední Morava	1) Integrovaný operační program 2) OP Podnikání a inovace 3) OP Životní prostředí 4) OP Doprava 5) OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 6) OP Výzkum a vývoj pro inovace 7) OP Lidské zdroje a zaměstnanost 8) OP Technická pomoc
Programy Evropské územní spolupráce	OP Praha
1) OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko 2) OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 3) OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 4) OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko 5) OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko 6) OP Mezinárodní spolupráce 7) OP Nadnárodní spolupráce 8) Síťový operační program ESPON 2013 9) Síťový operační program INTERACT II	1) OP Praha Konkurenceschopnost 2) OP Praha Adaptabilita

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz>, vlastní úprava

V rámci cíle „Konvergence“ je v programovacím období celkem 8 OP, které se soustředí na konkrétní sektory. Řídicími orgány jsou příslušná česká ministerstva. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti. V tomto rozpočtovém období je připraveno 7 ROP s výjimkou hl. města Prahy. Účelem programů v rámci Evropské územní spolupráce je prohloubení harmonického a vyváženého rozvoje EU pomocí přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce.³³

3.3.4 Příprava pro období 2014-2020

Konečná podoba finanční alokace pro Českou republiku není v současné době ještě definitivně stanovena. Indikativně se bude jednat o ca. 20,5 mld. eur.

Fondy se nazývají „**Evropské strukturální a investiční fondy**“, ve zkratce **ESIF**. Jedná se o tyto strukturální fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, dále o Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.³⁴

³³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>, 2013.

³⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm, 2013.

3. 4 Mikroregiony

Venkov je svébytným typem osídlení, který trpí řadou problémů a proto by se problematika venkovského prostoru neměla zanedbávat. Finančně slabé obce nejsou schopny plnit své základní funkce a nemohou tak pro své občany zajistit určitou úroveň poskytování služeb a veřejných statků, které by uspokojily jejich potřeby. Malé obce by proto měly mít zájem přímo se podílet na jejich sdružování. Pro úspěšnou spolupráci je důležitá dobrovolnost, angažovanost zúčastněných partnerů, ale i určitá míra zodpovědnosti a etiky.

Součinnost určitého množství subjektů při dosahování konkrétního cíle je smluvně vydefinovaná dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kdy obce mezi sebou uzavírají smlouvy za účelem splnění konkrétního úkolu. V posledních několika letech došlo k výraznému vzestupu jednotlivých forem obecní spolupráce. V průběhu 90. let se obce sdružovaly zejména za účelem obecního rozvoje se zaměřením na oblast technické infrastruktury a životního prostředí. V posledních letech je nejčastějším důvodem spolupráce rozvoj cestovního ruchu daného území pomocí společné propagace mikroregionu a rozvoje venkovské turistiky. Do roku 2004, než ČR vstoupila do EU, vznikaly mikroregiony pouze za účelem vyřešení nějakého problému nebo dosažení společného cíle. V okamžiku vyřešení problému, či dosažení cíle, mikroregion zanikl. Po vstupu do EU vznikají mikroregiony nejen za určitým účelem, ale hlavně díky snazšímu přístupu k finančním prostředkům z fondů EU.

Mikroregion představuje území celek, který je tvořen soustavou venkovských obcí s horní hranicí 2000-5000 obyvatel, které jsou charakterizovány vzájemnou správní a funkční strukturou a vztahy jeho obyvatel.³⁵

3. 4. 1 Typologie mikroregionů

Mikroregiony lze rozdělit dle těchto hledisek:

- Poměru velikosti první největší a druhé největší obce mikroregionu
- mikroregiony zahrnující více obcí přibližně stejné velikosti nebo významu,
- sdružení menších obcí obklopující spádové centrum (je zde jednoznačná velikostní převaha největší obce).

---

³⁵ Škrabal a další, 2006, s. 19-23.

- Důvodu dobrovolné spolupráce
  - mikroregiony s cílem obecného rozvoje území specifikovaným ve strategickém plánu rozvoje daného území,
  - mikroregiony vzniklé a fungující za účelem konkrétní investiční akce (kanalizace, železnice apod.)
- Právní subjektivity
  - dobrovolný svazek obcí založený dle smluvního podpisu meziobecní spolupráce za účelem řešení konkrétní investiční akce, nebo za účelem širší víceúčelové spolupráce.
  - mikroregion s jinou právní subjektivitou dle platné legislativy ČR:
    - zájmová sdružení právnických osob – dle občanského zákoníku
    - dle obce jako společníka a. s. nebo spol. s. r. o.
    - dle zvláštních zákonů (zákon č. 227/Sb., nadační zákon)
    - dle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů
    - dle zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech
    - existence mikroregionu bez jakéhokoliv právního základu na základě čistě dobrovolné spolupráce.³⁶

Svazek obcí

Zastoupení tohoto regionu je v ČR nejtypičtější. Váže se k němu také nejvíce podpor poskytovaných jak kraji, tak EU. Jedná se zejména o homogenní území např. v oblastech sociální, ekonomické, ale i v dalších oblastech (geografická, environmentální atd.). Vytvořený svazek je nutné do registru vedeného u okresního úřadu příslušného sídla svazku nejprve zapsat. Zápisem do registru nabývá právní subjektivitou a způsobilostí k právním úkonům.³⁷

Mikroregiony jsou zakládány na spolupráci pouze obcí, nikoliv subjektů se sídlem v území. Je nutné, aby vzájemná kooperace mezi obcemi byla v souladu se třemi principy.

- princip dobrovolnosti
- princip solidarity,
- princip účelovosti – každá spolupráce vzniká za nějakým účelem, ať už společného cíle či vyřešení společného problému.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Knoll, 2002, s. 1-10.

Zájmové sdružení právnických osob

Mikroregion sdružuje na svém území právnické subjekty. Může se zdát, že má stejnou podobu jako MAS, avšak oproti MAS funguje mikroregion podobně jako organizace či podnik. Hlavním podnětem sdružení právnických osob (PO) je ochrana svých vlastních zájmů, které nepovedou k porušování dobrých mravů ve společnosti a ke vzniku monopolu. Nevýhodou sdružení PO je omezená podpora ze zdrojů EU.³⁸

MAS

MAS jsou zvláštním typem mikroregionů, někdy nazývány také jako leaderovské mikroregiony, založené na principu „zdola nahoru“ přispívající k rozvoji území na lokální úrovni. „Liaison Entre Actions de Developpment de l'Economie Rurale“ – LEADER PRV je nejefektivnější nástroj vedoucí k propojování obcí na podporu rozvoje venkova.

Vymezení jejich území spadá pod kompetence místní akční skupiny nejčastěji s právní formou obecně prospěšné společnosti nebo občanského sdružení. V České republice jde o dynamicky se rozvíjející formu sdružování obcí s vydefinovaným počtem obyvatel 10-100 000 a hustotou obyvatel nepřekračující 120 obyv./km², který má zpracovanou integrovanou strategii rozvoje s podmínkou principu zdola nahoru a participace 50 % veřejného a 50 % soukromého sektoru. Jednotlivé projekty v rámci schválené strategie přebírá MAS, nikoliv obecní zastupitelstvo, krajský úřad, státní agentura apod. Proto MAS disponují, ve srovnání s jinými typy mikroregionů, množstvím výhod. Příkladem je zapojení všech subjektů, včetně veřejnosti, do spolupráce a její samotné zlepšení v rámci rozvoje území.³⁹

3. 4. 2 Územní plánování – využití a využitelnost u mikroregionů

Vesnice jako prostředí pro investice a inovace

Základní význam pro rozvoj ekonomického myšlení mají i dnes myšlenky a práce J. Schumpetera, který považoval inovaci za impuls měnící celkovou ekonomickou situaci ve prospěch dalšího rozvoje. Středoevropský urbanizační rozvoj je dán limity disponibilních faktorů, jimiž jsou půda P, práce L a odvozeně kapitál K. Využití půdy má v evropských regionech poměrně stálou strukturu (lesy, zemědělská půda, zastavěné plochy a průmyslové výstavby). Změna struktury půdního fondu v územních celcích

---

³⁸ Knoll, 2002, s. 1-10.

³⁹ Škrabal a další, 2006, s. 25-27.

probíhá velmi pozvolně a tak $\pm 0,1-0,5$ % ročně. Výrobní faktor pracovní síla má ve své struktuře kvalifikace a v celkovém počtu pracovníků stabilní hodnoty. Jejich změna znamená řízenou migraci nebo rekvalifikaci. Taktéž i zde jsou změny pozvolné v rozsahu $\pm 0-2$ % ročně. Vytvoření nových funkcí znamená nové požadavky, ale i zatížení stávající zástavby a krajiny. K dispozici je infrastruktura (komunikace, existující životní prostředí, inženýrské sítě, kulturní tradice).⁴⁰

3. 4. 3 Strategické plánování mikroregionů

Strategické plánování je představováno především v podobě přípravy programů rozvoje svazků obcí. Strategický plán zahrnuje nejen klíčový nástroj rozvoje území, ale také platformu pro komunikaci rozhodujících účastníků sociálního a ekonomického rozvoje. Strategické plánování nepodléhá legislativní úpravě, ačkoli jeho výsledné dokumenty jsou schvalovány, tak nejsou nikdy závazné ve smyslu vymahatelnosti. V současné době se vyskytují pouze doporučení od odborných týmů, jak by mělo strategické plánování probíhat, ale neexistuje jednotná a závazná metodika. Avšak v souvislosti s iniciativami Společenství pro financování ze svých zdrojů se toto východisko začíná pozvolna měnit.

Zpracování strategického plánu se doporučuje především pro větší svazky obcí, které mají zájem vytvářet a realizovat společné programy s dostatečnou ekonomickou a sociální infrastrukturou.

Výhodou jeho zpracování je jasná orientace na konkrétní problémy a řešení zainteresovaných aktérů. Proces plánování se sestává z několika bodů jako je analytická část, které spočívá v analýze daného území, následuje identifikace klíčových problémů (nejčastěji analýzou SWOT). Stěžejní částí strategického plánování je strategie vedoucí k dosažení stanoveného cíle a programy vedoucí k naplnění strategie, projednání, schvalování, evaluace.

V případě zpracování programového dokumentu v závislosti na dotaci z fondů Evropská unie jsou vždy pro jednotlivé dokumenty uváděna jasná a věcná kritéria. Např. v rámci programu LEADER PRV pod názvem rozvojová strategie venkovského mikroregionu.

---

⁴⁰ Beran, Dlask, 2005, s.

Uvádění strategických dokumentů do praxe je stále pro řadu mikroregionů častým problémem. Neboť strategie jsou mnohdy velmi obecné a dokumenty nerealizovatelné z hlediska časového výhledu.

V samostatné působnosti obcí je důležitou úlohou péče o vlastní území. Zastupitelstva konkrétně jednají v rozvojové oblasti území o řešení následujících dokumentů:

- Schvalování územního plánu obce,
- Schvalování regulačního plánu obce, schvalování rozvoje územního obvodu obce,
- Rozhodování o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce.

Zajistit územní plán pro více obcí společně dle stávající úpravy je sice komplikované, ale ne vyloučené. Na úrovni mikroregionů je žádoucí koordinace územních plánů a územního plánování členských obcí svazku.⁴¹

3. 4. 4 Zdroje financování rozvoje mikroregionů

Finanční plánování je prvkem, který vnáší do řízení organizace zaměření na finanční cíl s omezením finančního rizika. V současné době je financování mikroregionů diskutovaným tématem, jelikož každým rokem vznikají regiony nové a jejich povinností je sestavovat rozpočet pro každý kalendářní rok. Ke směřování svého stanovaného cíle mohou svazky obcí mimo vlastních finančních prostředků získat i finanční prostředky z fondů EU, ale i z jiných než strukturálních fondů. Nejvýznamnější formy spolufinancování mikroregionů jsou zachyceny níže a také na obrázku 2.

Vlastní zdroje

Mezi zdroje vlastních příjmů mikroregionů patří členské příspěvky, které jsou nejčastěji vybírány od členských obcí. Výše příspěvků se určuje součinem podle počtu obyvatel v členských obcích a částky stanovené rozhodnutím valné hromady. Příspěvky se člení na dva typy. Prvním typem jsou příspěvky plynoucí ze samotného členství a druhým typem jsou příspěvky na manažera pokud jeho služeb mikroregion využívá. Nicméně členské příspěvky nejsou hlavním příjmem. Vlastním zdrojem příjmu jsou také hospodářské činnosti obcí, nebo podnikání. Mikroregion se může podílet na zřizování vlastní organizace nebo být spoluvlastníkem podniku. V tomto případě jsou příjmem zisky nebo podíly na zisku plynoucí z činnosti. Do této kategorie jsou zahrnovány i příjmy spojené

---

⁴¹ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006, s. 35-41.

s poskytováním služeb, výrobků mikroregionu. Prostřednictvím managementu rozvoje se nabízí mikroregionu realizovat projekty z rozpočtu dotací a vlastních zdrojů.⁴²

Mikroregionální projekty

V čele konkrétního projektu je nositelem žádosti o dotaci mikroregion, jednotlivé obce nebo více organizací se zapojením mikroregionu. Jedná se o projekty z větší části financované z vnějších zdrojů. Aktivity v této oblasti jsou dotovány především v rámci podpůrných krajských programů, grantů a dotací ČR nebo EU.

- Dotace ze strukturálních fondů EU (viz kapitola 3.3) zejména prostřednictvím ERDF a jednotlivých OP a ROP. Prostřednictvím ESF jsou podporovány dva tematické OP, v rámci kterých mohou mikroregiony realizovat své žádosti o finanční prostředky, tj. OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.
- Další možností financování jsou oblasti podpory čerpány prostřednictvím Programu rozvoje venkova financovaného z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EARDF). Cílem programu je rozvoj venkovského prostoru formou trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Soustředí se podporu fungování MAS a tvorbu strategického plánu, realizaci místní rozvojové strategie a projektů spolupráce.⁴³
- Ostatní fondy, které je možné využít pro podporu mikroregionů nejsou tak populární, ale ve financování zauímají taky své místo. Fond solidarity pomáhá členským i kandidátským zemím postižených určitou katastrofou. Norské fondy jsou příspěvkem Norska jako člena Evropského hospodářského prostoru. Finanční prostředky poskytuje pomocí grantů na investiční a rozvojové projekty v oblastech jako je např. ochrana a obnova kulturního dědictví. Další formou příspěvků, které stojí za to zmínit je rámcová dohoda mezi vládou České republiky a Švýcarskou federální radou ve věci implementace Programu švýcarsko – české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů.⁴⁴

---

⁴² Škrabal a další, 2006, s. 90.

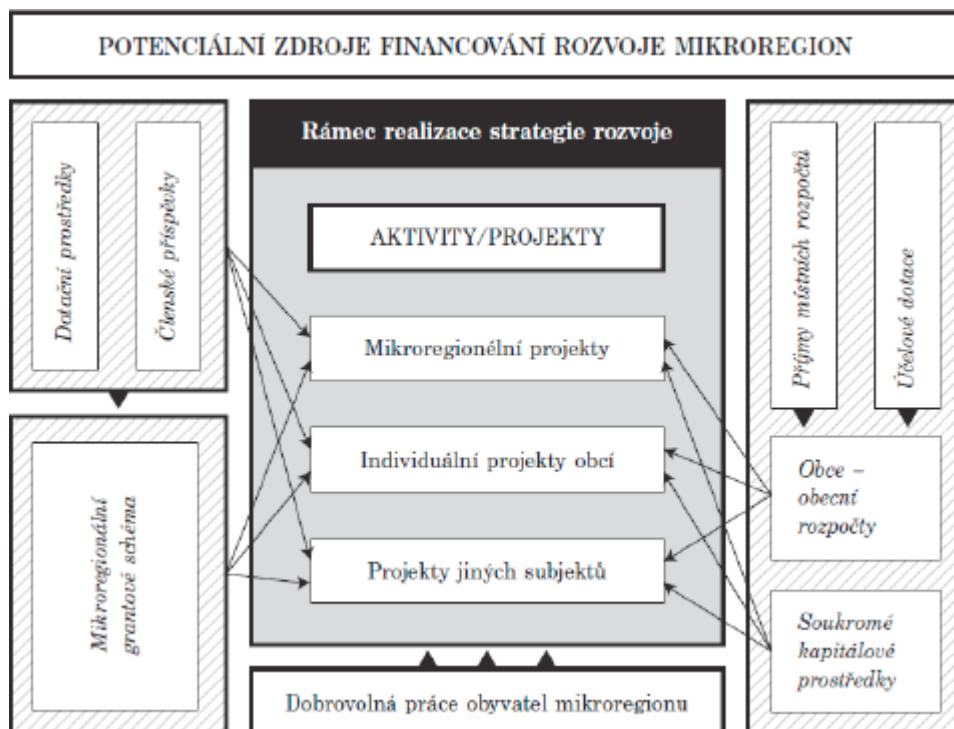
⁴³ Provazníková, 2009, s. 177-181.

⁴⁴ Kolektiv autorů, 2008, s. 134-125

Nepřímá podpora projektů

Při realizaci těchto projektů se mikroregion finančně nepodílí na realizaci projektu. Jednotlivé členské obce nebo neziskové organizace či podnikatelé žádají mikroregion o souhlas s nefinanční podporou v rámci programů financovaných z krajských, národních nebo evropských zdrojů.⁴⁵

Obrázek 2 – **Financování rozvoje mikroregionu**

Zdroj: ŠKRABAL, Ivo. Základní dovednosti manažera rozvoje venkova: učebnice projektu Venkov je můj domov. 1. vyd., Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2008. 58 s. ISBN 978-80-86902-65-4, str 91.

3. 4. 5 Přehled společných problémů mikroregionů

Dané problémy jsou rozděleny podle tematických celků a v každém z nich jsou naznačeny negativní důsledky fungování regionů a také úspěšnost při tvorbě společných projektů.

1. Dle územního vymezení

Mikroregiony se často sdružují s obcemi nezačleněnými do přirozených sociálně-geografických územních celků. Proto v mnoha případech nelze společné problémy řešit v širších souvislostech a tyto následky způsobují problémy při jejich spolupráci.

⁴⁵ Škrabal a další, 2006, s. 90.

Mezi další problém spojený s územním vymezením mikroregionů je *absence přirozeného krystalického jádra, tzn. když se sdruží obdobné obce (zejména venkovského charakteru v periferních oblastech). Venkovské obce v periferních oblastech které mají jednak své specifické problémy, jednak se domníváme že i všeobecně definované problémy jsou u nich více patrné a markantní.* Tento vysvětlený problém je považován za bariéru rozvoje. V oblastech bez krystalického jádra zpravidla chybějí základní služby, správní funkce, trh práce je charakterizován nedostatečnou diverzifikací pracovních míst a nedostatkem finančních prostředků.

Do problémů vyplývajících z územního vymezení je zahrnováno i mnohočetné členství obcí, kdy řada obcí je členem několika svazků obcí. V tomto případě převládá riziko překrývání projektových záměrů jednotlivých obcí a také že obec bude koordinovat své zájmy se zájmy svazku. Méně častým případem je situace, kdy svazek obcí zasahuje na území dvou krajů. Problém se jeví realizace záměrů prostřednictvím dotačních zdrojů (zejména ROP). Jak již bylo zmíněno v následujících kapitolách podpora v rámci OP je určena NUTS 2 a takový svazek by nebyl oprávněným příjemcem podpory.⁴⁶

2. Legislativně-správní problémy

Definice a interpretace pojmu mikroregion není úplně jednoznačná a do značné míry problematická, neboť jeho charakteristika není uvedena v právní úpravě. Tato práce se výše zmiňuje, že mikroregionem může být i neformální spolupráce obcí. A následek této nejednoznačnosti může mít svůj podíl v tom, že dané svazky mají stejné šance ucházet se o finanční prostředky určené mikroregionům. S užíváním pojmu mikroregion v praxi jsou spjaty i další problémy týkající se předkladů do angličtiny a také zpětného překladu. Evropská unie chápe venkovský prostor z jiných hledisek než Česká republika. Toto vymezení se může odrážet u operačních programů, kde se často jednotlivé obce samy neidentifikují a nesou následky z neposkytnuté výše dotace.

Sdružování svazku obcí nese důsledky také z nejasného legislativního rámce, kde nejsou jasně vymezeny pravomoci a kompetence svazku v některých oblastech jako např. vlastnická způsobilost, zakládání PO. To souvisí s problémy při vedení účetnictví a poskytováním úvěrů mikroregionům.

Zpravidla velké obce nejsou ochotny vstupovat do dobrovolného svazku obcí, protože si mohou zhodnotit přínosy plynoucí ze členství a třeba dojít k názoru, že je to pro

---

⁴⁶ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006, s. 47.

ně nerentabilní kvůli tomu, že vytvoření svazku obcí a motivace k jejich spolupráci není nijak finančně podpořena.⁴⁷

3. Výkon funkce veřejné správy

Řada obcí nemá na počátku vzniku spolupráce konečnou představu o náplni činnosti a budoucím směřování v roli regionálního rozvoje mikroregionu. Tudiž mnoho obcí je po čase neaktivních. Také v určitých případech obce mají rozdílné priority a jednotlivé zájmy politických stran jsou zastoupeny v obci rozdílně, což vede k preferování individuálního rozvoje obce na úkor společného zájmu. Za označovanou pasivitu některých obcí je nedostatečná míra kvalifikace. A také malá velikost obce s absencí managementu. To se projevuje tak, že některé obce nevyvíjí žádnou činnost. Bez managementu je obtížnější výkon veřejné správy a spolupráce uvnitř i vně mikroregionu.

4. Strategické plánování

Již bylo zmíněno, že strategické plány jsou doporučeny svazkům obcí, které byly vytvořeny za účelem dlouhodobé spolupráce. V současné době si stále více z nich začíná uvědomovat význam strategického plánování pro jejich rozvoj, avšak doposud je mnoho mikroregionů, které strategický plán nemají a představují tak bariéru pro tvorbu projektů a financování z dotačních prostředků. Na opačné straně však tvorba strategických dokumentů vyvolala možnosti čerpání dotačních prostředků ze strukturálních fondů EU, kdy strategie vznikaly pod vlivem neskromných očekávání. S tím souvisí i přílišná obecnost dokumentů, nebo také vypracování strategického plánu externí firmou, které nemá dostatečnou znalost prostředí. Další problémy pro realizaci dokumentů způsobují, když strategické dokumenty neobsahují vlastní strategickou část a poté monitorovací a kontrolní mechanismy.⁴⁸

5. Územní plánování

Nedostatek finančních prostředků a personálu na úrovni obcí s rozšířenou působností má za následek, že v rozporu se zákonem nejsou pořizovány ÚP pro malé obce. A tudíž zajistit územní plán pro více obcí dle stávající úpravy je velmi komplikované např. ve vyvážování

---

⁴⁷ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006. s. 48.

⁴⁸ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006, s. 50.

oznámení ve stejných lhůtách na úřední desce a schvalování jednotlivých etap územního plánování v zastupitelských členských obcích svazků.

6. Ekonomické plánování

Finanční plánování a napjatost ve většině obecních rozpočtů vede k velkému tlaku na zadluženost obcí často spojeno s neochotou sdružovat se do svazků. Z hlediska ekonomických podmínek zaujímá mikroregion oproti větším obcím nerovné postavení. Dochází k znevýhodňování malých obcí vůči velkým zejména kvůli systému rozdělování daňových výnosů. Další problematickou oblastí je sestavování společného rozpočtu.⁴⁹

7. Problémy při tvorbě a realizaci společných projektů

Problematika zajišťování projektů úzce souvisí s výše uvedeným problémem malé fiskální autonomie obcí a napjatostí obecních rozpočtů. Z tohoto důvodu jsou společné projekty mikroregionů financovány v drtivé většině z účelových dotací. Existence velkého počtu účelových dotací a s nimi společný složitý mechanismus přerozdělování ze státního rozpočtu do rozpočtů územních samospráv je problémových okruhem spolu s nejednotnou metodikou a strukturou dotačních programů v souladu s výskytem mezer v dotačním pokrytí.

Nízká alokace peněžních prostředků v některých dotačních programech a postupné snižování alokací dotací řízených centrálními orgány státní správy je označována za další typ problému.

Lze říci, že velmi výraznou problematickou oblastí jednotlivých mikroregionů je administrativní náročnost související s procesy samotné realizace projektů. S vlastní přípravou projektové dokumentace je spojen i problém obcí spojený s neohlídání termínu pro přihlašování k vypsaným výzvám programů. S tím také souvisí absence kvalitní databáze dotací pro obce.

Až doposud byly vymezeny problémové faktory, které obce nemohou výrazným způsobem ovlivnit bez určité vyjednávací síly. Dále publikace uvádí oblasti ovlivnitelné s minimalizací dopadů, kde patří vypracování kvalitní studie proveditelnosti, podcenění realizační a provozní fáze projektu a samozřejmě následné udržitelnosti projektů a v neposlední řadě neznalosti aktuálních rozvojových výzev. Vedení mikroregionu by tedy mělo vytvářet odpovídající kontrolní mechanismy zodpovědné v této oblasti.

---

⁴⁹ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006, s. 52-54.

Díky znalosti dokumentů může mikroregion velmi dobře odhadnout náplně budoucích dotačních programů a dobře si promyslet projektové záměry.⁵⁰

3. 4. 6 Management rozvoje mikroregionů

K naplnění stanovených cílů konkrétního mikroregionu slouží management rozvoje. Vzájemné úsilí, kterými jsou aktivity zaváděny do praxe lze rozdělit do dvou rovin:

- úsilí o růst mikroregionu
- snahy o dosahování úspor prostřednictvím společné spolupráce.

Management je organizačním nástrojem rozvoje a jeho charakteristika je následující: Je nutno vnímat nejen organizační strukturu mikroregionu, ale i metody, kterými jsou v mikroregionu iniciovány a realizovány aktivity či projekty, a jak je tato činnost vyhodnocována z hlediska dopadů na rozvoj území mikroregionu. Jedná se především o složku mikroregionu, která vyplňuje koordinační, iniciační, strategickou a výkonnou funkci.

Management rozvoje mikroregionů je tedy považován za jakýsi procesní systém rozvoje za účasti zástupců veřejné a soukromé sféry (regionálních aktérů), pomocí nichž obce prosazují své rozvojové aktivity a projekty mikroregionální (meziobecní) spolupráce.

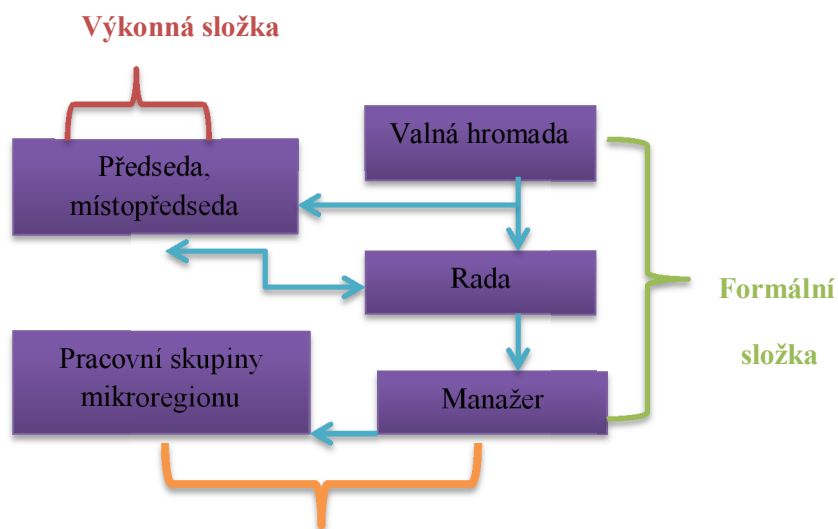
Z důvodů neexistence interních mikroregionálních profesionálních manažerů mikroregionu se management potýká v současné době se složitým problémem a často jej nahrazuje externími poradenskými firmami, nebo samotnou prací starostů, kteří uplatňují manažerské myšlení bez užití metod speciálních manažerských metod a technik. Management rozvoje mikroregionů se obecně dělí do čtyř složek⁵¹ a jeho schéma zachycuje obrázek níže:

- formální – je tvořena orgány, které vznikly na základě zakládací listiny. Jedná se o valnou hromadu, radu, revizní komisi atd.
- výkonná – statutární orgány mají povinnost zajistit a zodpovídat za rozvoj daného území.
- iniciační a koordinační - slouží pouze jako doplňková složka, ale záleží na rozhodnutí, zdali bude pro dané území vytvořena. Zde spadají poradenské firmy a manažeři.

⁵⁰ Pápol, Pavlas a kolektiv autorů, 2006, s. 54-56.

⁵¹ Škrabal a další, 2006, s.35-36.

Obrázek 3 - Schéma managementu rozvoje svazku obcí

Zdroj: ŠKRABAL, Ivo a další. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. Přerov: EURO-PRINT PŘEROV s. r. o., 2006. 182 s. ISBN 80-86902-39-0, s. 38, vlastní úprava.

Pozice profesionálního manažera je důležitá pro zpracování významných dokumentů území, jako je např.: Program rozvoje mikroregionu, Strategie rozvoje mikroregionu, které jsou následně předkládány ke schválení volenému managementu. Obrázek výše uvedený schéma ideálního managementu rozvoje sdružených obcí.

V případě svazku obcí je jeho činnost závislá na členských příspěvcích a externích dotacích. Management rozvoje je nástrojem pomáhajícím obcím a mikroregionům s přípravou a realizací žádostí o dotace a k efektivnímu rozdělování finančních prostředků. Přestože neexistuje program, který by přímo zavádění managementu jako takového podporoval.⁵²

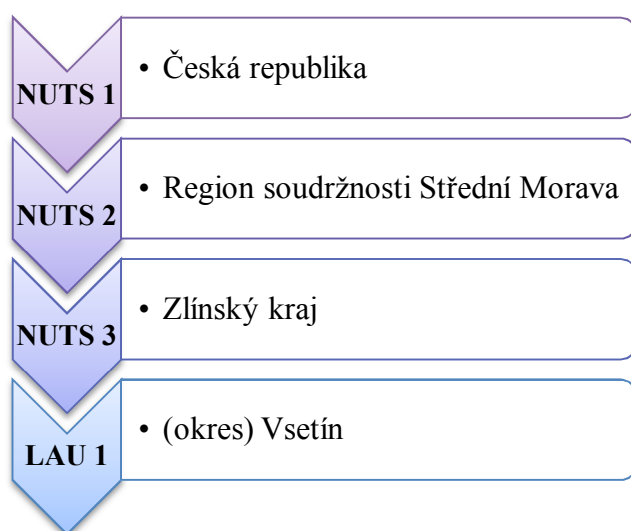
⁵² Škrabal a další, 2006, s.35-36.

4 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH OBCÍ

V rámci této studie byly vybrány obce Rožnov pod Radhoštěm, Vigantice, Hutisko-Solanec a Dolní Bečva, které jsou nejvhodnějším reprezentativním vzorkem z důvodů nejvýstižnějšího zachycení efektivity rozvoje mikroregionu. Spolu s dalšími pěti obcemi jsou součástí svazu obcí a měst mikroregionu Rožnovsko, který byl založen v roce 2000.⁵³

Z hlediska nomenklatury územních statistických jednotek pro mezinárodní potřeby spadá mikroregion Rožnovsko do územních jednotek uvedených na obrázku níže.

Obrázek 4 - Nomenklatura statistických územních jednotek Rožnovsko

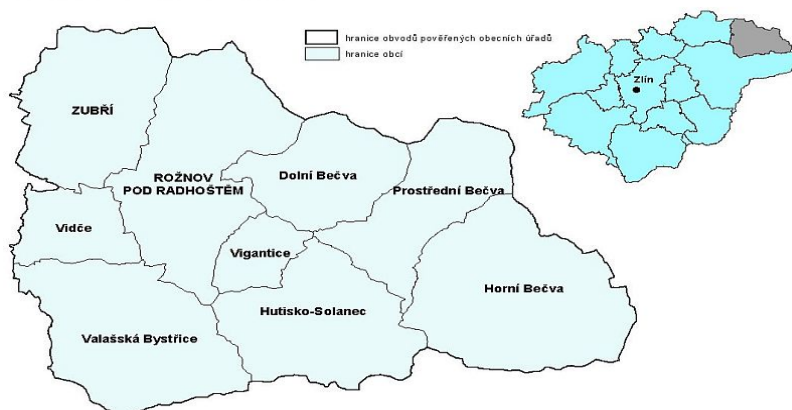
Zdroj: vlastní zpracování

Vyobrazení jednotlivých obcí Rožnovska v jeho obvodu je zachyceno v následujícím obrázku a topografická mapa je součástí přílohy.

⁵³ <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>,2013.

Obrázek 5 – Administrativní členění mikroregionu Rožnovsko

Administrativní mapa správního obvodu
Rožnov pod Radhoštěm (stav k 1. 1. 2003)

Zdroj:google.com

Nejprve bude stručně popsán mikroregion Rožnovsko, neboť existují shodné charakteristiky pro celé území, v jehož obvodu se obce nacházejí.

4.1 Mikroregion Rožnovsko

Je zájmové sdružení právnických osob a jeho cílem je koordinace postupů při řešení hospodářského, sociálního a kulturního života obcí.⁵⁴

4.1.1 Všeobecná charakteristika

Dnešní postavení mikroregionu je výsledkem působení fyzickogeografických podmínek a jeho kulturně historického vývoje. Převážná většina obyvatel mikroregionu žije ve dvou městech Rožnov pod Radhoštěm a Zubří. Celkový počet obyvatel k 31. 12. roku 2012 je 35 366 obyvatel.

Byl založen už v čase první zemědělské kolonizace ve 13. století. Od 16. století vznikaly kolem města pod horami i v horách paseky, ze kterých se potom v údolích při dvou horských potocích rozkládaly salaše a pastevecká hospodářství Valachů. Rožnov v minulém století čítal jen tři tisíce obyvatel. Jeho obyvatelé se drželi tradičního způsobu života, což bylo mimo jiné dáno i chudobou celého kraje. Rozhraní tohoto mikroregionu se rozprostírá mezi Moravskoslezskými Beskydami a Hostýnsko-vsetínskou hornatinou. Poloha svědčí o kvalitním životním prostředí. Celková rozloha mikroregionu činí 239 km². Území tvoří tři typy reliéfu - členité vrchoviny v nejnižších položených oblastech, hornatinu a velehorský reliéf. Nejznámější horou je Radhošť (1129 m n.m.), na jejímž vrcholu

⁵⁴ <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>, 2013.

je socha posvátného boha Radegasta. Tato oblast disponuje druhým nejvyšším podílem lesní půdy v kraji, jež představuje 58,3 % rozlohy správního obvodu. Podíl zemědělské půdy tvoří necelých 32 %.⁵⁵

Území mikroregionu se člení do 9 obcí, zobrazených na obrázku 5, sídelních jednotek je však mnohem více. Hustota osídlení je 148 obyvatel na km².⁵⁶

4. 1. 2 Strategická vize⁵⁷

Ve své strategické vizi se mikroregion Rožnovsko vidí jako region zabezpečující svým obyvatelům vysoké standardy života ve všech jeho aspektech, region s příznivým podnikatelským prostředím a rostoucí ekonomikou založenou na diversifikované průmyslové výrobě, zemědělství, rozvoji služeb a řemesel a region s turistickou destinací využívající bohaté kulturní tradice, čisté životní prostředí, historický a kvalitní přírodní potenciál oblastí. Mezi své prioritní osy zahrnuje:

Prioritní osa č. 1: Hospodářský rozvoj mikroregionu

Prioritní osa č. 2: Infrastruktura

Prioritní osa č. 3: Kvalita života

Prioritní osa č. 4: Cestovní ruch

4. 1. 3 Obyvatelstvo

Demografická situace mikroregionu je výsledkem vzájemných interakcí této struktury s okolním prostředím. Hlavní proměnou je vždy ekonomická a sociální situace na úrovni mikroregionu. Vývoj počtu obyvatel v rámci dvanácti let vyobrazuje grafické znázornění níže. Mezi lety 2001-2012 byla situace v regionu vcelku stabilizovaná. Největší pokles obyvatelstva byl zaznamenán v roce 2003, tento výsledek je příčinou záporného migračního salda mikroregionu jako celku, který je způsoben také procesem suburbanizace.

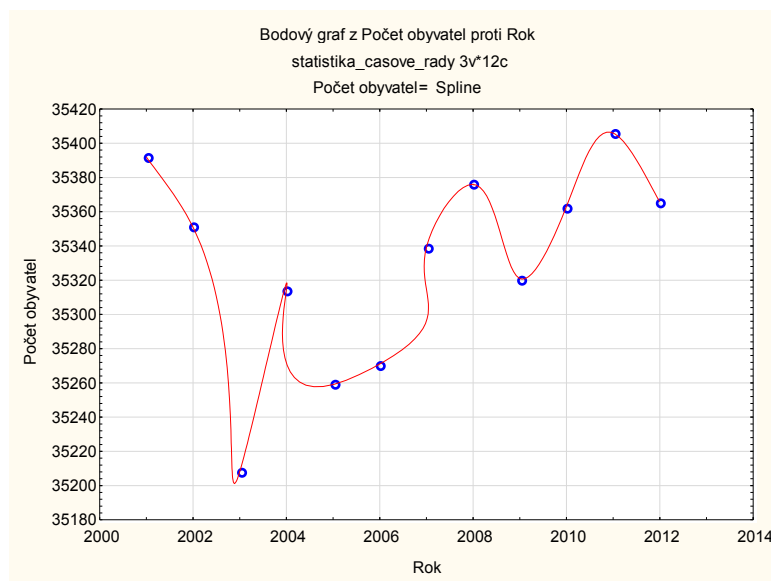
---

⁵⁵ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, kapitola 5, str. 4-16, 2006.

⁵⁶ http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_roznov_pod_radhostem, 2013.

⁵⁷ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, kapitola 1, str. 1-2, 2006.

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel Rožnovska v letech 2001-2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování v programu Statistica

V mikroregionu se cca od roku 2000 projevují depopulační tendence patrné také v celé ČR, klesá počet živě narozených dětí a to společně se záporným migračním saldem způsobuje pokles počtu obyvatel. Průměrný věk obyvatel se zvýšil na 37,7 let.⁵⁸ V rámci mikroregionu žije 17 236 žen a 18 127 mužů. Procentní podíl struktury obyvatelstva mikroregionu je zachycen v následující tabulce.

Tabulka 4 – Demografické údaje mikroregionu Rožnovsko (v%)

Počet obyvatel	35 366 (k 31.12. 2012)	100 %
Obyvatelé 0 – 14 let	4 931	14 %
Obyvatelé 15 – 64 let	24 731	70 %
Obyvatelé od 65 let	5 701	16 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

K hodnocení věkové struktury populace Rožnovska je použit index stáří⁵⁹. Lze říci, že daná oblast v porovnání s celou ČR vykazuje vyšší podíl poproduktivního obyvatelstva. Zatímco index stáří mikroregionu vykazuje hodnotu 120,7⁶⁰ v celé ČR dosahuje hodnoty

⁵⁸ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, str. 20, 2006.

⁵⁹ vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 60 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.

⁶⁰ http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_roznov_pod_radhostem, 2013.

nižší, a sice 107,6⁶¹. Avšak tento údaj vypovídá o nízké porodnosti v mikroregionu v uplynulých letech a o nízkém podílu nula až patnáctiletých na celkovém počtu obyvatel.

Míra ekonomické aktivity obyvatelstva dosahuje v mikroregionu 51 %. Oproti hodnotě 59 %⁶², která je dosahována průměrem v ČR, lze hodnotu míry ekonomické aktivity v mikroregionu považovat za podprůměrnou. Situace je dána úpadkem tradičních průmyslových odvětví a dosud ne plně rozvinutých služeb.

4. 1. 4 Trh práce a nezaměstnanost

Za posledních několik let je pro mikroregion typická početně slabá nabídka pracovních sil. Nárůst nezaměstnanosti je způsoben především neschopností místních ekonomických aktérů přizpůsobit se společensko-ekonomickým změnám a výkyvům světové ekonomiky. Nízká míra místní elasticity ekonomiky je příčinou současné situace mikroregionu.

Mezi léty 2001 až 2012 nastal výrazný posun v odvětvové struktuře zaměstnanosti. Klesl podíl ekonomických subjektů v zemědělství, lesnictví a rybářství (z 12,6 % na 6,2 %). U podílu osob zaměstnaných v průmyslu nedošlo k výraznému mikroregionálnímu úbytku (z 17,3 % na 15,3 %). Naopak stoupl podíl ekonomických subjektů ve stavebnictví (z 8,7 % na 12 %). Sektor obchodu, ubytování, stravování a pohostinství zaujímá v mikroregionu Rožnovsko nejvýznamnější postavení co do absolutní počtu zaměstnaných osob. Avšak ve zmiňovaných letech zaznamenal pokles (z 36,7 % na 27,9 %). Je důležité si uvědomit, že sektor zaujímá nejvyšší podíl díky městu Rožnov pod Radhoštěm. Struktura zaměstnanosti bude jiná pokud bude trh práce charakterizován bez tohoto města.⁶³

Míra nezaměstnanosti vykazuje výraznou dynamiku v prostoru a čase, což zachycuje graf 2. Největší míru nezaměstnanosti vykazují nejvíce odlehlé obce a ve většině případů je vyšší míra nezaměstnanosti vykazována u obcí s malým počtem obyvatel, kde i jedna osoba výrazně změní výslednou míru nezaměstnanosti.

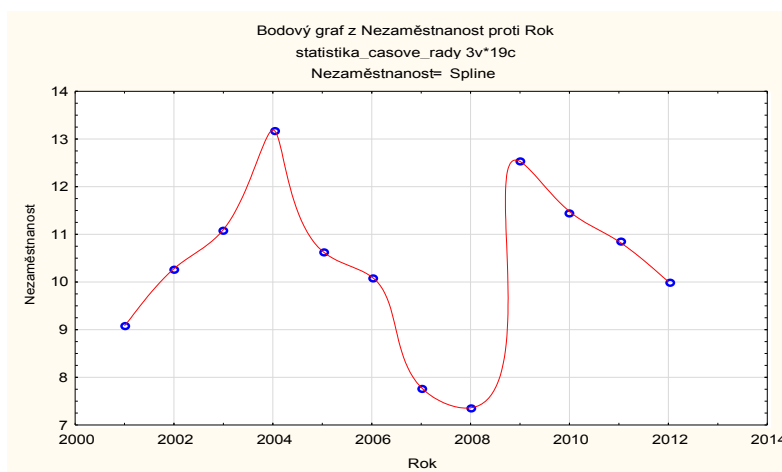
---

⁶¹ <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/1409-13,2013>.

⁶² http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zamestnanost_nezamestnanost_prace,2013.

⁶³ http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_roznov_pod_radhostem,2013.

Graf 2 - Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2001 – 2012 v mikroregionu Rožnovsko

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování v programu Statistica

Z grafu 2 je patrné, že od roku 2003 nezaměstnanost vzrostla na 13,19 %. Podle ministerstva práce byl nárůst způsoben zejména ukončením sezonních prací v zemědělství a stavebnictví. Nezanedbatelnou skupinu tvořili také živnostníci, kteří přerušili nebo ukončili činnost.⁶⁴ V roce 2009 nastal zlom, když došlo k prudkému nárůstu míry nezaměstnanosti na 12,53 %, a to v důsledku celosvětové hospodářské krize.⁶⁵ Od roku 2011 dochází k mírnému poklesu této míry, což naznačuje oživení činnosti místních podniků. Práci hledá aktuálně 2 208 nezaměstnaných obyvatel mikroregionu. Na území okresu Vsetín byla k 31. 12. 2012 nezaměstnanost ve výši 11,95 %. Právě vsetínský okres je na tom nejhůře v celém Zlínském kraji.⁶⁶

Největší zaměstnavatelé v mikroregionu jsou společnosti ON Semiconductor (výroba polovodičových čipů), REMAK (výroba komponentů pro vzduchotechniku), RONAS (strojírenská výroba), které jsou situované ve městě Rožnov pod Radhoštěm. V současné době bylo toto město vymezeno jako centrum pracovního mikroregionu z důvodu dojížděky za prací. Mezi další významnější zaměstnavatele můžeme zařadit Gumárny Zubří a. s. (pryžové výrobky).

⁶⁴ <http://finance.idnes.cz/nezamestnanost-na-konci-roku-2003-rekordne-stoupla-f7p-/podnikani.aspx?c=2004M012Z01C>, 2013.

⁶⁵ http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_roznov_pod_radhostem, 2013.

⁶⁶ <http://www.roznov.cz/27-2013-nezamestnanost-na-roznovsku-je-12-1-procent>, 2013.

4. 1. 5 Občanská infrastruktura

Můžeme konstatovat, že každé obci v mikroregionu je dopřáno rovnocenného občanského vybavení. V mikroregionu nalezneme hustou síť základního školství. Základní školu, minimálně do páté třídy, nalezneme v každé obci z mikroregionu. Střední školství je zastoupeno v mikroregionu v podobě: gymnázia, střední zemědělské a přírodovědné školy, střední školy elektrotechniky informatiky a řemesel a soukromé střední školy cestovního ruchu. V Rožnově pod Radhoštěm působí základní umělecká škola, kde je zřizovatelem Zlínský kraj a středisko volného času, které zřizuje město.

Centrem zdravotní péče v mikroregionu je poliklinika v Rožnově pod Radhoštěm, která disponuje cca 49 ordinacemi a stanicí lékařské služby první pomoci. Dále je zde privátní zařízení Orthes, které zajišťuje komplexní léčbu poruch pohybového ústrojí a následnou rehabilitaci. Nalezneme zde 3 lékárny. Další lékárny se nacházejí v Zubří, Hutisku-Solanci, Valašské Bystřici a v Horní Bečvě. V každé obci je k dispozici ordinace lékaře. V Rožnově pod Radhoštěm je k dispozici domov důchodců a penzion pro důchodce. Občané mají možnost tyto čerpat sociální služby v místě svého bydliště ve všech obcích mikroregionu. Dům pokojného stáří, dům s pečovatelskou službou a pečovatelská služba jsou situovány ve Valašské Bystřici. V Hutisku - Solanci je k dispozici dům s pečovatelskou službou.

4. 1. 6 Doprava

Mikroregionem prochází některé silnice s nadměstským významem, především silnice č. I/35 Valašské Meziříčí - Bumbálka. Tato silnice je nejproblematictější z hlediska dopravního zatížení. V úseku u autobusového nádraží v Rožnově p. R. po ní projede více než 13 000 vozidel denně.⁶⁷ Základní komunikační síť je tvořena těmito komunikacemi:

- Sil. I/35 Val. Meziříčí – Horní Bečva - Slovensko
- Sil. I/58 Rožnov pod Radhoštěm – Bohumín
- Sil. I/56 Horní Bečva – Frýdek-Místek – (R56 Ostrava)
- Sil. II/481 Prostřední Bečva – Velké Karlovice

Železniční doprava je zajišťována po trati ČD č. 281 Valašské Meziříčí – Rožnov pod Radhoštěm, z obcí mikroregionu na ní leží pouze obce Zubří a Rožnov.

---

⁶⁷ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, str. 51-53, 2006.

Mezi ostatní druhy dopravy můžeme zařadit také cyklistickou dopravu, která je obyvateli intenzivně využívána.

4. 1. 7 Technická infrastruktura

Mikroregion je z hlediska zásobování pitnou vodou rozděleno do několika tlakových pásem. Vodovodní systém je napojen na tři zdroje. Od roku 2002 jsou obce napojeny na skupinový vodovod Karolinka. Mikroregion je napojen na dálkový rozvod zemního plynu spojující Frenštát pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí. Město Rožnov pod Radhoštěm je plynofikováno z cca 90 %. Ostatní obce jsou plynofikovány v menší míře, neboť lidé často využívají alternativní způsob vytápění. Distributorem elektrické energie je Severomoravská energetika a. s. a a. s. ENERGOAQUA. Energetická situace v mikroregionu je velmi dobrá. Je zde dostatečné pokrytí signálem všech mobilních operátorů. Distribuce televizního signálu je v mikroregionu zajišťována základním televizním vysílačem Radhošť nebo provozem kabelového televizního rozvodu.⁶⁸

4. 2 Obec Rožnov pod Radhoštěm

Rožnov pod Radhoštěm je město ležící v malebném údolí v samotném srdci Valašska na úpatí památné hory Radhošť. Rožnov byl ve své historii znám jako klimatické lázně, rozléhající se na obou březích řeky Bečvy. Od roku 1973 je rožnovský region součástí CHKO Beskydy. Především je proslaven Valašským muzeem v přírodě, nejstarším a největším muzeem svého druhu ve střední Evropě, které bylo založeno v roce 1925 a od roku 1995 je národní kulturní památkou, kterou ročně navštíví statisíce turistů. V současnosti lze Rožnov pod Radhoštěm profilovat jako moderní město s bohatým kulturním, turistickým a průmyslovým zázemím.⁶⁹

Rožnov má od roku 2003 statut obce s rozšířenou působností. Je obcí s rozšířenou působností pro 9 obcí spadajících do mikroregionu Rožnovsko. Městský úřad sídlí ve čtyřech budovách. Organizační struktura úřadu je standardní a nijak významně se neliší od struktury úřadů podobně velkých měst. Město aktivně spolupracuje na základě partnerských smluv se čtyřmi městy (Šrem – Polsko, Povážská Bystrica – Slovensko, Körmend – Maďarsko a Bergen – Německo).⁷⁰

⁶⁸ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, str. 51-53, 2006.

⁶⁹ <http://www.roznov.cz/historie-mesta,2013>.

⁷⁰ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan/dokumenty/1-profil.pdf>, str.63, 2006.

Rožnov pod Radhoštěm se vyznačuje bohatým kulturní využitím. Působí zde řada zájmových a občanských sdružení, které podporují kulturní a společenský život. Mezi nejvýznamnější z nich patří kulturní agentura, která je také vydavatelem rožnovského čtrnáctideníku SPEKTRUM Rožnovska, dále kino Panorama, Městská knihovna, středisko volného času a základní umělecká škola.

Svou polohou je Rožnov přímo předurčen pro rekreaci a sport. Nabídka sportovních činností a aktivit je v Rožnově pod Radhoštěm velmi pestrá. Pod záštitou TJ funguje zhruba 17 zájmových oddílů. Kromě zájmových oddílů jsou ve sportovní oblasti aktivní sportovní kluby, jako je hockey club, tenisový klub, kalokagathia, asociace školních sportovních klubů, dům dětí a mládeže, fotbalový klub, horolezecký klub a florbalový club. Mezi významné sportovní zařízení patří krytý a venkovní bazén, golfové hřiště, 3 fitcentra, bowling a cyklostezka Bečva. Rožnov pod Radhoštěm byl vždy městem sportu. Má velké množství volnočasových zařízení, ale u převážné většiny se jedná o starší zařízení, což může být v budoucnu problémem.

Cestovní ruch je v Rožnově pod Radhoštěm orientovaný převážně na poznávací a aktivní sportovní turistiku. V roce 2012 zde přijelo 45 088 hostů.⁷¹ Rožnov pod R. eviduje celkem 17 hromadných ubytovacích zařízení.⁷² Rožnov zdobí barokní sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Floriána, barokní kostel Všech svatých. Druhým kostelem ve městě je roubená budova sboru českobratrské církve evangelické, pomník T. G. Masaryka. Silným turistickým lákadlem poslední dobou jsou Rožnovské pivní a mořské lázně.

Ve vsetínském okrese se Rožnov pod Radhoštěm řadí podle počtu obyvatel na třetí místo za Vsetínem a Valašským Meziříčím. K 1. 1. 2013 zde bylo celkem 16 750 obyvatel.⁷³ Z hlediska hustoty osídlení se řadí mezi obce z nižší hustotou osídlení. Má 143 obyvatel/km² dle rozlohy 3 947 ha. Ve městě žije více žen 8 743, mužů je o 615 méně. *Do Rožnova pod Radhoštěm se v roce 2012 přistěhovalo celkem 235 obyvatel a 363 Rožnovanů se naopak z města odstěhovalo.*⁷⁴ Průměrný věk obyvatel

---

⁷¹http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=654&potvrz=Zobrazit+tabulku&cas_3_17=2012&go_zo_braz=1&childsel0=1&childsel0=1&cislotab=CRU9010PU_OB2.73&verze=0&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp, 2012.

⁷² <http://apl.czso.cz/huz/obhuz.jsp?k=544841>, 2013.

⁷³ <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544841>, 2014.

⁷⁴ <http://zlin.cz/507270n-v-roznove-opet-klesl-pocet-obyvatel>, 2013.

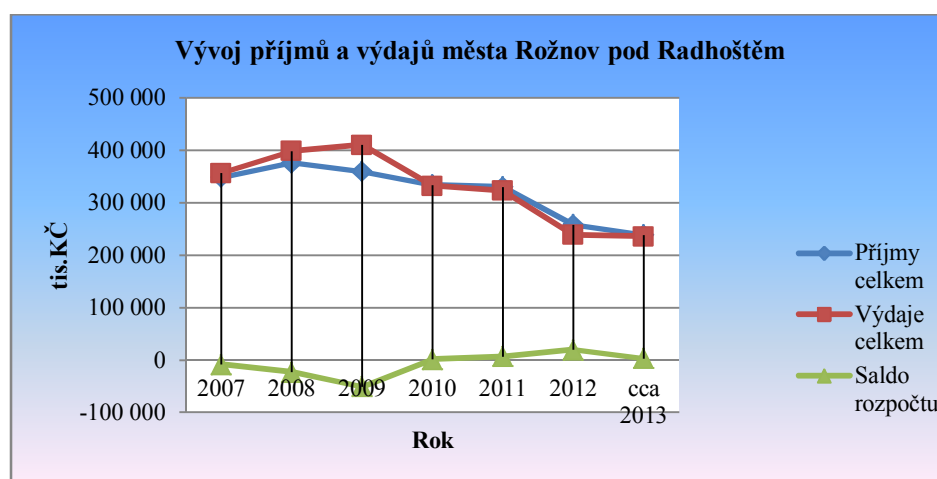
Rožnova pod Radhoštěm je 42,2 let. Index stáří ke konci roku 2012 činil 131,7.⁷⁵ Z hlediska časové řady je patrný nárůst počtu osob se starší věkovou strukturou. Podle analýzy bude nadále přetrvávat dlouhodobý trend klesajícího počtu obyvatel i v následujících letech.

Struktura zaměstnanosti města Rožnova pod Radhoštěm dle hospodářských sektorů odpovídá nadprůměrné orientaci místního hospodářství na průmyslovou výrobu. Rožnov pod Radhoštěm je z hlediska nabídky pracovních příležitostí mikroregionálním centrem s převažující dojížděnkou za zaměstnáním (tzn. že místní nabídka pracovních míst je větší než velikost místní práce schopné populace). K datu sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 vyjíždělo za zaměstnáním mimo obec bydliště 20,7 % ekonomicky aktivního obyvatelstva.⁷⁶ Největším průmyslovým areálem ve městě je areál bývalého podniku TESLA. V současné době se nezaměstnanost pohybuje okolo 10,7 % a je zde 44 hlášených volných pracovních míst.⁷⁷

4. 2. 1 Rozpočet obce

Cílem této kapitoly je stručný rozbor rozpočtu Rožnova pod Radhoštěm v letech 2007-2013. Důraz je kladen na to, zda příjmy obce stačí pokrýt výdaje, nebo zda obec hospodaří s deficitem. Hospodaření obce v jednotlivých letech znázorňuje následující graf.⁷⁸

Graf 3 – Vývoj příjmů a výdajů města Rožnov pod Radhoštěm (v tis.) Kč

Zdroj: www.roznov.cz, vlastní zpracování

⁷⁵ [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/roznov_cas_rada_2003_2012/\\$File/401813424.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/roznov_cas_rada_2003_2012/$File/401813424.pdf), 2013.

⁷⁶ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan/dokumenty/1-profil.pdf>, str.50,2006.

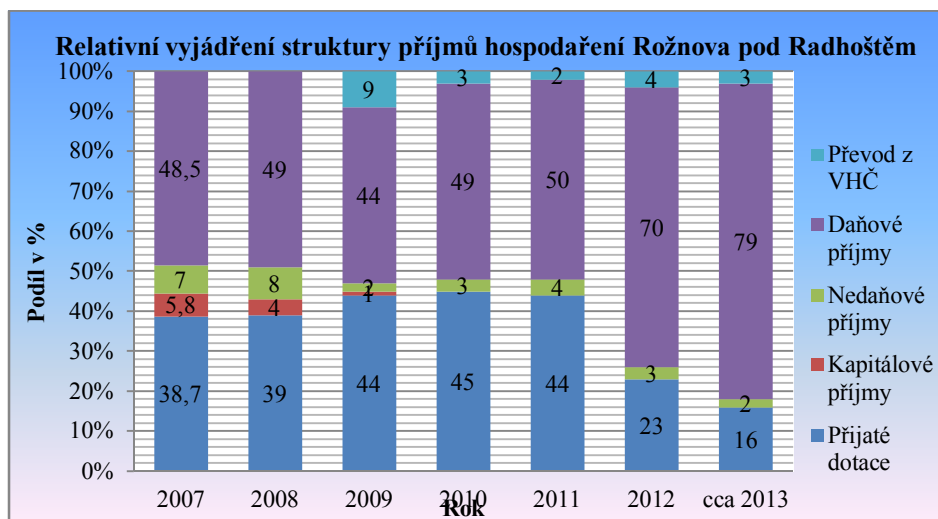
⁷⁷ <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/urady/roznov-pod-radhostem/volna-mista/>,2014.

⁷⁸ <http://www.roznov.cz/hospodareni-mesta,2013>.

Město každoročně hospodaří s cca 300 mil. Kč, přičemž skutečnost dle závěrečných účtů hospodaření ukazuje, že městu se skoro každý rok daří hospodařit s přebytkem běžného rozpočtu z předchozího roku. Z grafu je patrné, že od roku 2008 se deficit náhle prohloubil. Prudký nárůst výdajů byl zapříčiněn realizací finančně náročných investičních projektů na rozvoj regionální politiky ve městě. Po roce 2009 se situace stabilizovala a městu se každoročně daří získávat dotace z externích zdrojů, které pak mohou být použity na nerozpočtované akce.

Strukturu příjmu lze dělit na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace. Příjmy města plynoucí do rozpočtu v daných letech zobrazuje graf 4.

Graf 4 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření Rožnova pod Radhoštěm (v %)

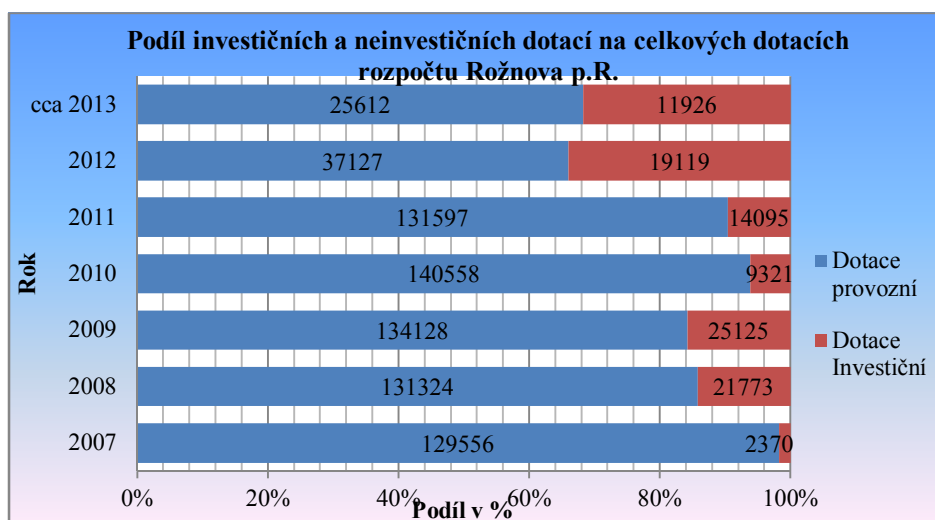
Zdroj: www.roznov.cz, vlastní zpracování

Dle následujícího grafu lze tvrdit, že největší část příjmů obce tvoří daňové příjmy a to v každém roce časové řady. Daňové příjmy jsou podstatnou částí příjmů veřejných rozpočtů. Tvoří přes 42 % všech příjmů obcí. Tok těchto příjmů je ovlivněn lhůtou splatnosti a způsobem jejich výběru. Další nedílnou položkou zdrojů jsou příjmy plynoucí z přijatých dotací, které v každém roce zabírají druhou největší položku příjmů. Relativně nízkých hodnot dosahují příjmy nedaňové a téměř mizivé jsou i příjmy kapitálové. Je nutné upozornit na fakt, že cca od roku 2004⁷⁹ jsou pro město Rožnov pod Radhoštěm zanedbatelné kapitálové příjmy, které byly v minulosti generovány z prodeje městského majetku a cenných papírů. Město hledá jiné zdroje financování, např. úvěry, případně se bude pouštět do podnikání, aby jeho rozvoj nebyl zanedbáván.

⁷⁹ <http://www.roznov.cz/strategicky-plan/dokumenty/1-profil.pdf>, str. 65, 2006.

Na základě přijatých dotací lze zjistit, zda jde o dotace investiční či neinvestiční (provozní) povahy. Následující graf prezentuje podíl těchto dotací na celkových dotacích z hlediska objemu alokovaných finančních prostředků. Ve sledovaném období je převaha dotací provozního, účelového charakteru. Jejich největší podíl tvoří dotace získané od krajů a ze státního rozpočtu. Dotace investiční byly v daných letech nejštedřeji vypláceny ze státních fondů.

Graf 5 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu Rožnova pod Radhoštěm, relativní vyjádření (v %)

Zdroj: www.roznov.cz, vlastní zpracování

Zatímco v roce 2007 obec obdržela nejnižší podíl investičních dotací, v letech následujících podíl těchto dotací na celkových dotacích výrazně vzrostl.

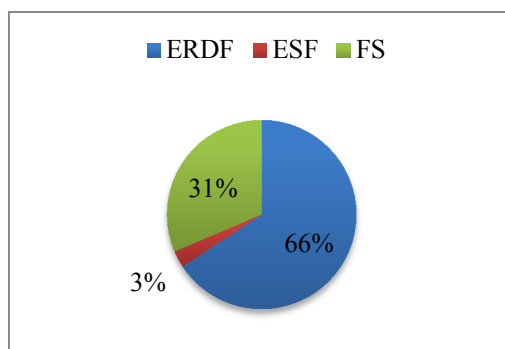
4. 2. 2 Přehled získaných dotací z fondů EU

Tato část práce se zabývá rozбором projektů, které byly v Rožnově pod Radhoštěm úspěšně realizovány pomocí dotačních příspěvků rozpočtu EU. Veškeré informace byly zpracovány na základě dokumentů poskytnutých Městským úřadem v Rožnově pod Radhoštěm. Vzhledem ke skončenému programovacímu období jsou v této analýze zahrnuty projekty v rámci období 2007-2013. Do přehledu realizovaných projektů jsou vybrány pouze ty projekty, u kterých je primárním žadatelem město Rožnov. Tudíž zde jsou zohledněny i dva projekty, které byly realizovány v rámci mikroregionu Rožnovsko.

Z uvedených zdrojů bylo zjištěno, že město Rožnov pod Radhoštěm v rámci daného programovacího období realizovalo celkem 35 projektů s finanční podporou EU,

viz příloha č. 3. Celkové náklady na uvedené projekty činí 147 006 868 Kč. Podpora EU na tyto projekty dosáhla ve výši 99 767 356 Kč. Vyčleněné projekty jsou studovány s ohledem na dva různé aspekty. Prvním hlediskem zkoumání je podíl jednotlivých fondů EU. Druhým předmětem zájmu je příslušnost k operačnímu programu.

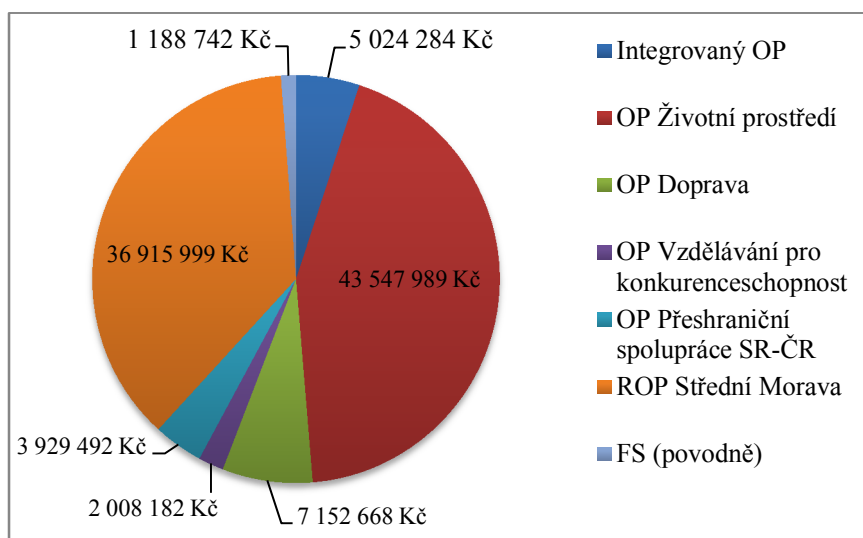
Graf 6 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Rožnov pod Radhoštěm

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Městského úřadu Rožnov p.R.

Rožnov úspěšně zrealizoval celkem 23 projektů z ERDF, 1 projekt z ESF a 11 projektů z FS. Lze vyčíst že převážnou většinu zastoupení ze strukturálních fondů EU má ERDF. V programovacím období 2007-2013 město Rožnov pod Radhoštěm získalo dotaci na 4 projekty prostřednictvím Integrovaného OP, 17 projektů z OP ŽP, 2 projekty z OP D, 1 projekt z OP V, 2 projekty prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce SR-ČR a 8 projektů z ROP, jejichž zachycení na celkové výši dotací zobrazuje následující graf.

Graf 7 – Rozložení celkové výše dotací mezi jednotlivé operační programy v Rožnově p. R.

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Městského úřadu Rožnov p.R.

V rámci této diplomové práce jsou realizované projekty rozděleny do 4 základních skupin podle sledované oblasti. Jelikož je Rožnov pod Radhoštěm správní město mikroregionu Rožnovsko, byla zde zařazena další skupina a to projekty mikroregionu.

První skupinu tvoří projekty zaměřené na **cestovní ruch**. V rámci programovacího období město realizovalo pouze 2 projekty v této oblasti s názvem „Jurkovičova rozhledna v Rožnově p. R.“ a „Informační centrum“. Celkové náklady na projekty činí 10 700 877 Kč na které byla poskytnuta dotace ve výši 9 095 745 Kč.

Druhá skupina sledované oblasti je **infrastruktura a udržitelný rozvoj obce**. Patří zde nejpočetnější skupina projektů „Územní analytické podklady obce s rozšířenou působností Rožnov p. R.“, „Parkoviště Sokolská“, „Cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy“, „Obnova centrální lipové aleje v Městském parku“, „Osada Bučiska - Revitalizace zeleně na parcele č. 903/1“, „Úprava územního plánu města Rožnova pod Radhoštěm“, „Silnice III/4867: Rožnov p. R., Tylovice – Hážovice“, „ Zavedení separace biologických odpadů ve městě“, „Dětská hřiště Rožnov p. R.“, „VDJ Písečný, Dolní Paseky – propojení vodovodů“, „Obnova zeleně kolem prvků drobné lidové architektury“, „Zastávka ul. Ostravská“ a „Karlův kopec – obnova zeleně kolem lázeňského chodníku k Jurkovičově rozhledně“ celkových nákladů 84 276 982 Kč, z toho podporované z fondů EU v částce 53 457 372 Kč.

Třetí skupina zahrnuje projekty soustředující se na oblast **obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku**. Do této oblasti patří dotované projekty jako je Obnova hřbitova „Na Láni“, „Energetické úspory v ZŠ a radnice Rožnov pod Radhoštěm“, „Digitální povodňový plán a rozhlasový varovný systém města“ a „Modernizace a napojení vyzoumívání a varovacích systémů – město Rožnov p. R.“ v celkových nákladech 38 127 300 Kč přičemž výše dotace byla 25 116 195 Kč.

Další mimořádnou skupinou je oblast **mikroregion Rožnovsko** v níž byly zrealizované projekty – „Turistické značení mikroregionu Rožnovsko“ z ROP Střední Morava a „Společnou cestou ke zkvalitnění řízení škol“ z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Celkové náklady na tyto projekty se pohybovaly v částce 3 275 400 Kč, z toho mikroregion obdržel dotaci v částce 2 736 327 Kč.

Poslední skupina je tvořena **ostatními projekty**, které nejsou zahrnuty v předchozích skupinách. Je zde zahrnut „Typový projekt CzechPOINT Kontaktní místo“, a „Technologické centrum a elektronická spisová služba ORP Rožnov pod Radhoštěm

(I., II., III.)“: Dále se do této oblasti řadí realizované projekty „Návrat ke karpatským tradicím-obnova kulturních tradic v česko-slovenském příhraničním regionu“ a „Kouzlo karpatských tradic“ v rámci přeshraniční spolupráce SR a ČR. Také zde patří „Dotace na povodňové škody“. Celkové náklady na tyto projekty jsou 10 626 309 Kč přičemž částka dotace tvoří 9 361 717 Kč.

U takto rozčleněných projektů je zjištěno do jakých oblastí rozvoje obce směřoval největší objem finančních prostředků z fondů EU, což zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 5 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů Rožnov p. R.

Skupina projektů	Náklady projektu	Výše dotace	Počet projektů
Cestovní ruch	10 700 877 Kč	9 095 745 Kč	2
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	84 276 982 Kč	53 457 372 Kč	17
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	38 127 300 Kč	25 116 195 Kč	9
Mikroregion Rožnovsko	3 275 400 Kč	2 736 327 Kč	2
Ostatní	10 626 309 Kč	9 361 717 Kč	5
Celkem	147 006 868 Kč	99 767 356 Kč	35

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Městského úřadu Rožnov p.R.

Z tabulky vyplývá, že největší část finančních prostředků z fondu unie směřovala do oblasti infrastruktury a udržitelného rozvoje obce a naopak nejmenší zastoupení měly projekty realizované v rámci mikroregionu Rožnovsko. Dopady těchto skupin projektů na rozvoj obce zohledňuje kapitola 5. 2.

4.3 Obec Dolní Bečva

Rozlehlá horská vesnice v Moravskoslezských Beskydech na horním toku Rožnovské Bečvy leží 4 km východně od Rožnova pod Radhoštěm a rozkládá se v nadmořské výšce od 427 do 800 m n. m. Tuto vesnickou obec obklopuje prostředí pod horou Radhošť a prochází jí komunikace spojující Moravu se Slovenskem. Severní hranici katastru obce, která je zároveň hranicí okresu, tvoří hřeben Radhošťských Beskyd. Ze svahů Radhoště odvádějí vodu potoky Dolní a Horní Rozpítý. Nacházejí se zde četné osady a paseky. Jižní hranici katastru pak tvoří tok Rožnovské Bečvy. Svou rozlohou 2 005 ha patří mezi středně velké obce okresu Vsetín. První zmínky o osadě jsou z roku 1597. Gruntovní kniha byla založena v roce 1610. V roce 1650 za Baltazara

z Žerotína byla už známá pod názvem Dolní Bečva, dříve Bečvice. Až do roku 1848 byla součástí rožnovského panství.⁸⁰

Obec s rozšířenými pravomocemi Rožnova pod Radhoštěm k ní náleží, Policií ČR, stavebním, finančním a živnostenským úřadem, matrikou a hasícím obvodem. Z občanské vybavenosti je v obci poštovní úřad.

O kulturní život v obci nikdo nestrádá. Mezi pravidelné vesnické akce patří pochovávaní basy, velikonoční šmigrust, kácení máje, pouť sv. Antonína, radhošťská pouť a poslední mazání coby rozloučení s lyžařskou sezónou. Působí zde dechová kapela Bečvanka a sdružení jako je klub seniorů, FC Dolní Bečva, sbor dobrovolných hasičů, myslivecké sdružení a lyžařský klub Radhošť. Okolí obce je atraktivní hlavně pro milovníky zimních sportů. Zdejší ski areál patří k nejkvalitnějším v Beskydách. Pustevny jsou křižovatkou běžeckých tras. Každoroční zábavou je stavění soch ze sněhu a pouť na Radhošti. V Dolní Bečvě najdou vhodný terén vyznavači pěší turistiky i cykloturistiky napříč nedotčenou přírodou. Sportu slouží víceúčelové hřiště. Ubytování poskytuje autokemp a řada chalup. Dle posledního aktualizovaného údaje počtu příjezdů hostů v roce 2010 samotnou obec navštívilo 3 057 hostů.⁸¹

Dolní Bečva je východiskem turistických cest na Radhošť a Pustevny známé malebnými dřevěnými stavbami architekta Dušana Jurkoviče. Turisty přitahuje kaplí, sousoším věrozvěstů Cyrila a Metoděje i sochou pohanského boha Radegasta. Nejstaršími památkami v obci jsou dřevěná zvonice z roku 1835. V centru obce stojí římskokatolický kostel sv. Antonína Paduanského s fází a lipovou alejí z roku 1905.

V současnosti obec tvoří 1 874 obyvatel a má cca 650 trvale osídlených domů.⁸² Z hlediska vývoje v čase dochází k mírnému růstu počtu obyvatel. Analýza předpokládá další nárůst počtu obyvatel obce v nadcházejících letech. Z celkového počtu obyvatelstva obec eviduje 928 mužů a 946 žen. Dolní Bečva v posledním období vykazuje kladný přirozený přírůstek avšak se potýká s negativním migračním saldem. Každým rokem v obci převládá počet obyvatel ve věku 65 let a více nad nejmenší skupinou obyvatelstva. Obec musí očekávat důsledky celkového stárnutí populace, především mírný nárůst počtu

---

⁸⁰ <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/372/dolni-becva>, 2014.

⁸¹ http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=1&cislotab=CRU9010PU_OB2.73&kapitola_id=654&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=1&verze=0&cas_3_17=2010, 2010.

⁸² <http://www.dolnibecva.cz/>, 2014.

obyvatel v produktivním věku a růstu požadavků na sociální služby. Index stáří k 31. 12. 2012 je 113,9. Průměrný věk zdejších obyvatel se pohybuje okolo 41,3 let.⁸³

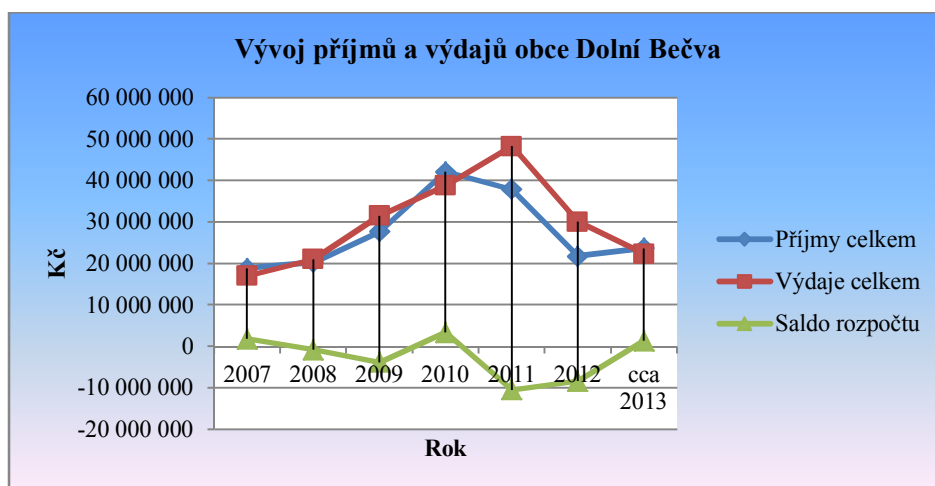
V rámci daného mikroregionu je zde ekonomická základna průměrná. Většina ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za nabídkou zaměstnání do nedalekého Rožnova pod Radhoštěm a okolí. Především proto, že obec Dolní Bečva plní funkci rezidenčního typu. Disponuje spíše plochami k výstavbě rodinných domů a strukturu trhu práce zde tvoří pouze malí podnikatelé. V současné době obec nabízí 3 volné pracovní místa⁸⁴ a potýká se s mírou nezaměstnanosti 12,6 %.

Skladba občanského vybavení v obci Dolní Bečva odpovídá velikosti obce. Nachází se zde mateřská škola a základní škola pro 1. a 2. stupeň, která byla později dovybavena sportovní halou. V obci je zdravotní středisko. Obec má knihovnu, faru a hřbitov, ale nemá zázemí sociální péče. Nachází se zde dostatečná maloobchodní síť smíšeného zboží. Avšak v odlehlých lokalitách není vybudovaná veřejná kanalizace.

4. 3. 1 Rozpočet obce

Ve sledovaném období 2007-2013 obec Dolní Bečva každoročně, včetně roku 2011, schvalovala vyšší položku výdajů přičemž se zvyšovaly i příjmy do rozpočtu. Převážně hospodaří s deficitem a po roce 2012 se obec snaží situaci stabilizovat jak je patrné z následujícího grafu, který sleduje vývoj příjmů a výdajů v daném období.⁸⁵

Graf 8 – Vývoj příjmů a výdajů obce Dolní Bečva (v tis.) Kč

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

⁸³ [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/\\$File/w7240211352.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/$File/w7240211352.pdf), 2013.

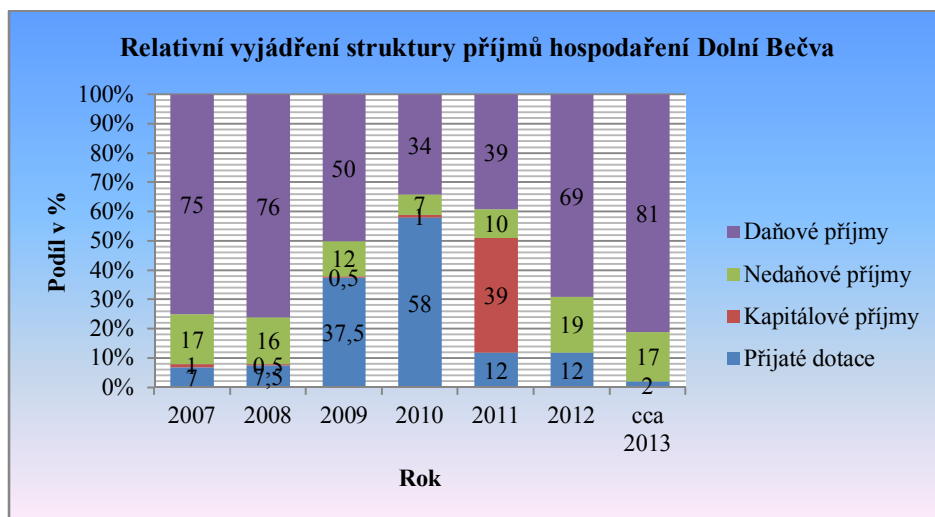
⁸⁴ <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/dolni-becva-obec/>, 2014.

⁸⁵ <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/541800-dolni-becva>, 2013.

Nejhlubší propad salda rozpočtu je v letech 2011 a 2012 zejména kvůli vytíženosti rozpočtu let minulých, kdy obec realizovala finančně náročné projekty na podporu průmyslu, bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

Procentní podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech obce ve sledovaném období zobrazuje graf 9.

Graf 9 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Dolní Bečva (v %)

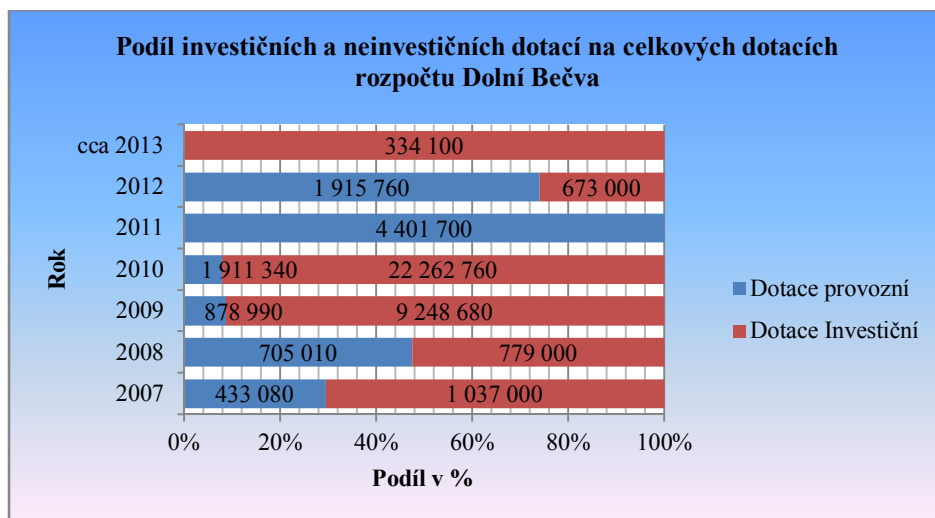

Zdroj: www.rozpočetobce.cz, vlastní zpracování

Významnou skupinu příjmů na celkových příjmech a nejvýznamnější z hlediska tvorby obce představují příjmy daňové. Suma oscilovala od začátku sledovaného období okolo 70 % kromě roku 2010 a 2011. Z grafu je patrné, že v roce 2010 se významnou položkou příjmů obce stala poskytnutá dotace. V poměru k celkovým rozpočtovým příjmům však podíl nedaňových příjmů na celkových příjmech města ve zkoumaném období osciluje nejčastěji mezi 10 % a 20 %. Zatímco průběh inkasa kapitálových příjmů ukazuje růst pouze v roce 2011.

Položky dotačních příjmů na rozpočtu municipality v jednotlivých letech zachycuje následující graf.

Graf 10 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Dolní Bečva, relativní vyjádření (v %)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

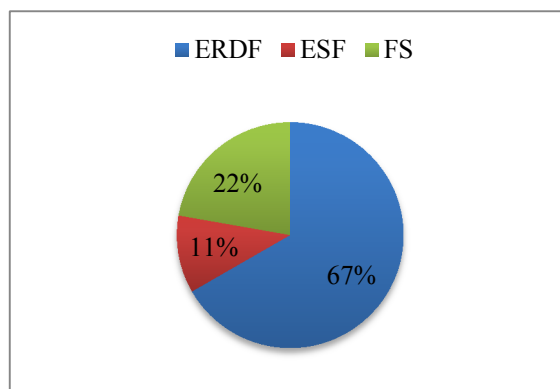
Tyto finanční prostředky jsou určeny na částečné financování neinvestičních výdajů obce a větší část z nich je účelově vázána co do předmětu a podmínek, za kterých je smí obec použít. Tedy jak z grafu vyplývá především v roce 2009 a 2010 obec více finančních prostředků využila na finančně náročné investiční projekty kromě roku 2011, kdy tato položka byla nulová.

4. 3. 2 Přehled získaných dotací z fondů EU

Tato kapitola se zabývá rozbořem projektů, které byly v obci Dolní Bečva realizovány za finanční podpory fondů EU v minulém programovacím období 2007-2013. Informace o projektech byly zpracovány na základě poskytnutých dat od obecního úřadu Dolní Bečvy. Výstupem této kapitoly bude zhodnocení čerpání prostředků na území této obce v mikroregionu Rožnovsko za přechozí období.

S využitím zdrojů bylo zjištěno, že v rámci let 2007-2013 obec realizovala celkem 9 projektů v souhrnné hodnotě 41 516 906 Kč. Podpora EU na tyto projekty dosáhla do výše 34 654 847 Kč. Do přehledu jsou zařazeny pouze ty projekty u kterých je žadatelem primárně obec Dolní Bečva. Příloha přehledně zobrazuje jednotlivé realizované projekty v daných letech, celkové náklady na ně vynaložené, výši dotace a dotační program, ze kterého bylo čerpáno. Projekty jsou studovány s ohledem na dva různé aspekty. Dle podílu jednotlivých fondů EU ale dle hlediska příslušnosti k operačnímu programu.

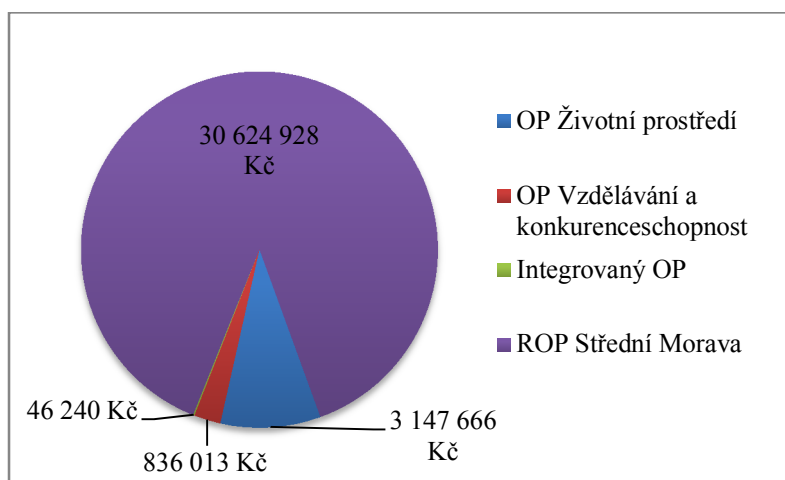
Graf 11– Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Dolní Bečva

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Dolní Bečva

Obec úspěšně zrealizovala celkem 6 projektů z fondu ERFD, 1 projekt z ESF a 2 projekty z FS. Přičemž 4 projekty byly financovány z OP ŽP, 3 projekty z ROP Střední Morava a jediné jsou Integrovaný OP a OP. Jejich zastoupení na celkových finančních prostředcích obdrženech z fondů EU ukazuje následující graf.

Graf 12 – Rozložení celkové výše dotací EU mezi jednotlivé OP na Dolní Bečvě

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Dolní Bečva

V rámci této práce jsou projekty rozčleněny do čtyř následujících skupin a je zjištěno do jakých oblastí rozvoje směřoval největší objem finančních prostředků.

Do první skupiny lze zařadit projekty, které směřovaly do oblasti **cestovní ruch**. Zde patří úspěšně realizovaný projekt s názvem „Dostavba sportovního areálu v Dolní Bečvě“, financovaný z 80 % ROP Střední Morava, kdy celkové náklady na projekt činily 4 821 904 Kč z toho dotace EU ve výši 3 873 436 Kč.

Druhou skupinu tvoří projekty zaměřené na oblast **infrastruktura a udržitelný rozvoj obce**. V rámci této skupiny zde jsou řazeny projekty jako „Alej podél komunikace I/35“, „Revitalizace centra obce Dolní Bečva“, „Cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy - Dolní Bečva“ a „Dolní Bečva - biologicky rozložitelný odpad“. Celkové náklady na projekty v rámci infrastruktury a udržitelného rozvoje obce Dolní Bečva činily 32 467 889 Kč, z toho dotace z fondů EU tvořily částku 27 620 659 Kč. Cílem těchto projektů je především zlepšení kvality života obyvatel, zlepšení estetické úrovně dotčené části obce Dolní Bečva.

Třetí skupina zahrnuje projekty soustřeďující se na oblast **obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku**. Do této oblasti patří projekty realizované z fondů EU nesoucí název „Dolní Bečva - obnova aleje a ozelenění hřiště“ a „Mateřská škola Dolní Bečva – energetické úspory“ financované z OP Životní prostředí v celkových nákladech 3 193 606 Kč, z toho dotace ve výši 2 278 499 Kč vedoucí ke zlepšení estetického vzhledu a komfortu obce.

Poslední skupina je tvořena projekty v sekci **ostatní**, které nejsou zahrnuty ve skupinách předchozích. Jsou zde zařazeny projekty „Zlepšení podmínek vzdělávání na ZŠ Dolní Bečva“ z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a „Typový projekt CzechPOINT“ částečně financovaný z Integrovaného OP. Zastoupení těchto projektů tvoří celkové náklady 1 033 507 Kč přičemž výše dotace byla 882 253 Kč.

Tabulka 6 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů na Dolní Bečvě

Skupina projektů	Náklady projektu	Výše dotace	Počet projektů
Cestovní ruch	4 821 904 Kč	3 873 436 Kč	1
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	32 467 889 Kč	27 620 659 Kč	4
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	3 193 606 Kč	2 278 499 Kč	2
Ostatní	1 033 507 Kč	882 253 Kč	2
Celkem	41 516 906 Kč	34 654 847 Kč	9

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Dolní Bečva

Z tabulky vyplývá, že největší část finančních prostředků z fondu unie směřovala do oblasti infrastruktury a udržitelného rozvoje obce a naopak nejmenší zastoupení měly projekty ostatní. Dopady těchto skupin projektů na rozvoj obce zohledňuje kapitola 5. 2.

4.4 Obec Vigantice

Obec Vigantice je malou obcí nacházející se přibližně 4 km jihovýchodním směrem od města Rožnov pod Radhoštěm a asi 20 km severovýchodně od Vsetína v průměrné nadmořské výšce 482 m. n. m. Dle regionálního turistického členění patří do oblasti Beskydy - Valašsko. Území této středně velké vesnice je vzdálené přibližně 17 km od slovenských hranic. Obec se rozprostírá podél silnice vedoucí z Rožnova do obce Hutisko – Solanec a dále do Velkých Karlovic o rozloze 764 ha. Obec se rozkládá v údolí tvořeném potokem Hážovka, s přítoky Studený a Měřístek. Do její rozlohy jsou zahrnovány kopce Hůrka, Sůš, Kopec, Poskla a Vigantské Díly. První zmínka o obci pochází z roku 1411 z listiny Lacka z Kravař, kterou se vzdal práva odúmrtí ve prospěch této osady. V listině se uvádí již jako samostatná obec, která má s Rožnovem tytíž majetníky. Název obce Vigantice je odvozen od osobního jména Wiegand.⁸⁶

Obec s rozšířenými pravomocemi Rožnova pod Radhoštěm, která obci poskytuje obslužnou i pracovní funkci na vyšší úrovni. K ní náleží zdravotním obvodem, Policií ČR, ale i stavebním, finančním a živnostenským úřadem. Na město je napojena i poštou a hasícím obvodem. Matrika pro Vigantice spadá pod obec Hutisko – Solanec. Organizační strukturu obecního úřadu tvoří zastupitelstvo a finanční a kontrolní výbor zastupitelstva.

Ačkoli je obec Vigantice jednou z menších obcí Zlínského kraje, může se pyšnit bohatým společenským životem s kulturním a sportovním využitím. Sdružení dobrovolných hasičů každoročně zajišťuje letní zábavu, maškarní ples, staví máj a o druhé srpnové neděli organizuje pouťové oslavy. Myslivecké sdružení Rysová obohacuje program v obci o společenský ples a myslivecký výlet. Dále bychom v obci našli knihovnu a obec je provozovatelem kabelové televize. Každoročně se zde koná beseda s důchodci a vítání občánků. Kulturní komise pořádá velikonoční a vánoční výstavy s rozsvěcováním vánočního stromu. A mnoho dalšího. Pro využití volného času v obci je k dispozici letní koupaliště a fotbalový stadion.

Služby místním obyvatelům i návštěvníkům poskytují dvě restaurační zařízení a tři prodejny potravin. Turistická ubytovna ve správě místní tělovýchovné jednoty nabízí možnost velmi levného ubytování. Další možností ubytování jsou dva rodinné penziony v obci. Nejvýznamnější památkou v obci je kostel Proměnění Páně ležící ve středu obce.

---

⁸⁶ <http://www.vigantice.cz/>, 2014.

Má zde ordinaci jeden praktický lékař a nachází se zde stomatologická ordinace. V obci má zázemí mateřská a základní škola, která má sídlo ve společné budově. Do základní školy mohou docházet žáci pouze do 4. třídy a vyučování funguje na stylu tzv. dvojtřídky. Nově je zde zrekonstruovaná budova hasičské zbrojnice a obecního úřadu .

Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2013 byl 1 019 obyvatel. Dle statistik zde žije 512 žen a 507 mužů.⁸⁷ Lze vypočítat mírný růst počtu obyvatel s kladným migračním saldem, který je projevem mírou atraktivity obce a podmíněnými faktory, jako je cenová dostupnost a kvalita prostředí. Přírůstek počtu obyvatel je zapříčiněn také zahájením výstavby inženýrských sítí stavebního obvodu Horní Dráhy I a II pro 49 rodinných domů. Od roku 2011 přesahuje počet obyvatel poproduktivního věku, čemuž odpovídá index stáří, který ke konci roku 2012 činil 95,2. Průměrný věk obyvatel Vigantice je 40,5 let.⁸⁸

V obci Vigantice působí pouze 5 firem malého charakteru. Tudíž nabídka práce je zde mizivá a obyvatelé do zaměstnání převážně dojíždějí do Rožnova pod Radhoštěm a okolí. V současné době se nezaměstnanost pohybuje okolo 14 %⁸⁹ a jsou zde hlášeny 3 volná pracovní místa.⁹⁰

4. 4. 1 Rozpočet obce

Tato kapitola seznamuje se stručným rozbohem rozpočtu obce Vigantice. Důraz je kladen zejména na příjmy obce, zda tyto příjmy stačí na pokrytí výdajů, nebo zda Vigantice hospodaří s deficitem. Vývoj ukazatelů příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Vigantice v letech 2007-2013 zobrazuje graf 13.⁹¹

---

⁸⁷ http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm, 2013.

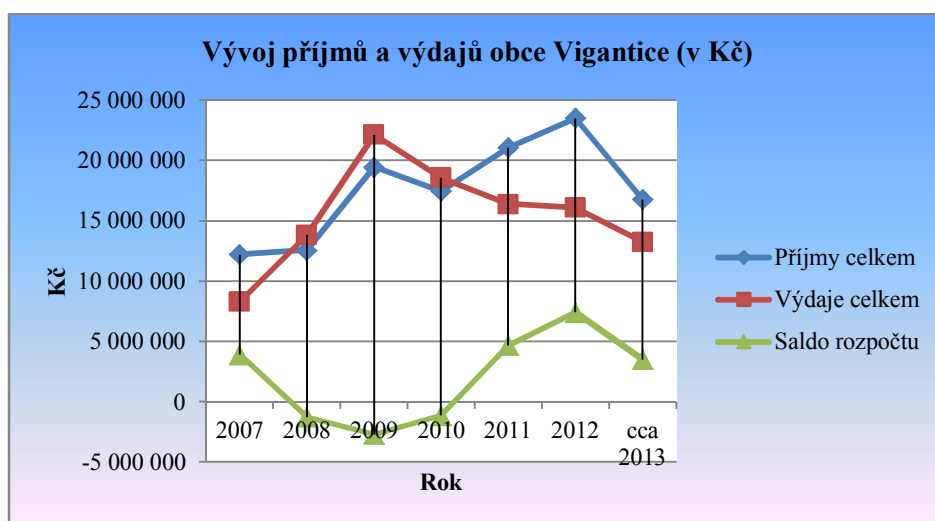
⁸⁸ [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/\\$File/w7240211352.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/$File/w7240211352.pdf), 2013.

⁸⁹ http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislatab=TPR6010PU_OB1.145&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&verze=0&cas_3_9=20081231, 2013.

⁹⁰ <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/vigantice-obec/>, 2014.

⁹¹ <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/545210-vigantice#rok>, 2013.

Graf 13 – Vývoj příjmů a výdajů obce Vigantice (v Kč)

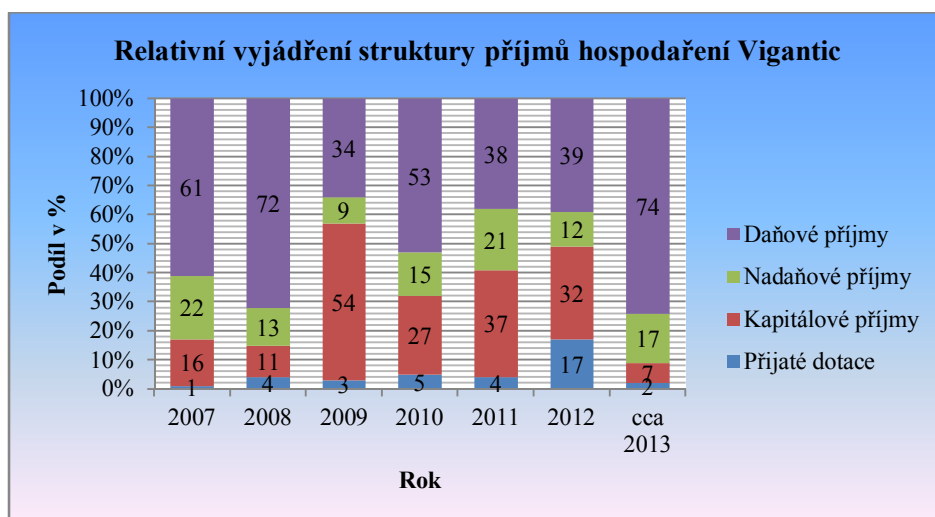

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že obec Vigantice hospodařila od roku 2008 s mírným deficitem rozpočtu. Nárůst výdajů byl zapříčiněn především realizací projektů investovaných do oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje. Po roce 2010 se situace stabilizovala a obci se daří hospodařit s přebytkovým rozpočtem až do současnosti, kdy největší položky výdajů směřují do oblasti zemědělství, územního rozvoje a výkonu veřejné správy.

Následující graf ilustruje strukturu příjmů podle jednotlivých druhů příjmů obce.

Graf 14 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Vigantice (v %)

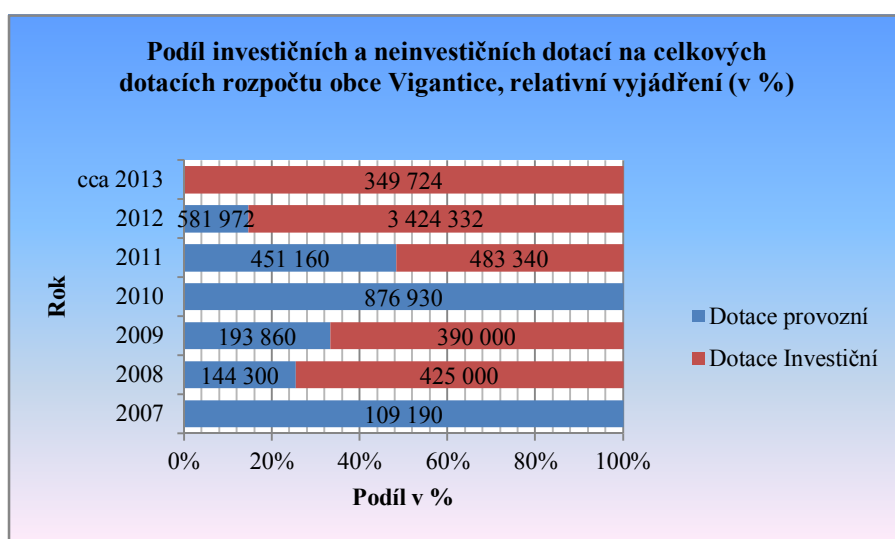

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

V letech 2007 a 2008 převládaly ve struktuře příjmů příjmy daňové. Od roku 2009 značnou položku příjmů začaly tvořit příjmy kapitálové, které se skládají především z přijatých příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku a z prodeje pozemků. V celkové struktuře příjmů dosahují relativně nízkých hodnot příjmy nedaňové a přijaté dotace, které v některých letech dosahovaly pouze procentního podílu.

Zachycené podílu dotací dle druhového třídění a financí na ně vynaložené zobrazuje následující graf.

Graf 15 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Vigantice, relativní vyjádření (v %)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

Mezi investiční dotace se řadí pouze finanční prostředky určené na pořízení dlouhodobého majetku, nepatří mezi ně prostředky na opravy a rekonstrukce. Celkový podíl na objemu přijatých dotací za celé sledované období mají investiční přijaté transfery ze státních fondů i přesto že v roce 2007 a v roce 2010 byly nulové.

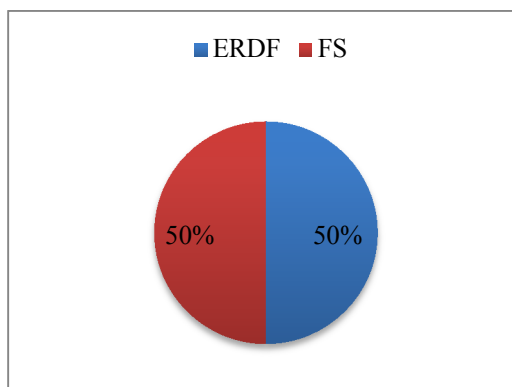
4. 4. 2 Přehled získaných dotací z fondů EU

Na základě podkladů poskytnutých Obecním úřadem Vigantice bylo zjištěno, že se v rámci programovacího období 2007-2013 obci úspěšně podařilo získat dotační tituly na celkem 4 projekty financované z fondů EU. První projekt v daných letech plynoucí z fondů EU obec realizovala až v roce 2013. V letech 2009, 2010 a 2011 Vigantice uplatnily dotační částky na celkem další 4 projekty plynoucí z fondu EAFRD, který není zahrnován do politiky HSS. Je to finanční nástroj na podporu rozvoje venkova,

který nepatří mezi strukturální fondy, nýbrž spadá do společné zemědělské politiky EU a v této práci není analyzován.

S využitím poskytnutých informací bylo zjištěno, že obec realizovala celkem 4 projekty v souhrnné hodnotě 4 395 950 Kč. Podpora fondů EU na tyto projekty dosáhla do výše 3 741 673 Kč. V této části práce jsou řazeny pouze ty projekty u kterých je žadatelem primárně obec Vigantice. Příloha 5 přehledně zobrazuje jednotlivé realizované projekty v daných letech, celkové náklady na ně vynaložené, výši dotace a dotační program, ze kterého bylo čerpáno. Obec čerpala dotační příspěvky na 2 projekty z fondu ERDF a 2 projekty z FS přičemž všechny spadají do tematického OP ŽP.

Graf 16 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Vigantice

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Vigantice

Zastoupení dotačního programu OP ŽP připadá na celkové finanční prostředky obdržené z fondů EU.

V rámci této práce jsou projekty rozčleněny do čtyř následujících skupin a je zjištěno do jakých oblastí rozvoje směřoval největší objem finančních prostředků.

Do první skupiny se řadí projekty, které směřovaly do oblasti **cestovní ruch**. V rámci programovacího období 2007-2013 obec uplatnila dotaci na projekt „Active point - turistické odpočívadlo“ v celkových nákladech 130 910 Kč přičemž výše dotaci činila 108 190 Kč. Záměrem projektu bylo vybudování turistické infrastruktury v obci Vigantice pro zpřístupnění významných turistických cílů.

Druhou skupinu tvoří projekty zaměřené na oblast **infrastruktura a udržitelný rozvoj obce**. V rámci této skupiny obec Vigantice získala dotaci na projekty s názvem Relaxační zóna – „Stavební obvod – Horní Dráhy II“ a „Kompostéry“. Celkové náklady na projekty se pohybovaly ve výši 2 003 340 Kč, z toho dotace z fondů EU ve výši

1 711 038 Kč. Zde patří projekty ke zlepšení kvality života obyvatel a zlepšení estetické úrovně dotčené části obce.

Třetí skupina zahrnuje projekty soustředující se na oblast **obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku**. Do této oblasti patří projekt „Varovný a protipovodňový systém“ jehož náklady byly ve výši 2 261 700 Kč, z toho dotace ve výši 1 922 445 Kč.

Poslední skupina je tvořena projekty **ostatní**. V této sekci nejsou zahrnuty žádné projekty na rozvoj Vigantice.

V rámci takto rozčleněných projektů je zjištěno, do jakých oblastí rozvoje obce směřoval největší objem finančních prostředků, což vyplývá z tabulky níže. Dopady těchto skupin projektů budou obsahem kapitoly 5. 2.

Tabulka 7 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů ve Viganticích

Skupina projektů	Náklady projektu	Výše dotace	Počet projektů
Cestovní ruch	130 910 Kč	108 190 Kč	1
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	2 003 340 Kč	1 711 038 Kč	2
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	2 261 700 Kč	1 922 445 Kč	1
Ostatní	-	-	0
Celkem	4 395 950 Kč	3 741 673 Kč	4

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Vigantice

Z tabulky vyplývá, že největší obnos finančních prostředků obec obdržela ve oblasti obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku. Hned za ní je skupina s projekty směřující do infrastruktury obce a nejméně finančních prostředků obec Vigantice obdržela na cestovní ruch.

4. 4 Hutisko – Solanec

Obec Hutisko – Solanec patří mezi nevelké obce ležící v podhůří Beskyd a rozkládající se asi 21 km severovýchodně od Vsetína a 7 km jihovýchodně od města Rožnov pod Radhoštěm. Celková katastrální výměra obce je 2993 ha, více než polovina plochy obce je porostlá lesem. Touto podhorskou obcí protékají dva potoky Solanecký a Léští. Nad Hutiskem se zvedají dva významné vrcholy a to Soláň ve výšce 860 m. n. m. a Tanečnice 911 m. n. m. Hora Soláň údajně dostala pojmenování podle vedoucí solné

stezky po níž se pašovala sůl z Uher na Moravu. Obec vznikla spojením dvou osad Hutiska a Solance roku 1960. Název osady Hutisko je odvozen od sklářských hutí a roku 1666 se stala samostatnou obcí. Osada Solanec vynikla roku 1583 z pasekářských usedlostí a dostala název podle vrchu Soláň, pod kterým se nachází. Obě osady byly součástí rožnovsko - meziříčského panství. Obyvatelstvo se zabývalo domácím tkalcovstvím, zemědělstvím, prací v lese a pastevectvím, což ostatně dodnes připomíná ráz krajiny.⁹²

Obec spadá pod území správního obvodu obce s rozšířenou působností Rožnov pod Radhoštěm. Hutisko – Solanec má svou vlastní poštu a matriku.

Obec je celoročním rekreačním střediskem. Na území obce je kromě penzionů, chat a hotelů také Eurokemp. Hutisko nabízí 8 hromadných ubytovacích zařízení⁹³ a další možnosti soukromého ubytování. Dle posledního aktualizovaného údaje počtu příjezdů hostů v roce 2010 obec navštívilo 7 367 hostů.⁹⁴ Cykloturisty potěší několik kilometrů značených tras a zvláště náročnější lyžaři ocení nedaleký sjezdový areál na Soláni. Pro využití volného času je v obci stadion a sportoviště. Za finanční podpory EU zde bylo kompletně zrekonstruováno místní koupaliště. Kulturu v obci tvoří tradiční folklorní soubory a velkou popularitu si získala místní cimbálová muzika produkovaná souborem Světlina. Mimo to v obci působí sbor dobrovolných hasičů a fotbalový klub. Mezi pravidelné společenské akce v obci patří především mikulášský jarmark, kácení máje, den řemesel, pouť a dožínky, které oslavují místní obyvatelé konec žní a děkují za úrodu.

Obecní zvláštností je smuteční obřadní síň, připomínající valašský klobouk. Mezi přírodní památky patří dvě památné lípy a přírodní památka Poskla. Z náměstí vede tzv. Karasova stezka k unikátnímu monolitu CH. G. Masarykové, který je jediný v ČR. Ze zdejších památek je třeba zmínit také kostel sv. Josefa, který byl vystavěn na konci 18. století po požáru původního dřevěného kostela a objekt bývalého fojtství, který je přeměněn na útulnou valašskou hospodu.

V Hutisku – Solanci žije 1 982 obyvatel (k 31. 12. 2012) z toho 972 mužů 1 010 žen. Z dlouhodobého hlediska, od roku 1993 je vývoj počtu obyvatel značně rovnoměrný a mírně rostoucí. Vývoj počtu obyvatel je ovlivněn řadou dalších sledovaných

---

⁹² <http://www.hutisko-solanec.eu/1.3-historie-obce>, 2014.

⁹³ <http://apl.czso.cz/huz/obhuz.jsp?k=542814>, 2013.

⁹⁴ http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=1&cislotab=CRU9010PU_OB2.73&kapitola_id=654&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=1&verze=0&cas_3_17=2010,2013.

faktorů. Jedním z nich je index stáří, který je v obci 114,8 a průměrný věk obyvatel je 41,7 let.⁹⁵

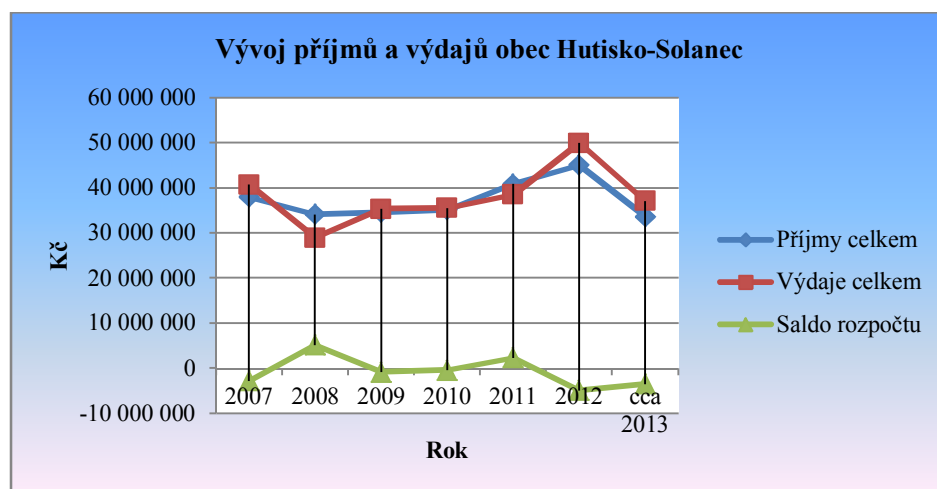
V obci Hutisko – Solanec i přesto, že na konci předloňského roku poklesla míra nezaměstnanosti o 16 uchazečů oproti roku 2010, kdy dosahovala nejvyšších hodnot, převládá vysoká míra registrované nezaměstnanosti, která je 11,6 %. V současné době nejsou evidovány žádná volná pracovní místa v obci.⁹⁶

Občanskou vybavenost obec Hutisko – Solanec lze hodnotit jako dostačující. V obci jsou zastoupeny ekonomické i sociální služby. Vzdělávací soustavu zde tvoří mateřská a základní škola běžného typu s všeobecným zaměřením. V roce 2011 byla slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná MŠ v prostorách ZŠ, kde se nachází i Karasova obecní knihovna. Služby v obci zajišťuje zdravotní středisko obvodních lékařů.

4. 4. 1 Rozpočet obce

Hospodaření obce v letech 2007-2013 uvádí následující grafické znázornění.⁹⁷ Z grafu je patrné, že obec do roku 2011 hospodařila kolísavě. Od roku 2012 výdaje skokově vzrostly, s čímž souvisí i prudké zvýšení deficitu. Nárůst výdajů zapříčinily mimořádné přírodní události a realizace finančně náročných projektů. Po této vysoké investici budou v následujících letech výdaje opět tendovat k nižším hodnotám a deficit by měl být postupně redukován, jak znázorňuje graf 17.

Graf 17 – Vývoj příjmů a výdajů obce Hutisko - Solanec (v Kč)

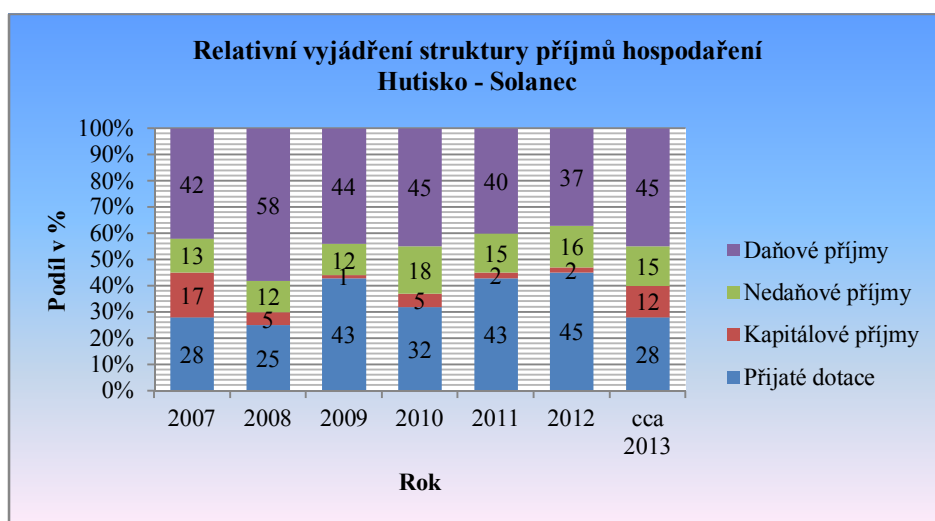
Zdroj: www.rozpocetobec.cz, vlastní zpracování

⁹⁵ [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/\\$File/w7240211352.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_vsetin_k_31_12_2012/$File/w7240211352.pdf), 2013.

⁹⁶ <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/hutisko-solanec-obec/>, 2014.

⁹⁷ <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/542814-hutisko-solanec?rok=2012>, 2013.

Graf 18 - Relativní vyjádření struktury příjmů hospodaření obce Hutisko - Solanec (v %)

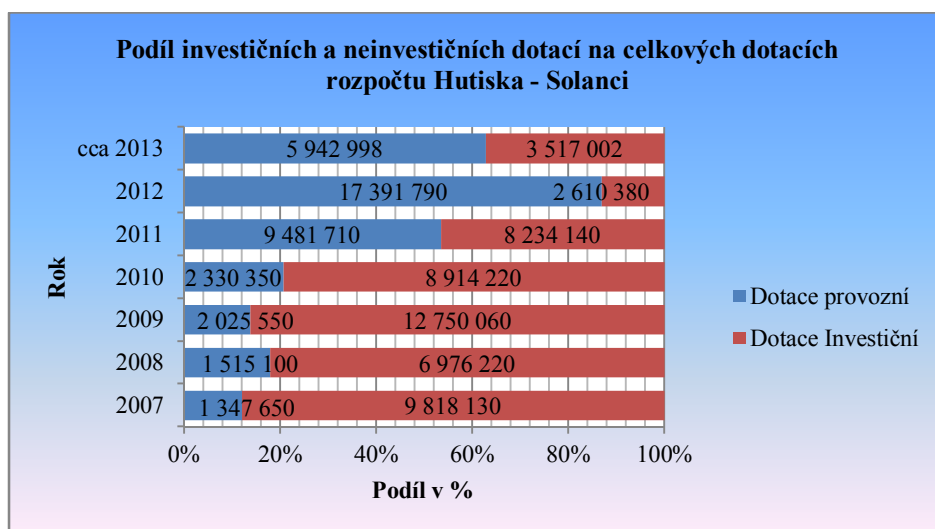

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

Tento graf zachycuje vyjádření příjmů na celkových příjmech obce. Nejvyšší položku tvoří příjmy daňové avšak v roce 2009 přijaté dotace obce tuto položku převýšily. Situace se opakuje v roce 2012, kdy dokonce přijaté dotace tvořily 45 % celkových příjmů. Tyto dotace směřovaly především do tělovýchovné a zájmové činnosti obce. Nedaňové příjmy nejčastěji získané z vlastní činnosti obce se pohybují okolo 15 % a nejnižší položkou jsou příjmy kapitálové.

Rozložení přijatých transferových plateb dle klasifikace investičních a neinvestičních prezentuje následující graf.

Graf 19 - Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích rozpočtu obce Hutisko - Solanec, relativní vyjádření (v %)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování

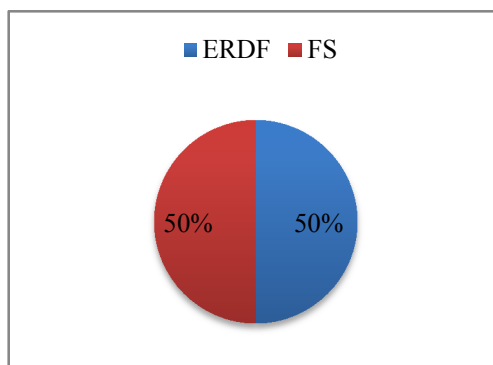

V letech 2007 až 2010 obec získávala dotace převážně investičního charakteru. V roce 2011 tvořil stejný podíl obdržných dotací a od toho roku se začal zvyšovat podíl dotací provozních neboli neinvestičních.

4. 4. 2 Přehled získaných dotací z fondů EU

Tato část práce si klade za cíl popsat úspěšně realizované projekty obce Hutiska – Solance v letech 2007-2013. Na základě poskytnutých informací Obecního úřadu bylo zjištěno, že v rámci let obec zrealizovala celkem 9 projektů v souhrnné hodnotě 56 257 668 Kč. Podpora fondů EU na tyto projekty dosáhla do výše 47 388 501 Kč. Do výčtu jsou zařazeny pouze ty projekty u kterých je žadatelem primárně obec Hutisko - Solanec. Příloha přehledně zobrazuje jednotlivé realizované projekty. Prvním předmětem zkoumání je podíl jednotlivých fondů EU na realizovaných projektech obce zachycených v grafu níže.

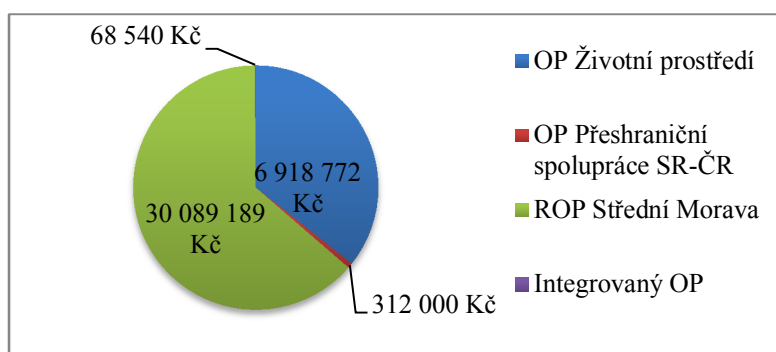
Graf 20 – Podíl fondů EU na realizovaných projektech obce Hutisko - Solanec

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Hutisko-Sol.

Podíl zastoupení financování z fondů EU je zde rovnoměrný, stejně jako u obce Vigantice. Obec čerpala dotační příspěvky na 5 projektů z fondu ERDF a 5 projektů z FS. Druhým hlediskem zkoumání je příslušnost projektu k OP, což je zobrazeno v následujícím grafu.

Graf 21 – Rozložení celkové výše dotací EU mezi jednotlivé OP Hutisko - Sol.

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Hutisko-Sol.

Z grafu je patrné, že co do objemu výše dotací vede ROP Střední Morava a následuje OP Životní prostředí.

Jsou-li projekty rozděleny do již zmíněných skupin, poté lze mezi projekty **cestovního ruchu** řadit pouze jeden projekt „Rekonstrukce a modernizace koupaliště Hutisko-Solanec“. Celkové výdaje projektu činily 15 318 000 Kč, z toho výše dotace 13 020 300 Kč.

Druhou skupinu zastupují projekty zaměřené na **infrastrukturu a udržitelný rozvoj obce** a sice „Rozšíření separace odpadů“, „Rozšíření využití ploch u koupaliště“ a „Modernizace venkovního hřiště a přilehlého objektu pro multifunkční využití a volnočasové aktivity“ v obci Hutisko – Solanec. Přičemž celkové náklady na projekty byly ve výši 24 035 736 Kč a z toho dotace fondů EU tvořily 21 175 840 Kč.

Třetí skupinu zaměřenou na **obnovu, modernizaci vybavení obce a obecního majetku** reprezentují projekty - Zateplení ZŠ a MŠ a také budov úřadu Hutisko-Solanec a vybudovaná protipovodňová opatření v obci. Celkové výdaje na tyto projekty jsou 16 443 878 Kč z kterých byla poskytnuta dotace ve výši 12 811 821 Kč.

Poslední skupina je tvořena **ostatními** projekty, které nejsou zahrnuty ve skupinách předchozích. Patří zde „Typový projekt CzechPOINT Kontaktní místo“ a projekt realizovaný prostřednictvím přeshraniční spolupráce pod názvem „Kultura a sport bez hranic“. Celkové náklady na tyto projekty představovaly částku 460 054 Kč přičemž obec získala dotaci ve výši 380 540 Kč.

Rozčleněním projektů do těchto skupin je zjištěno jaká oblast disponuje nejvíce obdržnými financemi viz tabulka.

Tabulka 8 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů Hutisko – Sol.

Skupina projektů	Náklady projektu	Výše dotace	Počet projektů
Cestovní ruch	15 318 000 Kč	13 020 300 Kč	1
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	24 035 736 Kč	21 175 840 Kč	3
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	16 443 878 Kč	12 811 821 Kč	3
Ostatní	460 054 Kč	380 540 Kč	2
Celkem	56 257 668 Kč	47 388 501 Kč	9

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecního úřadu Hutisko-Sol.

Největší část finančních prostředků z fondu unie směřovala do oblasti infrastruktury a udržitelného rozvoje obce a naopak nejmenší zastoupení měly projekty ostatní.

5 KOMPARACE ROZVOJE OBCÍ Z HLEDISKA PROJEKTOVÝCH ŽÁDOSTÍ

Tato část práce je zaměřena na komparaci obcí z hlediska projektových žádostí. S úspěšnými projekty realizovanými ve vybraných obcích v rámci programovacího období 2007-2013 seznamovala předchozí kapitola. Nejvyšším počtem realizovaných projektů se pyšní město s přenesenou působností pro mikroregion Rožnov pod Radhoštěm. Se spoluúčastí strukturálních fondů EU se obci podařilo zrealizovat celkem 35 projektových žádostí. Obce Dolní Bečva a Hutisko – Solanec jsou přibližně stejně velké co se do rozlohy, počtu obyvatel a výše rozpočtu týče. Tyto obce uplatnily finanční prostředky z dotačních titulů na stejný počet projektů. Celkem zrealizovaly 9 žádostí přičemž obec Hutisko – Solanec obdržela větší výši dotací na nákladnější projekty. Nejmenší obec mikroregionu Vigantice má na svém kontě pouze 4 úspěšné projektové žádosti. Podíl částek spolufinancovaných ze zdrojů EU na celkových nákladech u všech projektů je relativně vysoký. Pouze aktivity obce Rožnova pod Radhoštěm byly z větší části spolufinancované také ze státních či vlastních zdrojů. Souhrnný přehled těchto informací včetně celkové výše nákladů a poskytnutých dotací prezentuje tabulka.

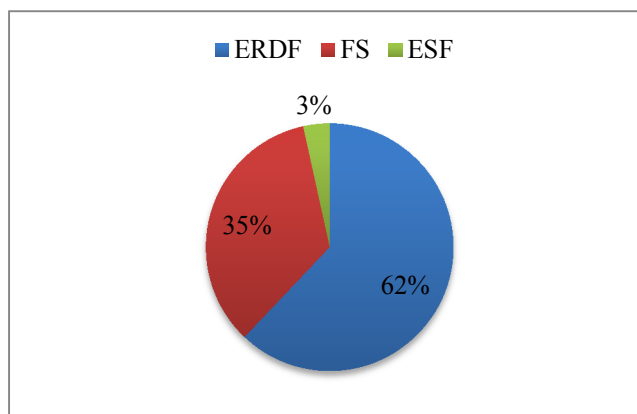
Tabulka 9 – Podíl realizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu včetně výsledné finanční spoluúčasti

Obec	Počet projektů	Celkové náklady	Celková výše dotace	Podíl dotací na celk. nákladech
Rožnov p. R.	35	147 006 868 Kč	99 767 356 Kč	68 %
Dolní Bečva	9	41 516 906 Kč	34 654 847 Kč	83 %
Vigantice	4	4 395 950 Kč	3 741 673 Kč	85 %
Hutisko-Solanec	9	56 257 668 Kč	47 388 501 Kč	84 %
Celkem	57	249 177 392 Kč	185 552 377 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování na základě Obecních úřadů obcí mikroregionu

Celková hodnota realizovaných projektů během programovacího období ve vybraných obcích mikroregionu Rožnovsko je 57 projektů. Rožnov pod Radhoštěm začal uplatňovat finanční prostředky fondů EU na eliminaci regionálních rozdílů již od roku 2007. Dolní Bečvě a Hutisku – Solanci se podařilo získat první dotační příspěvek v rámci daných let v roce 2008. Jediná obec Vigantice po celou dobu uplatňovala především příspěvky z Programu rozvoje venkova, neboť se potýkala s problematickou přípravou projektové dokumentace k vypsaným výzvám projektů s finanční spoluúčastí strukturálních fondů a svůj první projekt zrealizovala až v roce posledním. Náklady na jednotlivé aktivity obcí se pohybují v milionových částkách. Všechny projekty dosahující řádky milionů byly financovány z velké části z ERDF. Další objemná část prostředků směřovaná především do oblasti životního prostředí plynula obcím z FS. ESF se podílel minimálním zastoupením svých prostředků orientovaných na lidské zdroje v mikroregionu, což je zřetelné z následujícího grafu.

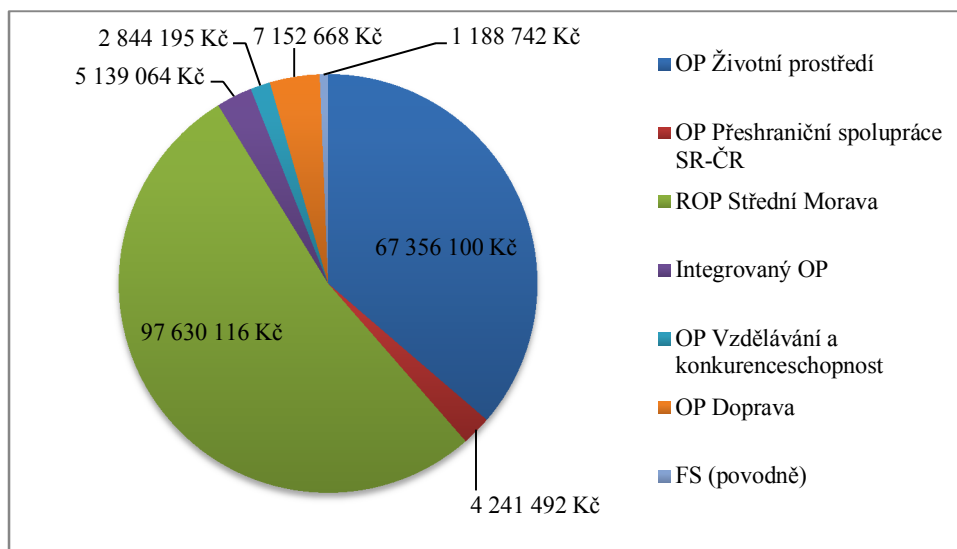
Graf 22 – Souhrnný podíl fondů EU na realizovaných projektech vybraných obcí mikroregionu

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecních úřadů obcí mikroregionu

Z hlediska počtu projektů a její výše nákladů dosáhly největší podpory oblasti financované z ROP Střední Morava, jak uvádí graf níže.

Graf 23 – Souhrnná výše dotací EU ve vybraných obcích mikroregionu dle jednotlivých OP

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecních úřadů obcí mikroregionu

Projekty realizované prostřednictvím ROP Střední Morava podporují oblasti modernizace dopravy, rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu a zlepšují podmínky k životu v obcích. Odpovídají tedy rozvojovým aktivitám orientovaným na rozvoj mikroregionu. Z hlediska souhrnné výše dotací následuje OP Životní prostředí, v rámci něhož byly realizovány projekty zaměřeny na zlepšování stavu přírody a krajiny, realizaci úspor energie, zkvalitnění nakládání s odpady i na zlepšování vodohospodářské infrastruktury. Jejich uskutečnění má přímou souvislost s rozvojem technické infrastruktury a oblastí životního prostředí na Rožnovsku. Další významná oblast byla podpořena z OP Doprava, ačkoli v rámci tohoto programu získal Rožnov pod Radhoštěm finanční prostředky pouze na dva projekty. Svůj podíl ve výši financování rozvojových oblastí Rožnovska má i Integrovaný OP a OP přeshraniční spolupráce. Struktura získaných finančních prostředků na rozvoj jednotlivých oblastí téměř odpovídá struktuře celkových prostředků vynaložených na jejich rozvoj.

V rámci této práce byly projekty rozčleněny do několika skupin oblastí rozvoje. První skupinou jsou projekty na podporu cestovního ruchu v mikroregionu, druhou oblastí je infrastruktura a rozvoj obcí, další dělení projektů spadalo do oblastí modernizace

obce a obecního majetku a poslední skupina je tvořena projekty ostatními, které nespádají do předchozích skupin.

Z uvedeného přehledu, který je součástí přílohy č. 7 vyplývá, že největší objem finančních prostředků obcí a zároveň i největší část poskytnutých dotací směřovala k obci Rožnov p. R., Dolní Bečva a Hutisko – Sol. k financování projektů zaměřených na infrastrukturu a udržitelný rozvoj obce. Z hlediska finančních prostředků v rámci této skupiny se liší pouze obec Vigantice, která nejobjemnější část obdržených financí investovala do skupiny obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku. U projektů směřujících do obecního majetku jsou rozdíly pouze mezi vynaloženými peněžními prostředky obcí. Počet realizovaných projektů se v této oblasti každé obce řadí na druhou příčku. Dá se říci, že Rožnov pod Radhoštěm využil stejnou částku výdajů na projekty z oblasti cestovního ruchu a skupiny ostatní, kde patří projekty vedoucí k výkonu veřejné správy a přeshraniční spolupráce. Přičemž realizoval více méně nákladných ostatních aktivit. U dalších obcí je tomu obdobně pouze s tím rozdílem, že v rámci cestovního ruchu obce získaly několikanásobné dotace na projekty oproti skupině, kde jsou zahrnuty projekty ostatní.

Mikroregionu jako celku se společně podařilo uplatnit výzvy pouze na 2 projekty v celkové výši nákladů 3 275 400 Kč, z toho dotace činila 2 736 327 Kč. První projekt byl realizován v roce 2009 v oblasti cestovního ruchu s názvem „Turistické značení mikroregionu Rožnovsko“ a v roce 2010 se rozběhl dlouhodobý projekt „Společnou cestou ke zkvalitnění řízení škol“ směřující do oblasti vzdělávání a lidských zdrojů (skupina ostatní).

Obsahem následující tabulky je přehled nákladů na projekty a výše dotací alokovaných v rámci stanovených skupin projektových oblastí ve vybraných obcích celkem.

Tabulka 10 – Rozložení finančních prostředků dle jednotlivých skupin projektů ve vybraných obcích mikroregionu

Skupina projektů	Náklady projektu	Výše dotace	Počet projektů
Cestovní ruch	30 971 691 Kč	26 097 671 Kč	5
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	142 783 947 Kč	103 964 909 Kč	26
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	60 026 484 Kč	42 128 960 Kč	15
Mikroregion Rožnovsko	3 275 400 Kč	2 736 327 Kč	2
Ostatní	12 119 870 Kč	10 624 510 Kč	9
Celkem	249 177 392 Kč	185 552 377 Kč	57

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů Obecních úřadů obcí mikroregionu

Stěžejním typem analýzy se stal rozbor stanovených základních skupin z hlediska sledovaných oblastí. Tabulka zachycuje komparaci rozvoje obcí podle projektových žádostí a jejich výše obdržených dotací v dané sledované oblasti.

Lze konstatovat, že obce nejvíce finančních prostředků investovaly do infrastruktury a rozvoje obcí. Zároveň díky těmto dotačním prostředkům přispěly k rozvoji infrastruktury obcí mikroregionu s největším počtem úspěšně zrealizovaných projektů. Z celkového počtu 57 projektů tato oblast disponuje 26 projekty s vysokými náklady. Mezi investičně nejvýznamnější projekty vybraných obcí mikroregionu v rámci této skupiny lze řadit projekt „Cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy“ se zaměřením na obce Rožnov pod Radhoštěm a Dolní Bečva.

Z tabulky vyplývá, že druhou důležitou oblastí rozvoje obcí Rožnovska s finanční podporou EU je obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku. Z celkového počtu realizovaných projektů byly přijaty dotace na celkem 15 projektů v rámci této oblasti. Významnými podporovanými aktivitami pro vybrané obce byly finanční obnosy na získané dotační tituly projektů Energetické úspory v mateřských a základních školách na Rožnovsku.

Počet projektů na podporu cestovního ruchu v regionu, který je zde klíčový, je poměrně nízký. Ve vztahu ke všem projektovým žádostem zabírá pouze 5 projektů směřujících do této skupiny. Avšak z hlediska finanční náročnosti na projektové žádosti v této oblasti se řadí na třetí pozici. Obce získaly dotace na méně projektů, ale vynaložily poměrně větší objem prostředků. Zajímavým projektem rozvíjející existující potenciál cestovního ruchu v mikroregionu je „Jurkovičova rozhledna v Rožnově pod Radhoštěm“,

kteřá vychází z původních architektořých návrhů. Mezi další investičně náročný projekt na podporu volnočasořých aktivit mikroregionu lze řadit „Rekonstrukci a modernizaci koupaliště Hutisko – Solanec“.

V rámci rozvoje ostatních aktivit obcí bylo realizováno celkem 9 projektů s nejnižším zastoupením výdajů. Významnými projekty jsou aktivity společenských, osvětových a kulturních aktivit přeshraniční spolupráce vybraných obcí mikroregionu Slovenské a České republiky.

5.1 Dopady konkrétních nástrojů regionální politiky

Tato kapitola popisuje uplatnění konkrétních nástrojů regionální politiky a identifikuje případné dopady, které mohou sledované skupiny přinášet.

5.1.1 Projekty v oblasti cestovního ruchu

Realizace projektů řazených do této skupiny přináší mikroregionu bezesporu kvalitní infrastrukturu, služby a vybavení mikroregionu zařízeními, která podporují rozvoj cestovního ruchu a vytvářejí zázemí určené pro návštěvníky a turisty.

Modernizací koupaliště na Hutisku – Solanci a dostavbou sportovního areálu na Dolní Bečvě došlo k přílivu privátního kapitálu a vytvoření nových pracovních míst. Tento typ projektů nabízí možnost spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Jde především o vyšší efektivnost soukromého sektoru ve fázi provozní. Nutnost zajištění zisku je vysokou motivací. Soukromý sektor se snaží přizpůsobit požadavkům zákazníka a vyznačuje se rovněž vyšší pracovní disciplínou a schopností rychlejšího uvedení projektu v život.

V rámci infrastruktury bylo vybudováno turistické značení mikroregionu, informační centrum v Rožnově pod Radhoštěm a turistické odpočívadlo ve Viganticích. Jako hlavní dopady takto zaměřených projektů lze posléze označit zejména již zmíněnou rostoucí atraktivitu mikroregionu pro místní obyvatele i návštěvníky daných obcí, ale i podporu rozvoje cestovního ruchu a prodloužení délky pobytu turistů nebo zkvalitnění zázemí a podmínek obecního významu.

Přínosy projektů řazených v této oblasti je obtížné vysledovat ve změně socioekonomických ukazatelů. Lze pozorovat pouze stále rostoucí ukazatel návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení a počet příjezdu hostů na Rožnovsko.

5. 1. 2 Projekty v oblasti infrastruktura a rozvoj obcí

Z předchozí kapitoly vyplývá, že se obce v rámci svých projektů nejvíce zaměřily na infrastrukturu. Obce považují přístup k rozvoji za velmi důležitý, protože pod záštitou této oblasti byly vybudovány nejvýznamnější projekty.

Projekt parkoviště Sokolská v Rožnově vyřešil nevzhlednou plochu při výjezdu z náměstí, odstranil tak problém s parkováním v obci a vytvořil 1,5 nového pracovního místa.

Předmětem projektu cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy bylo zvýšení bezpečnosti cyklistů v mikroregionu Rožnovsko, kteří museli využívat stávající mezinárodní silnici první třídy I/35. Obnova místních komunikací v Rožnově byla důležitým projektem, neboť jejich stav byl naprosto v nevyhovujícím stavu. Prvotním dopadem vybudováním chodníků byla bezpečnost pěší a cyklistická. Revitalizace centra obce na Dolní Bečvě byla zcela ojedinělá v historii obce z pohledu investic. Umožňuje obyvatelům využití prostor víceúčelově a bezbariérově. Přínosem je rekonstrukce místních komunikací a revitalizace území. V těchto případech jde o kvalitativní dopady, které lze jen stěží vysledovat ve změnách socioekonomických ukazatelů.

Dopady projektů vybudováním dětských a multifunkčních hřišť v Rožnově a na Hutisku mají vliv pouze na sociální infrastrukturu obcí.

Rozvoj lze chápat jako populační a územní růst, ale jeho podstatou je kvalita života místních obyvatel. Ovlivňuje podmínky života v obci, jako je ekonomická situace, potřeby tamních představitelů, zájmových skupin a vztahy mezi nimi.

Nahlédneme-li na přínosy těchto projektů z jiného úhlu pohledu, tak je zřejmé, že vybudování takovéto infrastruktury může mít vliv na atraktivitu mikroregionu z hlediska bydlení. Tímto způsobem se daří do těchto menších obcí přilákat zejména mladé rodiny s dětmi. V obcích Dolní Bečva, Vigantice a Hutisko – Solanec dochází k mírnému růstu počtu obyvatel, ale v důsledku, že se v mikroregionu jako celku projevují depopulační tendence by příliv nových obyvatel přímo ovlivnil socioekonomickou situaci mikroregionu, zejména z pohledu demografických ukazatelů. Této problematice by měl mikroregion v následujících letech věnovat pozornost.

5. 1. 3 Projekty v oblasti obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku

Druhou nejvyšší sumou vynaložených finančních prostředků obcí byly projekty se zaměřením na opravu či rekonstrukci obecního majetku nebo pořizování nového vybavení. Tyto projekty jsou významným prvkem zvýšení atraktivity jednotlivých obcí vedoucí k naplňování vize rozvoje venkovského mikroregionu. Vedou k rozšíření vybavenosti a provozuschopného stavu majetku obcí.

Na příkladu projektu obnovy bezdrátového rozhlasu, společně s instalací varovného protipovodňového systému a digitalizací povodňového plánu ve všech obcích mikroregionu, který vede ke zvýšení pocitu bezpečnosti obyvatel. Ve vybraných obcích byly největší akcí energetické úspory budov obecních úřadů a ve školských budovách mateřských a základních škol spojenou se zateplením pláště budovy, střechy, výměnou oken a dveří, svítidel a dalšími opatřeními.

Otázkou zůstává do jaké míry se tyto projekty podílejí na ovlivňování socioekonomických ukazatelů. Na základě provedení analýz jednotlivých obcí nebyla prokázána přímá souvislost daných aktivit na změny demografických ukazatelů. Nicméně energetické úspory se částečně projeví na ekonomických ukazatelích obcí, kdy prostřednictvím snížení energetické náročnosti obecního majetku dojde k poklesu výdajů. V důsledku projektu došlo ke zlepšení stavu školských zařízení a ke zvyšování komfortu žáků a učitelů, nikoli k jejich snazší uplatnitelnosti. V obcích mikroregionu došlo ke zlepšení vzhledu budov a prostranství k rozšíření bezpečnostního vybavení obcí a doplnění vybavenosti obce, čímž do jisté míry vzrostla kvalita života obyvatel na Rožnovsku.

5. 1. 4 Projekty v oblasti ostatní

V rámci rozvoje projektů řazených do skupin ostatních patří projekty na efektivnější výkon veřejné správy jejichž dopady lze vypočítat na kvalitativních ukazatelích života v obcích. Dále jsou zde řazeny projekty na podporu spolupráce přeshraničních regionů Slovenské a České republiky. Dopady těchto projektů mají vliv na posilování tradic a folkloru s návazností na cestovní ruch.

Významným projektem v této oblasti je vybudování několikaletého projektu mikroregionu Rožnovsko s názvem „Společnou cestou ke zkvalitnění řízení škol“ jehož součástí byly semináře na další vzdělávání a zvýšení řídicích a manažerských dovedností školských pracovníků. V důsledku zkvalitnění podmínek pro přípravu a organizování

vzdělávání dojde ke zvýšení kvality vzdělávání a ke zvýšení konkurenceschopnosti žáků u škol na Rožnovsku.

5.2 Hodnocení účinnosti uplatnění nástrojů regionální politiky

Následující kapitoly jsou obohaceny o vyjádření názorů jednotlivých aktérů pověřených obecních úřadů, které byly zjišťovány technikou semistandardizovaných rozhovorů. Výčet otázek těchto rozhovorů je umístěn v příloze č. 8.

Zlomovým rokem pro mikroregion byl rok 2008, kdy se ve většině obcí rozproudily dotace na projekty financované ze zdrojů evropských. Shrňme-li poznatky z předchozích kapitol, tak mikroregion společně realizoval 2 projekty z evropských fondů, Rožnovu pod Radhoštěm se povedlo uplatnit 33 projektových žádostí, Dolní Bečvě 9 projektů a Hutisko – Solanec obdržel také 9 dotací na dané projekty. S nejnižším počtem realizovaných projektů se potýká obec Vigantice. V programovacím období celkem realizovala 4 aktivity.

Následující schéma hodnotí zastoupení zrealizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu ve vztahu k počtu obyvatel. Je patrné, že i přesto, že obec Vigantice realizovala nejméně projektů, tak vzhledem k celkovému počtu obyvatel této obce je zastoupení projektů na 1 obyvatele dostačující s porovnáním s ostatními obcemi. Naopak Rožnov pod Radhoštěm jako statutární město pro mikroregion realizoval celkem 35 aktivit ze strukturálních fondů EU a vzhledem k celkovému počtu obyvatel a dopadu na 1 obyvatele je procentní zastoupení nejvyšší.

Tabulka 11 – Procentní zastoupení realizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu na 1 obyvatele

Obec	Počet obyvatel	Počet projektů	Počet projektů na 1 obyv.
Rožnov pod Radh.	16 750	35	0,21 %
Dolní Bečva	1 874	9	0,48 %
Hutisko - Sol.	1 982	9	0,45 %
Vigantice	1 019	4	0,39 %

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že jsou porovnávány celkové náklady vynaložené na projekty v jednotlivých obcích na 1 obyvatele, lze konstatovat, že z hlediska velikosti objemů finančně náročných projektů nejvíce prostředků připadá na obyvatele obcí Dolní Bečva a Hutisko – Solanec.

Tabulka 12 – Celkové náklady realizovaných projektů vybraných obcí mikroregionu na 1 obyvatele

Obec	Počet obyvatel	Celkové náklady projektů	Celk. náklady projektů na 1 obyv.
Rožnov pod Radh.	16 750	147 006 868 Kč	8 776 Kč
Dolní Bečva	1 874	41 516 906 Kč	22 154 Kč
Hutisko - Sol.	1 982	56 257 668 Kč	28 384 Kč
Vigantice	1 019	4 395 950 Kč	4 313 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocení uplatnění nástrojů regionální politiky ve vybraných obcích na Rožnovsku jsou spjata s dopady, které realizace projektů přinesla. Největší částky obcí bezesporu směřovaly na projekty spadající do oblasti infrastruktury a rozvoje obcí. Je jasné, že díky dotacím si obce tyto aktivity mohly dovolit financovat. Právě na otázku: „*Jak jste spokojen s čerpáním fondů EU ve Vaší obci?*“ odpověděl vedoucí odboru rozvoje v Rožnově p. R. Ing. Ivo Marcin. „*Město Rožnov pod Radhoštěm využívá pro financování většiny svých investičních akcí financování z dotačních prostředků. Např. v letošním roce 2014 předpokládá financování z dotačních, z velké části evropských, finančních prostředků, přibližně polovinu ze svých téměř 90-ti mil. korun určených na investice. Město překročilo za pomoci dotačních prostředků k často odkládaným zásadním investicím, které nebylo s ohledem na nedostatek financování možné dříve realizovat.*“⁹⁸

Avšak na základě provedených analýz a komparací, lze konstatovat, že obce se soustřeďovaly doposud na realizaci projektů převážně zaměřených na modernizaci, opravy, obnovy a vylepšování obecního majetku a života v obci. Aktivity, které skutečně směřují do rozvoje mikroregionu z hlediska posouzení příznivého vlivu na změnu socioekonomických ukazatelů, jsou velmi nízké. Nicméně je třeba si uvědomit, že dopady těchto realizovaných projektů jsou kvalitativní, i když jejich změna není přímo zachycena na daných ukazatelích. V doslovném slova smyslu můžeme hovořit o zlepšování kvality života v mikroregionu a spokojenosti jeho občanů.

⁹⁸ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Ivo Marcinem, vedoucí odboru rozvoje Rožnov p.R., 2014.

Účinnost uplatnění nástrojů regionální politiky ve střednědobém horizontu lze v obcích zobecnit na dobudování infrastruktury a oživení vzhledu obcí. Těmito úpravami nejsou ovlivňovány socioekonomické situace obcí, ale odstraňovány určité nedostatky, které vedou k růstu atraktivity obcí i z hlediska bydlení. V rámci dotací z evropských zdrojů by se obce měly více soustředit na množství rozvojových aktivit, které by zajistily budoucí životaschopnost obcí. Jako například lze uvést obec Rožnov pod Radhoštěm, kde dochází k úbytku počtu obyvatel a stárnutí populace. Mikroregion musí očekávat důsledky celkového stárnutí populace, především nárůst počtu obyvatel v produktivním věku a růstu požadavků na sociální služby. Podílet se na vytváření příznivých podmínek pro příliv mladých rodin s dětmi i pro sociálně slabší skupiny obyvatel. Je důležité, aby se intervence zaměřily primárně na zvýšení zaměstnanosti či kvalifikaci lidí, kteří zde žijí, nebo na zlepšení jejich pracovní mobility.

Jednotlivé pověřené osoby obecních úřadů vybraných obcí zodpověděly otázku: „*Jaké služby ve Vaši obci/mikroregionu občané postrádají?*“. Pan starosta obce Vigantice Aleš Depta tvrdí, že „*díky charakteru obce, velikosti obce je obec ve službách dostačující. Samozřejmě se dají v obci provozovat scházející sociální služby, ale to by musela obec investovat nemalé finanční prostředky, které se dají využít v jiných potřebách.*“⁹⁹ Místostarostka obce Dolní Bečva Ing. Pavla Novosadová se k této problematice vyjádřila následně. „*V obci Dolní Bečva z hlediska aktivit k trávení volného času schází venkovní bazén. Celkově podmínky, jak letního, tak zimního koupání jsou pro občany Rožnovska nevyhovující. Z hlediska potřeb občanů v jednotlivých částech obce je nutné rozšíření řádů splaškové kanalizace. Obci také schází zrealizování bezbariérových přístupů veřejných budov, obnova parkové zeleně, rozšíření hřbitova, obnova dětských atrakcí v zahradě mateřské školky a zpevnění místních komunikací do asfaltového povrchu.*“¹⁰⁰ V souvislosti se stále zvyšovanou náročností na řízení obcí a zejména s přihlédnutím k potřebám občanům bylo smyslem této otázky zjistit, jaké služby obec pro své občany postrádá a případně jaké projektové žádosti zamýšlí realizovat v následujícím programovacím období. Podobnou situaci jako na Dolní Bečvě vylíčil i místostarosta obce Hutisko – Solanec Petr Malěř, který sdělil, „*že pro své občany má obec v plánu navázat na bývalé programovací období a realizovat projektové žádosti ze strukturální fondů EU v rámci ochrany životního prostředí a projekty rozšiřující služby zejména*

⁹⁹ Semistandardizovaný rozhovor s Alešem Deptou, starosta obce Vigantice, 2014.

¹⁰⁰ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Pavlou Novosadovou, místostarosta obce Dolní Bečva, 2014.

*volnočasových aktivit pro obyvatele a návštěvníky obce vedoucí částečně k podpoře cestovního ruchu jak v obci, tak i v mikroregionu.*¹⁰¹ Představitelé Rožnovapod Radhoštěm, jakožto řídicí člen mikroregionu, smýšlí o rozvoji v otázce služeb pro své občany, tak že kromě využívání dotací „*se město nebrání spolupráci se soukromým sektorem v rámci PPP¹⁰² projektů, které by mohly nabídnout případné další služby. Z hlediska města, jako poskytovatele je k dispozici dostatečný počet služeb pro občany, resp. případné nové služby, které by občané mohly využívat jsou dostupné v blízkém okolí.*“¹⁰³

5.3 Problémy obcí s čerpáním dotací a návržení úpravy stávajících nástrojů

Fondy EU pro české obce znamenají především velkou příležitost, která může být využita smysluplně, ale také špatně a neefektivně. Na otázku „*V čem jsou pro Vaši obec významné evropské fondy?*“ většina z řad představitelů obcí na tuto tematiku reagovala pozitivně. Nejčastěji byly zaznamenány odpovědi, „*že se díky evropským fondům v posledních letech podařilo realizovat spoustu zajímavých projektů v rámci celkového rozvoje obcí*“.¹⁰⁴ „*EF pro obec znamenají snadnější realizace připravených projektů a představ obce, co chce zlepšovat, vylepšovat*“.¹⁰⁵ „*Evropské fondy jsou pro obec výjimečnou příležitostí zrealizovat investiční záměry rozvoje obce, které by obec z vlastních zdrojů v dohledné době nevybudovala.*“¹⁰⁶

Jak bylo zmíněno v jednotlivých kapitolách vybraných obcí, dotační příspěvky v rámci rozpočtové skladby jsou důležité, bez nich by některé obce neplnily funkci dalšího rozvoje. Plánované investice na budoucí projekty financované z evropských fondů musí překonat několik náročných překážek. Problémům regionální politiky a jejího rozvoje z hlediska čerpání se bude věnovat tato kapitola. Její součástí je především rozebraná situace, kterou vylíčili jednotliví představitelé obcí, jež se s takovými problémy potýkají. Zahrnuje také nástin možného řešení.

---

¹⁰¹ Semistandardizovaný rozhovor s Petrem Malěrem, místostarosta obce Hutisko – Solanec, 2014.

¹⁰² **Public Private Partnership** - Asociace pro podporu projektů spolupráce veřejného a soukromého sektoru vznikla za účelem metodické podpory implementace PPP do systému veřejného sektoru ze soukromých zdrojů.

¹⁰³ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Ivo Marcinem, vedoucí odboru rozvoje Rožnov p.R., 2014.

¹⁰⁴ Semistandardizovaný rozhovor s Petrem Malěrem, místostarosta obce Hutisko – Solanec, 2014.

¹⁰⁵ Semistandardizovaný rozhovor s Alešem Deptou, starosta obce Vigantice, 2014.

¹⁰⁶ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Pavlou Novosadovou, místostarosta obce Dolní Bečva, 2014.

Evropské prostředky jsou příležitostí, ale záleží na každé obci, jak s nimi naloží. V souvislosti s problematikou evropských financí, byla položena následující otázka. „*V čem pro Vaši obec mohou znamenat evropské fondy hrozbu?*“ Hrozbou pro obce či města evropské prostředky a jejich vyhlášené výzvy nastanou v případech, když se pustí do realizace neudržitelného projektu, nebo také když pod vidinou velké dotace začnou pracovat na něčem, co v podstatě k rozvoji nepotřebují a bez dotačních příspěvků by na to ani nepomysleli.

Starosta obce Vigantice tvrdí, „*že zejména co se týče hrozby obce spojené s čerpáním dotačních prostředků, tak je to přebujelá administrativa, která může na malém nedostatku připravit obec o dotační podporu.*“¹⁰⁷ V České republice existuje velmi složitý administrativní systém, k čemuž přispívá i to, že každý operační program vykazuje rozdílnost jak ve lhůtách při rozhodování o přidělení nebo zamítnutí dotace, tak i v požadované dokumentaci. Pro obce je tak velmi složité neudělat nějakou chybu, což popisuje kapitola 3.4.5. Avšak většině malých obcí nezbývají finanční prostředky na zaplacení služeb poradenských firem. Jedním z řešení ke zjednodušení administrativy by rozhodně přispěla i existence vzorů smluv či výběrových řízení, aby se žadatelé nedopouštěli zbytečných chyb, nebo aby jim nikdo nemohl vyčítat, že to udělali jinak. Toto řešení by celý systém usnadnilo a došlo by tak i ke zvýšení kapacity obcí v podávání projektových žádostí na dotace. Také v souvislosti s tímto řešením by se obce měly přestát obávat rizika, že se dopustí chyby a to se jim jednoduše nevyplatí. Menší obce také o určité dotace vůbec nežadají, protože kromě rizika chyby jsou spojeny také vysoké administrativní náklady. Dalším řešením by bylo vytvoření jednoho kontaktního místa se sídlem v každém okresním městě s vysoce kvalifikovanými pracovníky, které by obcím poskytovalo komplexní informace o čerpání jednotlivých dotací. Zaměstnanci by sestávali z části odboru regionální rozvoje a z části vysokoškolských studentů tohoto oboru. Určitou pomoc již přinesly Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava, které podávají informace pro příjemce i pro žadatele, zejména pak dotační možnosti pro daný rok a aktuální výzvy.

V rámci využívání dotačních prostředků z EU místostarosta obce Hutisko – Solanec označuje pouze jedinou hrozbu čerpání z evropských fondů. „*Problémem je nízké nastavený limit podpory v rámci de-minimis, kde došlo k vyčerpání limitu a poté*

---

¹⁰⁷ Semistandardizovaný rozhovor s Alešem Deptou, starosta obce Vigantice, 2014.

nemožnosti žádat o podporu projektů, které tomuto limitu podléhají.“¹⁰⁸ Podpory de minimis jsou tzv. blokové výjimky. Nejedná o veřejnou podporu a proto podpora poskytovaná v souladu s pravidlem de minimis nemusí být Evropské komisi ani oznamována. De minimis představuje takovou podporu, která nesmí spolu s ostatními podporami de minimis poskytnutými jednomu příjemci za dobu předchozích tří let přesáhnout výši odpovídající částce 200 000 EUR a není možné ji kumulovat s jinou veřejnou podporou. Poskytovatel podpory de minimis je povinen před jejím poskytnutím písemně sdělit zamýšlenou částku a upozornit jej na charakter podpory. Dále je poskytovatel povinen vyžádat si od příjemce prohlášení o všech podporách de minimis, které v předchozích dvou fiskálních letech a v současném fiskálním roce byly obdrženy.¹⁰⁹ V rámci této problematiky jsou striktně stanovené pravidla, proto zásadním řešením obcí je, aby si řádně kontrolovala účetní období v posledních letech a promýšlela na které projekty podporu vztahující se k podmínkám EU využije.

„Obecnou hrozbou lákavých evropských dotací a poměrně snadné cesty k vybudování nové infrastruktury, je nutnost uvědomění si, zajištění provozu a údržby těchto realizovaných investic.“ zodpověděl vedoucí rozvoje Rožnova pod Radhoštěm.¹¹⁰ Aktuálnost problematiky udržitelnosti projektů financovaných z fondů EU je zejména kvůli narůstajícímu počtu realizovaných projektů a nedostatečné zohledňování doby, kdy příjemce podpory musí udržet výstupy projektu. Nemalá část úspěšně realizovaných projektů ve své provozní fázi naráží na problém naplnění nastavených parametrů a indikátorů. Projekt by měl být od svého počátku koncipován tak, aby dosáhl výstupů a výsledků pro jeho udržitelnost i po ukončení čerpání podpory. Monitoring je často žadatelé o dotaci podceňován nebo mu není věnována přílišná pozornost. Jedním ze základních řešení tohoto problému je stanovení monitorovacích indikátorů (vstupu, výstupu, výsledku a dopadu), které jsou výchozí pro popis udržitelnosti. V případě nedodržení podmínek se obec vystavuje riziku odebrání poskytnuté dotace. Z toho vyplývá, že plánování veškerých činností projektového záměru vyžaduje odbornost účastněných osob. Nastavení vhodných indikátorů je často kritizováno i kvůli složité skladbě indikátorů. Pro zajištění koordinace byl vytvořen národní číselník indikátorů (NČI), který jednotně vymezuje soustavu harmonických indikátorů pro programové

¹⁰⁸ Semistandardizovaný rozhovor s Petrem Malěrem, místostarosta obce Hutisko – Solanec, 2014.

¹⁰⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/D/De-minimis>, 2014.

¹¹⁰ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Ivo Marcinem, vedoucí odboru rozvoje Rožnov p.R, 2014.

období 2007-2013. Jedná se o základní "zásobník" indikátorů, jehož cílem je usnadnit výběr relevantních indikátorů. Vzhledem k vysoké náročnosti zjišťování aktuální dosažené hodnoty statistických indikátorů byla navázána spolupráce Národního orgánu pro koordinaci a ČSÚ s cílem vytvoření databáze konkrétních odkazů a hodnot u vybraných statistických indikátorů, které jsou součástí NČI. Je důležité, aby byl číselník neustále aktualizován a rozšiřován. Řešením této problematiky je zavedení pravidla, že indikátory neobsažené v databázi nelze využít. Tímto krokem by došlo k větší transparentnosti výběru a nastavení indikátorů.

Paní místostarostka obce Dolní Bečva připojila svůj názor k problematice čerpání dotačních prostředků a zodpověděla na otázku: „*Jak jste spokojena s čerpáním fondů EU ve Vaší obci? V případě nespokojenosti – v čem jsou rezervy nebo problémy?*“. V rámci programovacího období 2007-2013 se zajisté podařilo obcím znatelně vylepšit rozvoj díky čerpání financí ze strukturálních fondů. „*V obci Dolní Bečva je rozvoj pomocí dotací čerpaných z fondů EU vidět v obci na každém kroku. Občané i návštěvníci srovnávají vybavenost naší obce s okolními obcemi a vidí rozdíly ve vybavenosti. Problémy při financování projektů obcím přináší i to, že finanční prostředky z evropského rozpočtu jsou propláceny zpětně. Na základě toho je nejprve potřeba zajistit vlastní předfinancování a obec musí zvažovat, zda se jí případná finanční zátěž vyplatí a zda to pro naši obec nebude znamenat ztrátu v jiných oblastech.*“¹¹¹ Kvůli možnosti získat dotace z fondů EU se mnohé obce ve většině případů zadlužují, protože nemají dostatek peněz v rezervě, aby se mohly podílet na financování projektů. V mezidobí na úhradu spolufinancování musí žadatelé zajistit dostatečné zdroje k financování. Určitou pomoc přinášejí bankovní ústavy, které pro zpětné financování připravily nabídky s upravenou úrokovou sazbou a dalšími výhodnějšími programy. Avšak z těchto úvěrů obce musí platit úroky, což obcím přináší další finanční zátěž a daleko lepším řešením by pro ně bylo, kdyby si úvěry zřizovat nemusely. Řešením se nabízí vyplácení zálohových plateb žadatelům vždy po ukončení určité etapy projektového záměru. Tím, že by žadatelé byli v průběhu projektu mezi-financováni by se vyřešil problém nedostatku finančních prostředků obcí, ale tento návrh by s sebou přinesl další administrativní náročnost. Otázkou zůstává do jaké míry by byla administrativní náročnost kompenzována snazším financování projektů. Ačkoli obstarávání financí dělá obcí problémy na jednu stranu obce

---

¹¹¹ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Pavlou Novosadovou, místostarosta obce Dolní Bečva, 2014.

rozmýšlejí vynakládání finančních prostředků, na které mají nárok z evropské pokladnice, s větší rozvahou a na smysluplnější projekty, které spadají do předem dojednaných tematických oblastí.

5.4 Hodnocení přínosů realizace rozvojových projektů

Lze konstatovat, „že většina získaných prostředků v rámci vybraných obcí mikroregionu Rožnovsko byla využita efektivně. Je nutné si totiž uvědomit, že infrastruktura v rámci programovacího období 2007-2013 byla v České republice velmi nerovnoměrná. Bylo to způsobeno tím, že operační programy byly pro celé území republiky nastaveny stejně a v podstatě některá území zvýhodňovala.“¹¹² I přes vysoký počet ROP nebyly správně typizované intervence pro určité územní. Proto je nutné se v tomto programovacím období omezit pouze na některé typy intervencí v rámci určitého území, které jsou zde vhodné.

Na základě hodnocení realizace rozvojových projektů vybraných obcí v rámci analyzovaného mikroregionu, byla představitelům obecních úřadů položena následující otázka. „*Charakterizujte spolupráci mikroregionu Rožnovsko jako celku. A jaký to má pro Vaši obec význam?*“ Starosta Vigantic spolupráci s obcemi mikroregionu Rožnovsko hodnotí během let své působnosti v obci kladně. „*Je zde možno čerpat zkušenosti, informace jiných obcí, potažmo je aplikovat v praxi. Je zde možnost dosáhnout na společné projekty a výhoda přípravy projektů, které za naší obec připraví větší obec se svými odbory.*“¹¹³ Především je důležité v rámci nového programovacího období naučit čerpat dotace obce, které to neumí. Najít specifické zprostředkování finančních prostředků pro ta území, která nemají s čerpáním zkušenosti či administrativní kapacity.

„*Mikroregion Rožnovsko, jehož je Rožnov pod Radhoštěm řídicím členem, se aktivně schází k řešení společných témat a současně také spolupracuje na společných projektech. Příkladem je nový projekt na vypracování rozsáhlé protipovodňové studie celého mikroregionu.*“¹¹⁴

Představitelé mikroregionu jsou přesvědčeni o tom, že pokud se nepodaří dosáhnout kvalitního dopravního a komunikačního napojení, odpovídající infrastruktury životního prostředí, nebude možné ve mikroregionu prakticky realizovat cíle v duchu

¹¹² Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Ivo Marcinem, vedoucí odboru rozvoje Rožnov p.R, 2014.

¹¹³ Semistandardizovaný rozhovor s Alešem Deptou, starosta obce Vigantice, 2014.

¹¹⁴ Semistandardizovaný rozhovor s Ing. Ivo Marcinem, vedoucí odboru rozvoje Rožnov p.R, 2014.

hospodářské strategie. Na druhou stranu si aktéři vybraných obcí uvědomují, že investovat do konkurenceschopnosti je také velmi důležité. Doporučením této práce je, aby obce, města a svazek obcí soustředily projektové žádosti také na nezaměstnanost, která ohrožuje finanční zdraví nejen mikroregionu, ale celého státu.

Z rozhovorů vyplývá, že obcím mikroregionu Rožnovsko velmi záleží na tom, aby byly natolik konkurenceschopné, aby si udržely nejen stávající obyvatele, ale aby přilákaly i nové. Zároveň by měli být dostatečně atraktivní i pro podnikatele.

Od kvalitní infrastruktury se odvíjí také kvalitní život obyvatel. Jak všichni víme, lidé chtějí žít hlavně tam, kde je jim dobře. To se týká i potenciálních investorů, kvalifikovaných zaměstnanců a přesně těch lidí, kterých je ve zmiňovaných obcích potřeba a kteří znamenají vysokou přidanou hodnotu pro místní firmy.

Je nutné zdůrazňovat roli měst a obcí v regionálním rozvoji. Města a obce jsou totiž klíčovým centrem dlouhodobého růstu. Právě města a obce sdružující se v mikroregionu jsou totiž jasným rozvojovým středem růstu. Musí se nimi počítat při přípravě, koordinaci a realizaci budoucí strukturální politiky. A tyto obce musí umět dělat všechno proto, aby přispívaly ke konkurenceschopnosti nejen regionu, republiky, ale i celé Evropy.

Přiložené otázky jednotlivých aktérů obecních úřadů mikroregionu Rožnovsko dosvědčují o tom, že díky finančním prostředkům z evropských fondů se dají řešit nejzávažnější identifikované problémy na tamním území.

6 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce s názvem Regionální politika a její úloha v rozvoji mikroregionu Rožnovsko je charakterizovat sdružení obcí mikroregionu Rožnovsko a prostřednictvím analýzy rozvoje zhodnotit využívání prostředků regionální politiky EU a jejich efektivitu v rámci vybraných obcí mikroregionu Rožnovsko v období 2007-2013. Vybrány byly 4 obce, a sice Rožnov po Radhoštěm, Dolní Bečva, Vigantice a Hutisko - Solanec, které se nacházejí ve Zlínském kraji a zároveň jsou členy tohoto mikroregionu. Tyto obce jsou nejvhodnějším vzorkem zachycení efektivity rozvoje.

V rámci literární rešerše této diplomové práce je stěžejní pojem regionální politiky a vývoj změn v jejím pojetí. Významná část práce se věnuje nástrojům a cílům regionální politiky v rámci daného programovacího období. Struktura je zaměřena na vymezení fondů EU, jejichž prostřednictvím jsou přerozdělovány dotační prostředky k financování projektů vedoucí k naplňování cílů strategií rozvoje a aplikací evropské politiky na našem území. Vstupem ČR do EU se jí otevřely možnosti čerpat téměř sto miliard ročně ze strukturálních fondů pro rok 2007-2013. Regionální politika je nezastupitelným nástrojem pro vyrovnávání nerovností mezi regiony. Teoretickou část uzavírá kapitola zabývající se vymezením mikroregionu, jeho financováním a společnými problémy, které jsou způsobeny jejich spoluprací a představují bariéru jejich rozvoje. Obce by měly mít zájem přímo se podílet na jejich sdružování, neboť finančně slabé obce nejsou schopny plnit své základní funkce a nemohou tak pro své občany zajistit jejich potřeby. Po vstupu do EU vznikají mikroregiony nejen za určitým účelem, ale hlavně díky snazšímu přístupu k finančním prostředkům z evropských fondů.

Hlavního cíle je dosahováno prostřednictvím naplňování několika dílčích cílů. Nejprve je charakterizován mikroregion Rožnovsko jako celek. Je zjištěna demografická a ekonomická situace mikroregionu, a to zejména z pohledu vývoje počtu obyvatel, věkové struktury, míry nezaměstnanosti a občanské a technické infrastruktury. Následně práce navazuje na seznámení se s vybranými obcemi. U jednotlivých obcí je proveden rozbor příjmů a výdajů prostřednictvím kterého je zachyceno, jak dotace v jednotlivých letech ovlivňují strukturu rozpočtu. Na tuto analýzu u každé z obcí navazuje vytvořený přehled dotací, které obce obdržely v rámci minulého programovacího období ze strukturálních fondů EU.

Na základě analýzy chce mikroregion zabezpečit svým obyvatelům vysoké standardy života s příznivým podnikatelským prostředím. Chce být mikroregion s turistickou destinací využívající bohaté kulturní tradice a čisté životní prostředí. V současné době se v mikroregionu jako celku projevují depopulační tendence s vyšším indexem stáří v porovnání s ČR. Míra ekonomické aktivity v mikroregionu je podprůměrná a město Rožnov pod Radhoštěm je z hlediska nabídky pracovních příležitostí mikroregionálním centrem s převažující dojížděnkou za zaměstnáním. Z práce vyplynulo, že každé obci je dopřáno rovnocenného občanského vybavení. V rámci rozpočtů jednotlivých obcí je v současné době situace stabilizována i přesto, že některé obce hospodaří s deficitem.

Od roku 2007, kdy bylo zahájeno programovací období, vybrané obce mikroregionu čerpaly celkem 185 552 377 Kč z evropského rozpočtu. Tato částka připadá na 57 úspěšně realizovaných projektů. Procentní podíl spolufinancovaných částek na celkových nákladech u všech projektů je relativně vysoký. Pouze aktivity obce Rožnova pod Radhoštěm byly z větší části hrazeny také ze státních či vlastních zdrojů. Vyčleněné projekty byly studovány s ohledem na dva různé aspekty. Prvním hlediskem zkoumání je podíl jednotlivých fondů EU. Druhým předmětem zájmu je příslušnost k operačnímu programu. Většina projektů dosahuje milionových částek a byla z největší části financovaná prostřednictvím ERDF. Z hlediska počtu projektů a její výše nákladů dosahují suverénně největší podpory oblasti financované z ROP Střední Morava a OP Životní prostředí. Výchozím dílčím cílem se stal rozbor stanovených základních skupin z hlediska sledovaných oblastí. Na základě vytvořeného přehledu obdržených dotací jsou identifikovány a zkoumány dopady těchto skupin projektů.

Vybrané obce mikroregionu v rámci svých projektů nejvíce investovaly do infrastruktury a rozvoje obcí. Obce považují přístup k rozvoji za velmi důležitý, protože pod záštitou této oblasti byly vybudovány nejvýznamnější projekty jako např. cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy, parkoviště, obnova komunikací, revitalizace centra obce na Dolní Bečvě apod. V těchto případech jde o kvalitativní dopady, které lze jen stěží vysledovat ve změnách socioekonomických ukazatelů. V případě, že se na tyto projekty bude pohlížet z jiného úhlu pohledu, tak je zřejmé, že vybudování takovéto infrastruktury může mít vliv na atraktivitu mikroregionu z hlediska bydlení.

Druhou nejvyšší sumou vynaložených finančních prostředků obcí byly projekty se zaměřením na opravu či rekonstrukci obecního majetku nebo pořízení nového vybavení. Na základě provedení analýz jednotlivých obcí nebyla prokázána přímá souvislost daných aktivit na změny socioekonomických ukazatelů. Realizací projektů došlo ke zlepšení vzhledu budov a prostranství k rozšíření bezpečnostního vybavení obcí, čímž do jisté míry vzrostla kvalita života a spokojenost obyvatel na Rožnovsku.

Počet projektů na podporu cestovního ruchu v regionu, který je zde klíčový, byl poměrně nízký a jejich dopad lze pozorovat pouze na stále rostoucím ukazateli místní návštěvnosti.

Hlavní cíl práce je naplněn zjištěním, že souhrn projektů, který skutečně směřuje rozvoje obcí z hlediska příznivých změn socioekonomických ukazatelů, je velmi nízký. Doporučením je, aby obce mikroregionu soustředily své intervence z evropských zdrojů primárně na zvýšení zaměstnanosti či kvalifikaci lidí, kteří zde žijí a na zlepšení jejich pracovní mobility. Projevují se zde depopulační tendence a příliv nových obyvatel by přímo ovlivnil tamní socioekonomickou situaci. Této problematice by měl mikroregion v následujících letech věnovat pozornost.

Jak vyplývá z této studie a dosvědčují tomu i přiložené otázky jednotlivých aktérů obecních úřadů mikroregionu, díky finančním prostředkům z evropských fondů se tak dají řešit nejzávažnější identifikované problémy na tomto území. Avšak při financování projektů z těchto zdrojů bylo potřeba překonat několik překážek, které byly rozebrány v poslední kapitole uzavírající problematiku regionálního rozvoje.

Z analýzy vyplývá, že v současnosti se pomocí dotací daří jednotlivým obcím zlepšovat kvalitu života svých obyvatel, ale také celkového prostředí. Opravená náměstí a nová hřiště se znovu stávají přirozenými centry života obcí, kam mohou občané bez obav vyrazit trávit svůj volný čas. I návštěvníci se jistě budou rádi vracet do příjemného prostředí. Představitelům obcí mikroregionu Rožnovsko velmi záleží na tom, aby byli natolik konkurenceschopní, aby si udrželi nejen stávající obyvatele, ale aby přilákali i nové. Zároveň by měly být dostatečně atraktivní i pro podnikatele. Jsou přesvědčeni o tom, že pokud se nepodaří dosáhnout kvalitního dopravního a komunikačního napojení, odpovídající infrastruktury životního prostředí, nebude možné v mikroregionu prakticky realizovat cíle v duchu hospodářské strategie.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

7.1 Odborné knihy

1. BERAN, V.; DLASK, P. Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. 323 s. ISBN 80-200-1201-X.
2. BLAŽEK, Jiří a UHLÍŘ, David. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. 2. přep. a roz. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2011. 339 s. ISBN 978-246-1974-3.
3. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské Unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-74001-11-6.
4. CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ, a kol. *Finanční prostředky strukturálních fondů EU v programovacím období 2007 - 2013*. Praha: IREAS, 2007. 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
5. JÁČ, Ivan a kolektiv. *Jedinečnost obce v regionu*. 1 vyd., Příbram: Profesional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
6. Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2 vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
7. KNOLL Vilém a Jaroslav a MMR. *Svazek nebo sdružení a další formy spolupráce obcí*. 1 vyd., Praha: AgAkcent s. r. o., 2002, 47 s. ISBN 80-903093-2-1.
8. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské Unie. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
9. MMR, České republiky. *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha, 2006. 163s. ISBN 80-239-7497-1.
10. NICKE, Ch. *Tools for Regional Policy with Case Study*, 2007, ISBN 978-3-638-87062-7.
11. NOVOTNÁ, M. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-Technická Univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007, 210 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
12. PÁPOL Tomáš a PAVLAS Miroslav a kolektiv autorů. *Problémy mikroregionu při tvorbě společných projektů*. 1 vyd., Hradec Králové: Amos Typografické studio, spol. s. r. o. , 2006. 90 s. ISBN 80-903813-1-5.
13. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 2. akt. a rozš.vyd.. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
14. STEJSKAL, J. A J. KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje* . 1 vyd. Praha : Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
15. ŠKRABAL, Ivo a další. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov: EURO-PRINT PŘEROV s. r. o., 2006. 182 s. ISBN 80-86902-39-0.

16. ŠKRABAL, Ivo. *Základní dovednosti manažera rozvoje venkova: učebnice projektu. Venkov je můj domov*. 1. vyd., Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2008. 58 s. ISBN 978-80-86902-65-4, str 91.
17. VITURKA, Milan a kolektiv. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. 1 vyd., Praha:GRADA Publishing, a. s., 2010, 232 s. ISBN 978-80-247-3638-9.
18. WOKOUN, René a P. MATES. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha : Linde Praha a.s., 2006. 352 s. ISBN 80-7201-608-3.
19. WOKOUN, René a Jan Malinovský. a kol.2008. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde Praha a.s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

7.2 Elektronické dokumenty

20. MĚSTO ROŽNOV POD RADHOŠTĚM. *Strategický plán rozvoje města Rožnov p. R.* [online]. MěÚ Rožnov p. R, 2006. [cit. 29. 12 2013]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/strategicky-plan/dokumenty/1-profil.pdf>
21. MIKROREGION ROŽNOVSKO. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Rožnovsko. KAPITOLA 1: Strategie*. [online]. MěÚ Rožnov p. R, 2006. [cit. 22. 12 2013]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>
22. MIKROREGION ROŽNOVSKO. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Rožnovsko. KAPITOLA 5: Profil mikroregionu Rožnovsko*. [online]. MěÚ Rožnov p. R, 2006. [cit. 12. 12 2013]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>

7.3 Internetové stránky

23. Český statistický úřad. *Krajská správa ČSÚ ve Zlíně*. [online]. Časová řada SO ORP Rožnov pod Radhoštěm. [cit. 12. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_roznov_pod_radhostem
24. Český statistický úřad. [online]. Zaměstnanost, nezaměstnanost. [cit. 12. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zamestnanost_nezamestnanost_prace
25. Český statistický úřad. [online]. ČR v číslec2013. [cit. 12. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/1409-13>
26. Český statistický úřad. *Veřejná databáze*. [online]. Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v obcích vybraného okresu. [cit. 28. 01. 2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=654&potvrz=Zobrazit+tabulku&cas_3_17=2012&go_zobraz=1&childsel0=1&childsel0=1&cislotab=CRU9010PU_OB2.73&verze=0&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

27. *Český statistický úřad. Hromadná ubytovací zařízení.* [online]. Okres Vsetín. [cit. 29. 01. 2014]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/huz/obhuz.jsp?k=544841>
28. *Český statistický úřad.* [online]. Časové řady. [cit. 29. 01. 2014]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/roznov_cas_rada_2003_2012/\\$File/401813424.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/roznov_cas_rada_2003_2012/$File/401813424.pdf)
29. *Český statistický úřad.* [online]. Hlavní věkové skupiny obyvatel v obcích okresu Vsetín. [cit. 2. 2. 2014]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_v_setin_k_31_12_2012/\\$File/w7240211352.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_v_setin_k_31_12_2012/$File/w7240211352.pdf)
30. *Český statistický úřad. Databáze demografických údajů za obce ČR.* [online]. Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřelí, stěhování. [cit. 11. 02. 2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm
31. *Český statistický úřad. Veřejná databáze.* [online]. Počet uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti v obcích vybraného SOORP. [cit. 11. 02. 2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=TPR6010PU_OB1.145&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&verze=0&cas_3_9=20111231
32. *Euractiv. Regionální politika.* [online]. ČR vyčerpala téměř 30 % národní alokace ve fondech EU. [cit. 08. 09. 2013]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cr-vycerpala-temer-30--narodni-alokace-ve-fondech-eu-010562>
33. *iDnes.cz. Finance.* [online]. Nezaměstnanost na konci roku 2003 rekordně stoupla . [cit. 13. 12. 2013]. Dostupné z: <http://finance.idnes.cz/nezamestnanost-na-konci-roku-2003-rekordne-stoupla-f7p-/podnikani.aspx?c=2004M012Z01C>
34. *Inforegio. Regional policy.* [online]. Cohesion policy 2014-2020. [cit. 01. 09. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm
35. *Inforegio. Regionální politika.* [online]. Financování soudržnosti EU. [cit. 01. 09. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm
36. *KurzyCZ. Osobní finance.* [online]. Práce Dolní Bečva. [cit. 02. 02. 2014]. Dostupné z: <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/dolni-becva-obec/>
37. *KurzyCZ. Osobní finance.* [online]. Práce Hutisko-Solanec. [cit. 17. 02. 2014]. Dostupné z: <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/hutisko-solanec-obec/>

38. *KurzyCZ. Osobní finance.* [online]. Práce Rožnov pod Radh.. [cit. 31. 01. 2014]. Dostupné z: <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/urady/roznov-pod-radhostem/volna-mista/>
39. *KurzyCZ. Osobní finance.* [online]. Práce Vigantice. [cit. 12. 02. 2014]. Dostupné z: <http://prace.kurzy.cz/urad-prace/volna-mista/vsetin-okres/vigantice-obec/>
40. *Město Rožnov pod Radhoštěm.* [online]. Nezaměstnanost na Rožnovsku. [cit. 13. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/27-2013-nezamestnanost-na-roznovsku-je-12-1-procent>
41. *Město Rožnov pod Radhoštěm.* [online]. Historický vývoj. [cit. 29. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/historie-mesta>
42. *Město Rožnov pod Radhoštěm.* [online]. Hospodaření města. [cit. 31. 01. 2014]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/hospodareni-mesta>
43. *Obec Dolní Bečva. Informační portál.* [online]. O obci. [cit. 1. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.dolnibecva.cz/>
44. *Obec Hutisko - Solanec.* [online]. Historie obce. [cit. 17. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.hutisko-solanec.eu/1.3-historie-obce>
45. *Obec Vigantice. Informační portál.* [online]. O obci. [cit. 11. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.vigantice.cz/>
46. *Regionální informační servis.* [online]. Mikroregiony. [cit. 12. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>
47. *Regionální informační servis.* [online]. Rožnov pod Radhoštěm. [cit. 29. 01. 2014]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544841>
48. *Rozpočet obce.* [online]. Rozpočet Dolní Bečva. [cit. 05. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/541800-dolni-becva>
49. *Rozpočet obce.* [online]. Rozpočet Vigantice. [cit. 15. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/545210-vigantice#rok>
50. *Rozpočet obce.* [online]. Rozpočet Hutisko - Solanec. [cit. 19. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/542814-hutisko-solanec?rok=2012>
51. *Strukturální fondy.* [online]. Konečná alokace zdrojů fondů pro EU pro ČR v období 2007-2013. [cit. 08. 09. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy>

-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi

52. *Strukturální fondy*. [online]. Programy 2007-2013. [cit. 08. 09. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>
53. *Strukturální fondy*. . [online]. De-minimis. [cit. 10. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/D/De-minimis>
54. *Východní Morava*. [online]. Dolní Bečva. [cit. 1. 02. 2014]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/372/dolni-becva>
55. *Zlin.cz. Co se děje*. [online]. Pokles počtu obyvatel Rožnov pod Radhoštěm. [cit. 30. 01. 2014]. Dostupné z: <http://zlin.cz/507270n-v-roznove-opet-klesl-pocet-obyvatel>

7. 4. Další zdroje

56. Interní materiály vybraných obcí OÚ Rožnovsko
57. Semistandardizované rozhovory s představiteli vybraných obcí OÚ Rožnovsko

SEZNAM ZKRATEK

a.s.	akciová společnost
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropským rybářským fondem
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská Unie
EUR	Euro

FC	Fotbalový club
FO	Fyzická osoba
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HNP	Hrubý národní produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
CHKO	Chráněná krajinná oblast
Kč	Koruna česká
KF	Kohezní fond
km	kilometr
LEADER	Liaison Entre Actions de Developpment de l'Economie Rurale
MAS	Místní akční skupiny
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
m. n. m.	metrů nad mořem
mld.	Miliard
mil.	Milión
MŠ	Mateřská škola
NČI	Národní číselník indikátorů
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program

OP D	Operační program Doprava
OP V	Operační Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PO	Právnícká osoba
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
RR	Regionální rada
RRA	Regionální rozvojová agentura
Sb.	Sbírky
SF	Strukturální fondy
SOZS	Strategické obecné zásady společenství
SVČ	Středisko volného času
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
SR	Slovenská Republika
ul.	ulice
ÚP	Územní plán
ZŠ	Základní škola

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Operační programy ČR a jejich finanční alokace na období 2007-2013

Příloha 2 - Topografická mapa mikroregionu M 1 : 200 000

Příloha 3 - Přehled veškerých projektů realizovaných v Rožnově pod Radhoštěm s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Příloha 4 - Přehled veškerých projektů realizovaných na Dolní Bečvě s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

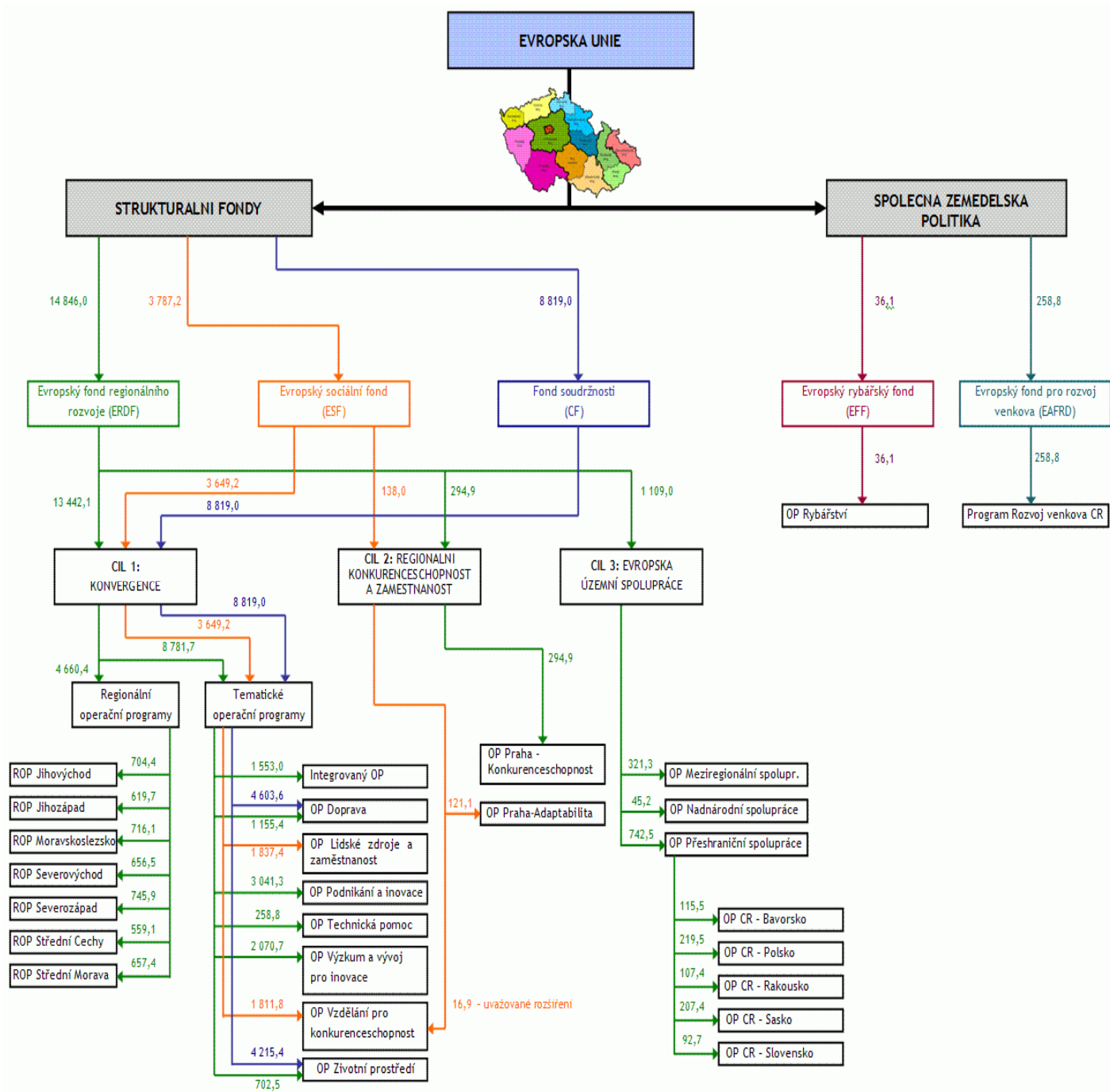
Příloha 5 - Přehled veškerých projektů realizovaných ve Viganticích s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Příloha 6 - Přehled veškerých projektů realizovaných na Hutisku-Solanci s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Příloha 7 - Přehled nákladů projektů a výše dotací alokovaných v rámci jednotlivých skupin projektů ve vybraných obcích mikroregionu

Příloha 8 - Seznam hlavních otázek semistandardizovaného rozhovoru s aktéry mikroregionu

Příloha 1 - Operační programy ČR a jejich finanční alokace na období 2007-2013

Zdroj: Programové dokumenty k jednotlivým programům; Částky jsou uvedené v miliónech Eur.

Příloha 2 - Topografická mapa mikroregionu M 1 : 200 000

Zdroj: <http://www.roznov.cz/strategicky-plan-rozvoje-mikroregionu-roznovsko>, kapitola5, str. 12, 2006.

Příloha 3 – Přehled veškerých projektů realizovaných v Rožnově pod Radhoštěm s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Rok	Název projektu	Celkové náklady	Výše dotace	Fond EU	Dotační program
2007	Územní analytické podklady obce s rozšířenou působností Rožnov p.R.	557 390 Kč	473 781 Kč	ERDF	Integrovaný OP
2008	Obnova hřbitova "Na Láni"	1 114 697 Kč	921 915 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Parkoviště Sokolská	4 416 695 Kč	3 491 207 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo	667 634 Kč	718 533 Kč	ERDF	Integrovaný OP
2009	Cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy	24 881 456 Kč	19 808 332 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Doprava
	Turistické značení mikroregionu Rožnovsko	1 038 832 Kč	728 145 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Cestovní ruch
	Obnova centrální lipové aleje v Městském parku v Rožnově p.R.	1 474 073 Kč	1 252 962 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Rožnov pod Radhoštěm - Osada Bučiska - Revitalizace zeleně na parcele č. 903/1	146 301 Kč	118 801 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Návrat ke karpatským tradicím - obnova kulturních tradic v česko-slovenském příhraničním regionu	4 135 824 Kč	3 515 450 Kč	ERDF	Program přeshraniční spolupráce Slovenská rep.-ČR
	Úprava územního plánu města Rožnova p. R.	361 200 Kč	307 020 Kč	ERDF	Integrovaný OP
	Silnice III/4867: Rožnov p. R., Tylovice – Hážovice	13 663 441 Kč	4 772 000 Kč	ERDF	OP Doprava
	Společnou cestou ke zkvalitnění řízení škol	2 236 568 Kč	2 008 182 Kč	ESF	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
2010	Energetické úspory v ZŠ Pod Skalkou Rožnov p. R.	23 813 964 Kč	14 642 684 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Zavedení separace biologických odpadů ve městě Rožnov p. R.	1 938 599 Kč	1 647 809 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Jurkovičova rozhledna v Rožnově p. R.	8 903 993 Kč	7 568 394 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Cestovní ruch
	Obnova hřbitova Na Láni - II. etapa	886 489 Kč	697 834 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Energetické úspory v MŠ 1. máje 864 Rožnov p. R.	2 321 455 Kč	1 239 034 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Snížení energetické náročnosti budovy MŠ Horní Paseky Rožnov p. R.	2 891 669 Kč	2 096 780 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Energetické úspory v MŠ Tylovice Rožnov p. R.	1 310 757 Kč	958 848 Kč	FS	OP Životní prostředí

	Název projektu	Celkové náklady	Výše dotace	Fond EU	Dotační program
	Dětská hřiště, Rožnov p. R.	1 794 690 Kč	1 242 980 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
2011	VDJ Písečný, Dolní Paseky – propojení vodovodů	13 110 144 Kč	7 954 326 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Obnova zeleně kolem prvků drobné lidové architektury v Rožnově pod Radhoštěm	414 458 Kč	344 781	ERDF	OP Životní prostředí
	Silnice III/4867: Rožnov p. R., Tylovice – Hážovice (Úsek 2)	6 593 558 Kč	2 380 668 Kč	ERDF	OP Doprava
	Dotace na povodňové škody	1 188 742 Kč	1 188 742 Kč	FS	Fond solidarity
	Kouzlo karpatských tradic	487 109 Kč	414 042 Kč	ERDF	OP přeshraniční spolupráce Slovenská rep.-ČR
2012	Zastávka ul. Ostravská, Rožnov p. R.	1 624 122 Kč	1 380 503 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Doprava
	Informační centrum v Rožnově pod Radhoštěm	1 796 884 Kč	1 527 351 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Cestovní ruch
2013	Technologické centrum a elektronická spisová služba ORP Rožnov pod Radhoštěm (I., II., III.)	4 147 000 Kč	3 524 950 Kč	ERDF	Integrovaný OP
	Snížení energetické náročnosti budov MŠ 1. máje 1153 Rožnov p. R.	5 760 240 Kč	3 514 795 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Rozšíření separace a svozu biologických odpadů ve městě Rožnov p. R.	3 087 000 Kč	2 623 950 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Modernizace a napojení vyrozumívacích a varovacích systémů – město Rožnov p. R.	1 558 783 Kč	1 169 087 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
	Revitalizace zeleně hřbitova na ulici 5. Května v Rožnově p. R.	3 469 317 Kč	1 321 683 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Energetické úspory budov radnice č.p. 130, 131 Rožnov p. R.	1 845 842 Kč	1 363 916 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Karlův kopec – obnova zeleně kolem lázeňského chodníku k Jurkovičově rozhledně	984 298 Kč	821 774 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	CELKEM	147 006 868 Kč	99 767 356 Kč		

Zdroj: interní materiály MěÚ Rožnov pod Radhoštěm

Příloha 4 – Přehled veškerých projektů realizovaných na Dolní Bečvě s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Rok	Název projektu	Celkové náklady	Výše dotace	Fond EU	Dotační program
2008	Aleje podél komunikace I/35	225 208 Kč	216 928 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
2009	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo	58 259 Kč	46 240 Kč	ERDF	Integrovaný OP
	Revitalizace centra obce Dolní Bečva	11 426 296 Kč	9 712 353 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
	Dostavba sportovního areálu v Dolní Bečvě	4 821 904 Kč	3 873 436 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Cestovní ruch
2010	Cyklostezka údolím Rožnovské Bečvy - Dolní Bečva	20 049 045 Kč	17 039 139 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Doprava
	Zlepšení podmínek vzdělávání na ZŠ Dolní Bečva	975 248 Kč	836 013 Kč	ESF	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
2011	Dolní Bečva - obnova aleje a ozelenění hřiště	979 815 Kč	685 871 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
2012	Dolní Bečva - biologicky rozložitelný odpad	767 340 Kč	652 239 Kč	FS	OP Životní prostředí
2013	Mateřská škola Dolní Bečva – energetické úspory	2 213 791 Kč	1 592 628 Kč	FS	OP Životní prostředí
CELKEM		41 516 906 Kč	34 654 847 Kč		

Zdroj: interní materiály OÚ Dolní Bečva

Příloha 5 – Přehled veškerých projektů realizovaných ve Viganticích s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Rok	Název projektu	Celkové náklady	Výše dotace	Fond EU	Dotační program
2013	Varovný a protipovodňový systém	2 261 700 Kč	1 922 445 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Relaxační zóna - Horní Dráhy II	1 257 340 Kč	1 055 672 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Active point - turistické odpočívadlo	130 910 Kč	108 190 Kč	ERDF	OP Životní prostředí
	Kompostéry	746 000 Kč	655 366 Kč	FS	OP Životní prostředí
CELKEM		4 395 950 Kč	3 741 673 Kč		

Zdroj: interní materiály OÚ Vigantice

Příloha 6 – Přehled veškerých projektů realizovaných na Hutisku-Solanec s podporou EU v rámci programovacího období 2007–2013

Rok	Název projektu	Celkové náklady	Výše dotace	Fond EU	Dotační program
2008	Rekonstrukce a modernizace koupaliště Hutisko-Solanec	15 318 000 Kč	13 020 300 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Cestovní ruch
2009	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo	101 254 Kč	68 540 Kč	ERDF	Integrovaný OP
2010	Zateplení ZŠ a MŠ Hutisko-Solanec	9 830 000 Kč	8 444 490 Kč	FS	OP Životní prostředí
2011	Objekty Obecního úřadu Hutisko-Solanec – zateplení budov	2 270 000 Kč	2 016 219 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Rozšíření separace odpadů v obci Hutisko-Solanec	4 969 556 Kč	4 106 951 Kč	FS	OP Životní prostředí
	Protipovodňová opatření Hutisko-Solanec	4 343 878 Kč	2 351 112 Kč	FS	OP Životní prostředí
2012	Rozšíření využití ploch u koupaliště Hutisko-Solanec	1 813 460 Kč	1 541 441 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
2013	Modernizace venkovního hřiště a přilehlého objektu pro multifunkční využití a volnočasové aktivity	17 252 720 Kč	15 527 448 Kč	ERDF	ROP Střední Morava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu
	Kultura a sport bez hranic	358 800 Kč	312 000 Kč	ERDF	OP Přeshraniční spolupráce SR-ČR
CELKEM		56 257 668 Kč	47 388 501 Kč		

Zdroj: interní materiály OÚ Hutisko – Solanec

Příloha 7 - Přehled nákladů projektů a výše dotací alokovaných v rámci jednotlivých skupin projektů ve vybraných obcích mikroregionu

Obec	Rožnov		Dolní Bečva		Vigantice		Hutisko - Sol.	
	Náklady projektu	Výše dotace	Náklady projektu	Výše dotace	Náklady projektu	Výše dotace	Náklady projektu	Výše dotace
Cestovní ruch	10 700 877 Kč	9 095 745 Kč	4 821 904 Kč	3 873 436 Kč	130 910 Kč	108 190 Kč	15 318 000 Kč	13 020 300 Kč
Infrastruktura a udržitelný rozvoj obce	84 276 982 Kč	53 457 372 Kč	32 467 889 Kč	27 620 659 Kč	2 003 340 Kč	1 711 038 Kč	24 035 736 Kč	21 175 840 Kč
Obnova, modernizace vybavení obce a obecního majetku	38 127 300 Kč	25 116 195 Kč	3 193 606 Kč	2 278 499 Kč	2 261 700 Kč	1 922 445 Kč	16 443 878 Kč	12 811 821 Kč
Mikroregion Rožnovsko	3 275 400 Kč	2 736 327 Kč						
Ostatní	10 626 309 Kč	9 361 717 Kč	1 033 507 Kč	882 253 Kč			460 054 Kč	380 540 Kč

Zdroj: Interní materiály OÚ vybraných obcí mikroregionu Rožnovsko

Příloha 8 – Seznam hlavních otázek semistandardizovaného rozhovoru s aktéry mikroregionu

1. V čem jsou pro Vaši obec významné evropské fondy?
2. Jak jste spokojen s čerpáním fondů EU Vaší obcí? V případě nespokojenosti – v čem jsou rezervy nebo problémy?
3. Jaké služby ve Vaši obci / mikroregionu občané postrádají?
4. Charakterizujte spolupráci mikroregionu Rožnovsko jako celku. A Jaký to má pro Vaši obec význam?